

**MAJ
2003**

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
30. maj 2003, letnik VII

št. **5**

OBVEZNI
IZVOD

50 let vrtca

Pogovor: Janez Zobec

**KOVINARSTVO
SPET
PERSPEKTIVNO**

**Na Dunaju odprta
Knafljeva
ustanova**

**Dom za ostarele,
projekt vseh
Ribničanov**

"OSEMDESETA V RIBNICI"

Danes je umrl Josip Broz - Tito, je sporočil žalostno vest Tomaž Terček po Dnevniku Televizije Ljubljana. Država se je zagrnila v črnino, ljudje so jokali. Vsi so se namreč zavedali, da je s tem konec "zlate dobe nove Jugoslavije". Geslo "Tudi po Titu - Tito" je bilo glasno, a vendar so se vsi zavedali, da je prazno.

Žalovalo se je po vseh krajih. Tudi v Ribnici so ljudje čakali v vrstah, da so se lahko vpisali v žalno knjigo.

Leta 1986 so Turistično društvo Sodražica in sestavljavci načrta razvoja občine Ribnica prejeli "Bodečo nežo" zaradi neurejenega doma na Travnici gori, ki je bil ta čas zaprt. Nihče se "...ne počuti odgovornega za tako stanje, ker pač ni denarja za vzdrževanje. ... Naj še povemo, da sodi prav ribniška občina glede na število turističnih ležišč in število gostišč med najmanj razvite, ne le na Dolenjskem, ampak tudi v republici. Tako stanje ni od letos in niti ne od lani, ampak traja že desetletja."

Likovna srečanja so se v osemdesetih redno odvijala vsako leto. To so bila srečanja likovnih ustvarjalcev, ki so prišli ustvarjat po različnih krajih v občini in v različnih tehnikah, nekateri kiparji so vsakoletno ustvarjali tudi pri lončarjih.

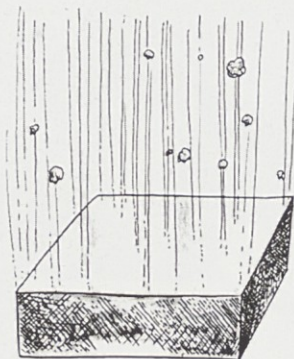

Podelitev medalj in pričetek tekmovalnj v smučarskih skokih 1. 1981

Osemdeseta leta so bila leta vrtoglave inflacije. To je bilo takrat, ko je bila inflacija tolikšna, da če si je kdo najel kredit za hišo v sedemdesetih, se mu je sedaj skoraj odpisal.

Preprodavanje mark po tržnicah in med mešetarji, skrivanje prihrankov v nogavicah. Razne sankcije kot redukcija elektrike, določeno število bencinskih bonov, ki so pripadli posamezniku, k temu je spadal tudi sistem lih in sodih števil. Po drugi strani pa smo se veselili olimpijskih iger leta 1984 v Sarajevu, saj smo imeli krasne adute: Bojana Križaja, Jureta Franka, Borisa Strela. Drugo polovico osemdesetih pa je v smučanju prav gotovo zaznamoval smučarski fenomen - Rok Petrovič. V ženskem smučanju je vodila Mateja Svet. Leta 1986 je bila tretja v skupni razvrstitvi veleslaloma, a njeni uspehi so se s tem šele začeli.

V osemdesetih so postajali vedno bolj popularni tudi smučarski skoki. Naš favorit je bil Primož Ulaga. Tudi v teh krajih so bili smučarski skoki zelo priljubljeni. Pod skakalnico v Loškem Potoku se je zbralo tudi po 1500 ljudi.

Karikatura Milenka Kosanovića z 2. festivala humorja, satire in karikature v Ribnici.

Pri obravnavi osemdesetih ne smemo izpustiti festivala humorja in satire, ki pa se ni obdržal, ker po odmevu v časopisnih člankih ni bilo interesa v domačem okolju. "...Ne vem več, kaj naj bi ponudil Ribničanu. ... Ob prireditvah je bilo v dvorani veliko praznih sedežev..." se je spraševal organizator festivala leta 1986.

Novice iz doline

Knaflijeva ustanova na Dunaju 4

V središču 6

Kovinarstvo postalo ponovno perspektivno

V času, ko je tako malo zaposlitvenih možnosti v nekdanj perspektivnih industrijskih dejavnostih, je poziv Srednje šole in ribniških ter kočevskih gospodarstvenikov k čim večjemu vpisu dijakov v kovinarski program sila spodbuden. Ne samo zato, ker naj bi bilo za leto 2004/05 razpisanih preko 30 štipendij, marveč zato, ker so se kovinsko - predelovalna podjetja že v pogodbi zavezala, da bodo štipendistom nudila zaposlitev vsaj dve leti.

Kulturne drobtinice

Osrednja prireditev ob jubileju vrta 8
Medobmočna pevska revija 9

Pogovor 10

JANEZ ZOBEC, arhitekt

Želja po tem, da bi svoje dobro, kar ima, dal ribniškemu okolju, se razplamti vsakokrat, ko se naš kraj loteva vitalnih projektov, in globoko se ga je dotaknila tudi zamisel o gradnji doma ostarelih, ki se po več letih še kar ne more odlepti od svojega sanjavega jedra in pohiteti k uresničitvi.

Vandramo po svetu 12

II 5883

Ne spreglejte 14

Zabavne strani na strani 22 02004/340

Braki pišejo 25

V političnih krogih

Vrh slovenske vlade v Ribnici 27

Pogovor iz šolskih klopi 28

Oče in hči, poznana ribniška fotografa

Športni utrinki 31

DROGE!

Za vse, ki želite informacije o problematiki zasvojenosti s prepovedanimi drogami,

ODPIRAMO INFORMATIVNO PISARNO,

ki bo začela delovati v juniju 2003, in sicer: vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od 17. ure do 18.30 v prostorih Centra za socialno delo Ribnica, Škrabčev trg 17 (nad Kmetijsko zadruho v II. nadstropju).

V informativni pisarni bo delovala predstavница Društva UP iz Ljubljane, ki v društvu vodi projekt "Starši staršem" in ima lastno izkušnjo starša zasvojenega otroka. Sodelovali pa bodo tudi drugi prostovoljci.

Informativna pisarna naj bi staršem in vsem, ki jih ta problematika zanima, nudila informacije:
 - kako prepoznati, da ima otrok težave z drogo,
 - spremembe v vedenju,
 - kaj lahko naredijo starši,
 - možne oblike pomoči itd.

Majda Vrh
 direktorica Centra za socialno delo

DROGE NAM NE DAJO MIRU

Okroglo mizo o drogah v Ribniški dolini s poudarkom na mladi populaciji je 12. maja pripravil tudi Ribniški študentski klub (RŠK). Razprava je bila zaprtega tipa za medije, saj so želeli vzpostaviti sproščen pogovor, je dejal predsednik RŠK. Na okroglo mizo je klub povabil predstavnike vseh ustanov, ki se ukvarjajo z mladimi ali pa s problematiko drog, "udeležba pa je bila le polovična". Toliko večja pa je bila na drugi, slušateljski strani, zato je z organizacijo razprave predsednik toliko zadovoljen, da bo RŠK v prihodnje bržkone pripravila kaj podobnega tudi na samem sedežu kluba. Klub naj bi izdal celo brošuro na to temo, saj si pred problemom ne želi zatiskati oči, ali z besedami Koširja: "Slep si, če tega ne bi opazil v našem okolju." Na srečanju je bila predstavljena tudi diplomatska naloga o drogah, avtorice Katje Zobec. V vednost še to, da Društvo UP, ki je poskušalo za zdravljenje narkomanov najeti dom na Travnici gori, tega ne bo storilo. Odpor Sodražanov je namreč prevelik.

IN VENDAR PRAZNUJEMO 1.
MAJ IN 27. APRIL

Oba praznika že desetletje v Slovencih povzročata zmedene in mešane občutke, ker ne znamo določiti svojega spremenjenega odnosa do njih. Nekdaj se nas je k praznovanju sililo, zdaj pa, kot iz protesta proti preteklosti, večina sploh ne goji nikakršnih občutkov. Eni bi sploh radi videli, da obeleževanja ne bi bilo, in jih veseli le, da je takrat dela prost dan, je na osrednji prireditvi v dvorani Ideal 29. aprila dejal Medard Pucelj v svojem hudomušnem nastopu.

In vendar praznujemo, je poudaril Prvin Lavrič, slavnostni govornik dogodka, ki ga je pripravila Združena lista. "Praznujemo v spomin na dogodke, ki so posredno ali neposredno zaznamovali vsakega izmed nas. Osvobodilna fronta je žal kot gibanje narod razkrala na dva pola, a je vendarle bila široka narodna organizacija in zmagovita koalicija v boju proti fašizmu in nacizmu. Prvi maj pa kot mednarodni praznik dela praznuje ves napredni svet."

Lavrič je menil tudi, da Slovenci določenih problemov na osebni ravni še vedno nismo rešili. Posvetiti se moramo nerešenim vprašanjem solidarnosti, večji socialni občutljivosti in enakomernemu razvoju okolja. "Da ustvarimo svet v bolj človeški podobi." V Ribnici je omenjena praznika prišlo počastit okrog 50 ljudi, vključno z županom in redkimi občinskimi svetniki, ali kot je dejal Medard: "Mala četica, a odbrana." Na prireditvi sta se prepletala recital slovenskih pesnikov in pisateljev, ki so ga izvedle dijakinje Gimnazije Kočevje, ter pesem moškega pevskega zbora Lončar.

NA DUNAJU ODPRTA KNAFLJEVA USTANOVA

Ribniški pušeljc, miniaturni Rib'nčan in pletena košara v Knafljevi spominski sobi

Delegacija ribniških občinskih funkcionarjev, članov občinskega sveta, se je v petek, 16. maja, prijazno odzvala vabilu ob odprtju obnovljene hiše Knafljeve ustanove v centru Dunaja. To je bil dogodek na najvišji ravni, saj sta bila častna gosta predsednika vlade obeh držav mag. Anton Rop in dr. Wolfgang Schüssel. Govornik je bil prof. dr. Jože Mencinger, rektor Univerze v Ljubljani. Z uvodnim pozdravom je pričel kurator Knafljeve ustanove mag. Anton Levstek iz Dolenje vasi pri Ribnici, ki že vrsto let živi in dela na Dunaju. S svojimi spretnimi nastopi, ugledom in svetovljansko širino mu je ponovno uspelo povezati najvišje slovenske in avstrijske kroge. Temu dogodku v čast je uredil zanimivo brošuro z zgodovinskimi pregledom in domiselnimi fotografijami.

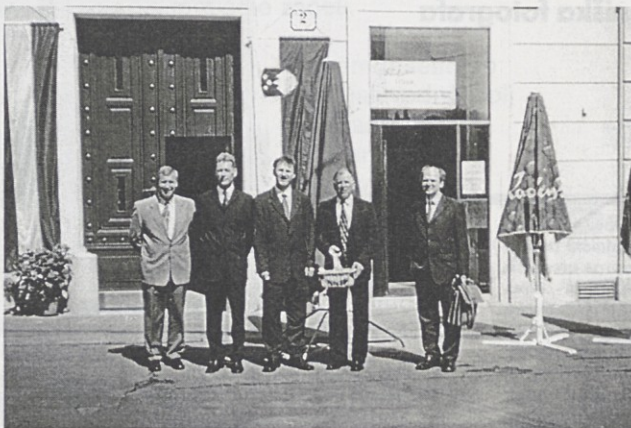
"Sem ter tja se v zgodovini kakšnega naroda pojavi mož, katerega ime se ohrani več stoletij. Tak je bil Luka Knafelj, ki je pred več kot tremi stoletji svoje premoženje zapustil ustanovi za štipendiranje študentov iz Kranjske," je svoj slavnostni govor pričel dr. Mencinger. Tako je v dvestopetdesetih letih štipendi-

je prejemale preko tisoč dvesto študentov iz Kranjske, ki so študirali na Dunaju. Dobra tretjina se je uvrstila med znamenite slovenske može. Dr. Rop je dejal, da sta danes tu dve državi. Kjer so ljudje z voljo, znanjem in kapitalom, je možno sodelovanje. Tako ustanova lahko spet služi tistemu namenu, ki ga je zanjo začrtal njen ustanovitelj Knafelj. Dr. Schüssel je očaral slovenske delegacije z zelo zanimivim in sproščenim govorom, saj je prav slikovito in popolno predstavil znamenite Slovence na Dunaju od srednjega veka do danes. Začel je s prvim dunajskim škofom in dirigentom znamenitih dunajskih dečkov Jurijem Slatkonjo, nadaljeval pa z Vegom, Stefanom, Gallusom, Lipovškovo, Dermoto, Podrecco, Mušičem, Plečnikom, Fabianijem, Puchom, Miklošičem, Wolfom in drugimi. Trenutno v znani dunajski operi dirigirajo trije Slovenci in na visoki šoli za glasbo skrbi za dirigiranje Slovenec. V zadnjem mesecu se je odvijalo na Dunaju več otvoritev s področja kulture in gospodarstva, ki povezujejo obe državi. Svoj govor je zaključil z mislijo Hesioda iz grške antike, da je slab sosed ravno tako velika naloga, kot je dober blagoslov, in se zahvalil vsem, ki so omogočili obnovo. Odprtje je popestril Slovenski kvintet trolin, v 1. nad. pa sta muzicalirali slovenski študentki na Dunaju na harfo in flavto. Posebno mikavne so bile bogato obložene mize s slovenskimi specialitetami, ki jih je izbral dr. Janez Bogataj in opremil z zanimivim besedilom; tako so postregli tudi s slanimi ribniškimi kolači in štrukeljci, ki jih je poimenoval Iz Knafljeve domače kuhinje. Zelo okusno je vse pripravila Restavracija Rotovž iz Ljubljane.

Knafljeva hiša je ta dan gostila še mnoga znana imena z vrha politike, gospodarstva, kulture, znanosti... (dunajski župani, slavni umetniki, ministrski sekretarji, diplomatski predstavniki, potomci nekdanjih aristokratskih rodbin s Slovenskega - Attemsi in Auerspergi...). "Za protokol je iz urada predsednika avstrijske vlade skrbelo 30 ljudi," je povedal Tone Levstek, ki je pred več leti zakoračil v dobre tri milijone EUR vredno obnovo te hiše. Slednji dan so potekali pogovori in usklajevanja protokola do najmanjših podrobnosti. "Želel sem pozdraviti vrsto uglednih ljudi, ki so mi jih zaradi protokola črtali, tako tudi vse dunajske župane in seveda ribniškega. Ampak jaz sem domače ribniške vseeno pozdravil." To zadnje je dodal s posebnim žarom. Oči so se mu zaiskrile, usta so se razširila v zadovoljen nasmeh. Ni kaj, korenine so korenine in vedoželjni Slovenci, posebej pa Ribničani, se na Dunaju lahko počutimo prav domače, ker imamo tam Toneta, ki vodi Korotan in Knafljevo ustanovo z znanstvenim inštitutom.

Častni gostje (z desne): Jože Mencinger, Tone Rop, Wolfgang Schüssel

Ribniška delegacija pred Knafljevo ustanovo. Z leve: Dušan Erčulj, župan, Benjamin Henigman, Metod Jaklič in Prvin Lavrič

Naslednjič pa o Luky Knafliju.

Darka Suljevič

V DOLENJEVAŠKI ŠOLI ŠE VEDNO RADON

Pred šestimi leti je bila opravljena obsežna sanacija podružnične osnovne šole v Dolenji vasi, ker so prostori močno presejali dovoljeno vsebnost zdravju nevarnega radona. Nameščena je bila prezačevalna naprava, v garderobah zračniki, dodana izolacija, a vse to ni doseglo svojega namena. Radon očitno še vedno nekje uhaja, kar so dokazale kontrolne meritve Inštituta Jožefa Stefana, ki jih je ponovno naročila osnovna šola. Najhuje je v spodnjih prostorih, kjer je koncentracija radona kar 12-krat višja od priporočljive vrednosti 200 Bqm (-3). V kurilnici znaša 2500, v učilnici 1. r. 2100, v spodnji učilnici 2500 in v knjižnici prav tako 2500 Bqm (-3). S podatki, ki jih je inštitut zbiral od 11. novembra lani do 10. feb-

Vzdušje na šoli je zaradi radona slabo, je povedala Valerija Lubej (levo).

ruarja in jih poslal 16. maja, se je seznanil svet šole, ravnatelj France Ivanec pa je z njimi že seznanil tudi župana. S temi dejstvi se bodo morali soočiti tudi vsi, ki so pri očitno neuspešni sanaciji sodelovali. Vzdušje na dolenjevaški šoli je zaradi radona slabo in moreče, je povedala učiteljica Valerija Lubej, zaposlene pa opazajo, da se jim pojavljajo zdravstvene težave, ki bi lahko bile posledica sevanja. Vse so tamkaj že več kot 20 let in tudi zdravnik, specializiran za tovrstne preglede, je dejal, da pri tako dolgoletni izpostavljenosti res lahko pride do težav, vendar pri pregledu učiteljic in otrok ni zaznal, da bi bila presežena kritična meja vpliva sevanja. To je seveda blažev žegen za tiste, ki vsak dan vstopajo v prostore z zavestjo, da je tamkaj prisoten radon, in nimajo te možnosti, kot so jo imeli mednarodni strokovnjaki, ki so pred šestimi leti stali v hodniku šole. Ko so tamkaj namerili kar 20.000 Bqm (-3), so dejali, da se tamkaj nikakor ne bodo zadrževali. Centralna osnovna šola se boji, da bo vse več staršev svoje otroke zaradi varnosti želelo pošiljati v Ribnico, medtem ko se bo podružnična šola praznila. Nekaj takih primerov je že. Po drugi strani pa so nekateri starši mnenja, da so podobnega sevanja deležni tudi na svojih domovih in da je ta rešitev bolj jalova.

JESENI 90 OTROK V DEVETLETKO

Isti dan, kot je zasedal svet šole, 20. maja, je bil tudi sestanek za starše učencev, ki bodo jeseni vstopili v devetletko. Teh bo 90. Ravnatelj France Ivanec je poskušal razjasniti njihove dvome, ki se porajajo ob uvajanju novega sistema. Ta bo zahteval jutranje varstvo, vendar je za zdaj jasno le, da bo to zagotovljeno v Ribnici, medtem ko se za

podružnične šole zaradi majhnega interesa še ne ve. Podaljšano bivanje bo omogočeno od pol dvanajste do pol četrte ure popoldan ali dlje, če bo taka želja staršev, je povedal ravnatelj. Toda ne dlje kot do 16.30. Za preureditev petih učilnic in prilagoditev potrebam pet- in šestletnikov bo šola porabila 3 mio SIT, za nabavo osnovni didaktični material pa nadaljnjih 1,6 mio SIT. Občina je šoli za potrebe uvajanja devetletke dodelila 13 mio SIT. Prevoz majhnih otrok bo nasploh pereča zadeva, saj je treba po zakonu zanje posebej poskrbeti, in so starši ali drugi pooblaščenca zadolženi, da jih spremljajo do npr. avtobusa ter pospremijo z njega domov. Stroške prevozov je po Zakonu o OŠ in Zakonu o varnosti v cestnem prometu dolžna kriti občina, je dejal župan Alojz Mam. Če ne bo mogla zagotoviti organiziranega prevoza zaradi odročnosti krajev, nevarnega dostopa do postajališč, premajhnega števila učencev, potem bodo starši lahko uveljavljali pravico do brezplačnega prevoza oz. povračila stroškov za prevoz otrok v šolo, je dejal. Tega seveda ne bodo mogli uveljavljati, če se bodo za lastni prevoz odločili iz drugih osebnih razlogov.

Med starši je krožil tudi nahrbtnik, kjer so bile vse potrebščine, ki jih bo v šolo moral nositi učenec devetletke.

REŠETO

Tekst in foto A. Pahulje

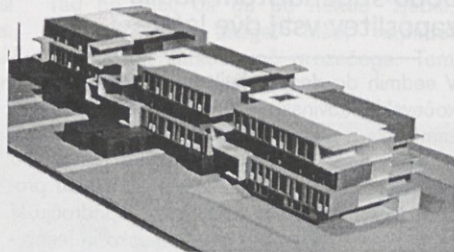
PO DOLGEM IN PO ČEZ

VESTIČKE

KAKŠEN DOM STAREJŠIH OBČANOV ŽELIMO?

Zadnji idejni projekt, ki se je v obliki makete pojavil na županovi mizi, je zgradba, namenjena 150 oskrbovancem, kajti arhitekti so bili zavedeni z odgovorom pristojnih na ministrstvu za delo, češ da je le tako velik dom lahko tudi rentabilen. Zdaj je njihova definicija drugačna in priporočilo sega le do 150 ljudi, zadeva pa se menda finančno obnese že pri 70 oskrbovancih.

Tako zdaj vsi, ki so se trudili napraviti dom, razmišljajo, v katero smer bi krenili. Morda bi se zadeve, če bi v njej videl tržno nišo, raje lotil kakšen zasebnik, in občini ne bi bilo treba prevzeti te naloge. Trendi, ki jih zagovarja ministrstvo za delo, so bolj naklonjeni temu, da se za domove potegujejo zasebniki in družbe, ki so pripravljene same vlagati v izgradnjo in opremo objektov, lahko pa zaprosijo še za državno koncesijo za opravljanje varstva. Ta pa menda ni nujna.

Maketa zadnjega idejnega projekta

16. maja je tudi potekel rok za prijavo na razpis za podelitev koncesije za opravljanje storitev institucionalnega varstva v domovih za starejše, na katerega pa se ribniška občina ni prijavila, ker ne izpolnjuje pogojev. Kandidirajo lahko le že usposobljeni zavodi, gospodarske družbe ali zasebniki, ki so registrirani za opravljanje socialnovarstvenih storitev starejših oseb. Tovrstni razpisi se praviloma pojavljajo na vsake dve ali tri leta, vendar naj bi občina s tem nič ne izgubila, menita župan Alojz Mam in vodja oddelka za družbene dejavnosti Metka Tramte. Vse opcije so odprte in predlogi ali pobude o tem, kakšen dom si Ribničani želimo in kako bi do njega lahko prišli, bi bili dobrodošli že s tega vidika, ker bi prebivalci aktivno soodločali o pojavu novega kvalitetnega elementa v lastnem okolju: negi starejših in onemoglih.

A. Pahulje

PO DOLGEM IN PO ČEZ

VESTIČKE

Naslednja številka Rešeta izide 30. junija.

KOVINARSTVO POSTALO PONOVO PERSPEKTIVNO

Naj si bodo spomini na nekdanj cvetoča ribniško-kočevska kovinska podjetja še tako slabi in živi, bo treba spremeniti miselnost. Trenutno najbolj 'varen' poklic je ravno kovinarstvo.

V času, ko je tako malo zaposlitvenih možnosti v nekdanj perspektivnih industrijskih dejavnostih, je poziv Srednje šole in ribniških ter kočevskih gospodarstvenikov k čim večjemu vpisu dijakov v kovinarski program sila spodbuden. Ne samo zato, ker naj bi bilo za leto 2004/05 razpisanih preko 30 štipendij, marveč zato, ker so se kovinsko - predelovalna podjetja že v pogodbi zavezala, da bodo štipendistom nudila zaposlitev vsaj dve leti.

V sedmih do desetih letih se bo v ribniških in kočevskih kovinsko - predelovalnih podjetjih zamenjala polovica ali celo več kot 70% kadra, novega pa ni, saj v lanskem šolskem letu ni bilo niti enega interesenta za vpis v kovinarski program Srednje šole v Kočevju! In to na področju, ki je tradicionalno vezano na kovinarsko in lesno - predelovalno industrijo. V slednji je na Ribniškem in Kočevskem zaposlenih 1000 ljudi. Takšno nezanimanje vlada po celi Sloveniji, tako da kar nekaj šol, vključno s kočevsko, letos ni imelo vpisa v tovrstno izobraževanje. Če bi se ta trend nadaljeval, šolanje za kovinarje v Kočevju država lahko tudi ukine.

Zato so najprej ribniški gospodarstveniki v letu 2002 apelirali na šolnike, naj vendarle nekaj ukrenejo, drugače ne bodo več le uvažali tuje delovne sile, ampak bodo svojo proizvodnjo selili na vzhodne trge. Med podjetji obstaja celo neformalni poslovni dogovor, da si kadra ne prevzemajo, ker je njegovo pomanjkanje tako drastično. Najbližja poklicna, kočevska srednja šola, bo letos poslala na trg delovne sile le manj kot 15 obdelovalcev kovin nižje izobrazbene stopnje, podjetja pa zaradi širitve svojih trgov potrebujejo tudi bolj strokovno usposobljene in izobražene ljudi. Upanje se je porodilo, ko je Srednja šola pod vodstvom novega ravnatelja Matjaža Nosana spomladi sprožila akcijo novačenja dijakov za kovinarski program. Ne samo zato, da bi pridobila vsaj 30 interesentov, da ji ministrstvo za šolstvo tega programa ne bo ukinilo, marveč tudi zato, da pomaga podjetjem pri zagotavljanju ustreznih delovnih sil. Zainteresirana podjetja, občine, uradi za delo, osnovne šole in mediji so se 23. aprila v hotelu Valentin v Kočevju sestali na okrogli mizi, rezultat konkretnih dogovorov posameznih skupin pa je 17 podpisanih izjav petih kočevskih podjetij o nameri štipendiranja ter obljubljenih okrog 15 štipendij z ribniškega konca. Gospodarstvo trenutno najbolj rabi specializirane kovinarje (varilce, obdelovalce na strojih...), zato ne preseneča, da podjetja nameravajo razpisati največ štipendij za kovin oblikovalca in preoblikovalca ter spajalca kovin. Podjetja se močno zanimajo tudi za inštalaterje strojnih inštalacij, je prve rezultate široko zasnovane akcije

komentiral ravnatelj srednje šole Nosan. Projekt promocije kovinarskih dejavnosti bo trajal do oktobra, ko naj bi bile razpisane štipendije za leto 2004/5. Če bo izkazan zadosten interes, šola lahko pričakuje, da bo ministrstvo za šolstvo decembra vendarle vpis v kovinarski izobraževalni program. To je ravnatelju zatrdil tudi državni sekretar za srednje šole Elio Bandelj. "Če bi uspeli pridobiti samo za en razred učencev, bi bil vendarle za nas osebno to še vedno neuspeh," meni Nosan, "a projekt bomo vseeno izvedli." V najboljših časih je kočevska srednja šola imela celo 4 oddelke kovinarjev, vključno s programom strojni tehnik, in to cvetoče obdobje bi rada spet ponovila. Zaželeni program 3+2 bi v izobraževanje pritegnil tudi bolj nadarjene učence, ki bi se usposobili za strojnega tehnika, zato bi bilo pomembno, da bi šoli v prihodnjem letu uspel vpis dveh razredov otrok.

Gospodarstveniki, šole, občine in uradi za delo, ki so se sestali na okrogli mizi, so poskušali ugotoviti, kako uravnotežiti dosedanje veliko neuskkljenost med potrebami trga delovne sile in kadri, ki se jih usmerja v šolanje za trenutno neperspektivne poklice. Razpisane štipendije ne bodo zmogle pritegniti toliko dijakov, kot bi jih tukajšnja kovinsko - predelovalna industrija potrebovala zdaj takoj. Prej omenjene institucije se bodo morale najprej potruditi, da se bo generacijam, ki so v zadnjih več kot desetih letih doživljale kolaps največjih podjetij, Itasa in Rika, povrnilo zaupanje v kovinarstvo. Takrat so delo hkrati izgubile kar cele družine, in spomin je še živ in grenak, vendar se je ta čas obrnil položaj v tej industrijski branži. Sedanji čas nasploh zaznamuje akutno pomanjkanje delovnih mest za paleto raznih poklicev, tako da morajo dijaki iskati tiste programe, ki jih bodo vodili v zaposlitev, in kovinarski menda je tisti, ki to zagotavlja. Ribniški župan Alojz Marn je poudaril, da to delo zdaleč več ni 'umazano', za kakršno je nekdanj veljalo, marveč je vanj vpeljana zelo napredna tehnologija, za katero je potrebno sprotno strokovno izpopolnjevanje in je ob delu možno tudi napredovanje. Podjetja so se usmerila na tuja tržišča, zato je potrebno znati tudi tuje jezike. Kovinar mora biti delavec širokega profila znanja, sicer pa se je izkazalo, da so strojniki zaradi palete znanj uporabni vseh psov, kot je

Miro Ferlin se je na okrogli mizi pojavil v imenu šestih ribniških kovinskih firm in izpostavil ključni problem vseh: v petih letih se bo zamenjal ves kader in leta 2007 bodo podjetja ostala že brez 90% vseh strokovno usposobljenih ljudi. Govorimo o 600 kovinarjih, ki so zdaj zaposleni v kovinski industriji Ribnice, Loškega Potoka in Sodražice, je dejal. Srednja šola je po njegovem dobro zastavila svoj program spodbujanja vpisa in podjetja so ga pripravljena tudi finančno podpreti. Omogočala bodo tudi ogleda proizvodnje in poskušala na ta način motivirati in prepričati nejeverne potencialne dijake. Tudi Ferlin je poudaril tisto kvaliteto, ki jo v načrtovanju svojih zaposlitvenih možnosti iščejo bolj nadarjeni učenci. V kovinski industriji obstaja vrsta razvojnih oddelkov, ki potrebujejo visoko izobražen kader, trenutno so aktualni diplomirani strojni inženirji z znanjem dveh tujih jezikov, v proizvodnji pa se najpogosteje išče univerzalnega ključavničarja, ker najmanj zahtevna dela danes že opravljajo stroji.

Okroglo mizo sta vodila (z leve) Zmago Šega kot predstavnik gospodarstva ter Matjaž Nosan, ravnatelj srednje šole.

dejal Alojz Košir, član sveta Srednje šole. Po propadu nekaterih tukajšnjih kovinskih podjetij so našli zaposlitev izven svojega osnovnega področja dejavnosti, kaže pa, da bodo tamkaj tudi ostali, saj se je večina od strojništva že toliko oddaljila, da jim je ostalo le še teoretično znanje. So pa tudi taki, ki so v teh zadnjih, za kovinska podjetja kadrovske menda tako kritičnih letih, v svoji panožni dejavnosti ponovno poskušali najti delo, a do njega niso prišli. Akcija novačenja kovinarjev bi torej morala zajeti tudi to veliko že obstoječo skupino ljudi na trgu, ne samo pritegniti v šolanje mlade oz. se truditi prekvalificirati brezposelne. Slednji pa še vedno najraje izbirajo ekonomsko-komercialne ter trgovske smeri in nadaljujejo agonijo, v katero je zapadla Slovenija, ki se je lotila prodaje tujih proizvodov namesto izdelave lastnih, in tako drago plačuje tuje znanje, svojega pa ne zna vnovčiti. Šolske svetovalne delavke, ki osnovnošolce usmerjajo v poklic, bodo sploh stale pred težko

nalogo. Učence, ki se zadnja leta zanimajo le za gimnazijo in državne službe, kjer se jim za obstoj delovnega mesta ni treba bati, bodo morale prepričati, da lahko svojo priložnost iščejo v kovinarski branži. "Ker so v njej stabilna delovna mesta in solidno plačano delo," je dejala Meta Kamšek z Gimnazije Kočevje. "S predru-gačenjem starih vzorcev razmišljanja bo treba začeti pri otrocih že v 6. in 7. razredu, dojemanje poklica pa spremeniti tudi pri starših teh otrok." Majhen korak je Gimnaziji že uspel, saj sta se letos dva dijaka odločila za študij elektrotehnike in gradbeništva, trije so šli študirat strojništvo, dva pa ruski jezik, ki je za mnoga podjetja nujen pri poslih na vzhodnem trgu.

V promocijo kovinarskih programov so bili pozvani tudi vsi lokalni mediji, v projekt pa naj bi se poleg gospodarskih družb kot partnerice vključile še občine. Potrudile naj bi se že pri zagotavljanju ustreznih pogojev za obstoj in nadaljnjo rast podjetij s strojniškimi programi. Kočevska je šla pri tem najdlje. "V sklopu projekta komunalnega opremljanja smo v okviru regionalnega razvojnega programa pridobili sredstva, tako da bo v letošnjem letu komunalno opremljeno zemljišče, ki ga prodajamo z namenom, da se postavi nova proizvodna hala, ravno za zaposlitev ljudi s strojno izobrazbo. Prodaja zemljišča je v zaključni fazi in če bo investitor pridobil ustrezne dokumente za investiranje v objekt, bo lahko že jeseni pričel z gradnjo nove hale s proizvodnim programom za strojniške poklice," je dejal župan Janko Veber. Kočevska občina tudi v proračunu zagotavlja sredstva za podporo izobraževanju. Med drugim bo delež sredstev, ki jih je prej namenjala v celoti samo novorojenčkom, zdaj kril tudi stroške aktivnosti vključevanja v srednješolske programe.

Ravnatelj Matjaž Nosan

Ribniška občina bo imela s tem malo več težav, saj v letošnjem proračunu ni odprta postavka za takšne namene, predvideni milijon tolarjev za srednjo šolo pa je namenjen za začetek analiziranja lastne ideje o srednji šoli na Ribniškem. Bo pa kljub temu projektu stala ob strani, je dejal župan Marn.

Občinsko, šolsko in gospodarsko okolje je namreč prepoznalo svoj interes po ohranitvi kovinarskih poklicev v naši regiji, zdaj pa so starši in otroci, ki se odločajo o izbiri poklica pred tem, da v kovinarstvu prepoznajo privlačno in varno zaposlitev. Podjetja priznavajo, da so do sedaj pri tem premalo spodbujala mlade in da so bolj kot o načrtovanju kadra razmišljala o zaposlovanju na kratek rok, je dejal Zmago Šega, ki je okroglo mizo tudi vodil. "Še manj so naše firme navajene novačenja," je dodal. A ravno to bodo morale uporabiti, saj je ribniška šolska psihologinja Nena Weithauser-Plesničar poudarila, da so predstavitve kovinskih poklicev na šolah shopenarje in premalo motivacijske, predstavnice vseh šol pa so zadržile, da informacij o tem, kako dobre so perspektive kovinarstva, niti niso imele. Kot na večini okroglih miz o kakršnikoli ribniško-kočevski problematiki se je tudi tu izkazalo, da med glavnimi akterji ni pretoka informacij in da komunikacija peša.

Tekst in foto **Alenka Pahulje**

POGUBNA OMALHLJIVOST

Je ni, za baje najinteligentnejše bitje na tem svetu - človeka, bolj omalovažujoče stvari, kot je ta, da vidi, pa noče videti, in sliši, a se dela gluha. Preveč življenjskih izpovedi slišim, da bi mi srce lahko otopelo. Sprašujem pa se, ali se to ni zgodilo mnogim drugim. Nekaterim prav zato, ker so izgubili zaupanje v moč in pravovernost institucij, ki bi v problematičnih trenutkih morale reagirati, pa niso. Ker se ta vzorec pasivnosti ponavlja, so se ga ljudje navadili. Po naravi se ne želijo javno izpostavljati, potem pa jih institucionalna šiba zadene še z najmanj pričakovanega konca: takrat, ko se postavijo za pravico. Izkaže se, da so mnogi zakoni, ki veljajo v Sloveniji, odraz velike socialne neobčutljivosti, nepoznavanja dejanskih razmer in pogubnega zavestnega neznanja. Zakaj zavestnega? Ker si drug pred drugim zatiskamo oči in ušesa. Namesto da bi najbolj odgovorni ljudje, taki, ki imajo moč odločanja, srkali modrost, ki jo

Tisti, ki se branijo, jo z denarnimi kaznimi dobijo po prstih, zakaj mladoletniki so po zakonu nedotakljivi, in teh pravic se še kako zavedajo. Starši ne vedo, kaj njihovi otroci počnejo in koliko nesramnosti že premorejo njihove mlade duše, čutijo pa kvazistarševsko moralno dolžnost, da nemudoma stopijo v njihov bran, kadar otrokom kdo upravičeno stopi na rep. Peščica mladoletnikov in mladih si dovoli vse. Da ščije po grajskih vratih in vratih Miklove hiše in še kdo ve čigavih vratih, namerno uničuje javno in zasebno lastnino in se pri tem škodoželjno naslaja, nadleguje ljudi in jih celo ustrahuje. Umikamo se jim, ker baje z njimi ni dobro prihajati v konflikt in je celo zakon na njihovi strani, toda kam se umakniti, če se ta mladina izživlja celo tik pred tvojimi vratmi? Nihče rad ne sliši, da ga bo nekdo "zjebal, pofukal", mu zažgal hišo, napadel ljubljene..., karkoli pač grozečega. Tem posameznikom ni nič več sveto.

uredniški KOMENTAR

premore toliko ljudi, uberejo pot, ki jih vodi v utvare o idilični deželi. Napravili so zakone, s katerimi lahko bežijo pred odgovornostjo. Le kako lahko pisec zakona ob prvem uporju javnosti, da je ta pisan nelogično, reče le, da "so pač možne razne interpretacije"? Pa ga nihče toliko časa ne vleče za jezik, da bi ga snel z njegovega trona. Zakon mora biti pisan tako, da ne bi bile možne razne interpretacije; biti mora jase in nedvoumen. Takega ni moč napisati le, če piscu in državi sploh ni jasno, kaj naj bi z njim zapovedala ali prepovedala. Izvrševalcem zakonov so skoraj na vseh področjih zvezane roke, ker sankcij ni možno ali se jih noče izvajati. Brezbriznost v slogu: "mene se to ne tiče" in: "saj se itak nič več ne da storiti", pa se je razrasla že do te mere, da je postala pogubna za človeka.

Stopimo na ribniška tla. Na parkirišče pred Grad, na njegov most, v Park kulturnikov, za komercialni center ali predenj, v lokale, na druge javne površine, kjer se zbira mladina, stara od 13 do 15 let ali tja do 20. leta; v isti koš pa lahko vržemo še marsikatero otroka. Znani posamezniki se verbalno ali fizično obregajo ob mimoidoče, jih ne pustijo mimo brez opolzkih besed, celo groženj. Vzeli so si preveč svobode na škodo drugih, kar je vedno nedopustno, a te svobode jim nočejo kratiti ne starši, ne policija, ne sodniki, celo napadeni ne.

Ostala večina pa se umika v mišje luknjice, zato da bo mir, namesto da bi policijo opozarjala na probleme, kopicila prijave in poskušala vplivati na to, da zavoljo tega, ker so stopili v bran svoje časti in osebnega premoženja, ne bodo kazensko preganjani in še manj ustrahovani.

To je en vidik pogubne omahljivosti, ki drži svet na točki, s katero nihče več ni zadovoljen, a se marsikomu zdi, da ni ne vredno, ne modro, ne učinkovito boriti se proti začaranemu krogu, ki kot da se je že zaključil. Le kako bi se? Te zakone, ta pravila, te odnose smo vzpostavili ljudje in kadarkoli jih lahko z drugačnimi pravili porušimo. Na probleme je treba opozarjati, pri rešitvah vztrajati. Seveda pa je treba odmakniti roko z oči, da bomo videli sonce. Kot da je človek v tem zmedenem in pogosto zbljojenem času postal speča lepoticca. Dokler ne bo umrl, je tudi še čas, da se mu srce prebudi in oko na široko odpre ter mu postane ponovno jasna stara modrost, da pišče še nikoli ni učilo kokoši. To, da je piščetu uspelo postati pametnejši od ribniške in slovenske 'kokoši', priča, da v tem času ta kokoš res brezglavo teka naokoli. Počakati jo je treba za vogalom, prijeti za vrat, krepko stresti in jo spraviti k zdravi pameti.

Urednica

Osrednja prireditev ob jubileju vrtca

OTROCI: NEKOČ, DANES IN ... JUTRI

Ob praznovanju 50. obletnice predšolske vzgoje v Ribnici je Vrtec Ribnica v soboto, 26. aprila 2003, v dvorani Športnega centra Ribnica pripravil osrednjo prireditev, ki je bila resnično nekaj posebnega. Na njej so sodelovale vrtčevske skupine, nepogrešljivi otroci in njihove vzgojiteljice, pa tudi starši.

Za osnovo prireditve so si ravnateljica Andreja Hojč skupaj z vzgojiteljicami izbrale pravljice, naše nepogrešljive spremljevalke, toda ne pravljice kar tako, ampak so se lete znašle pod drobnogledom otrokovih pravic. Tako so skušali nastopajoči skozi pravljice opozoriti na določene otrokove pravice, ki so v pravljicah zastopane ali

mnenj... Tako nam je sama prireditev dala še nekaj več, ne samo predstavitev skupin, aktivnosti in veselja otrok, ampak so vsemu dodali pomen, nad katerim se je lahko človek zamislil, si mogoče kakšen odlomek še posebej zapomnil in si ga vtisnil v srce. Ne samo igre, pesmi, recitacije..., vtisnili so se nam v spomin tudi odlomki iz knjige Prvotno besedilo življenja avtorice Alenke Puhar. In čemu naj bi vse pravljice služile? Vidimo, da ne samo sprostiti, zabavi, ohranjanju nekega izročila in branju pred spanjem, ampak tudi kot podpora učenju za življenje. Kot pravijo v vrtcu, je pravi srčni utrip naše družbe učenje skozi vse življenje, kjer vrtec še kako aktualno zastopa svoje naloge: "Naučiti se čutiti; naučiti se živeti skupaj; učiti se, da bi vedeli; učiti se delati in učiti se biti." (Jacques Delores, Učenje: skriti zaklad)

V uvodnem pozdravu in nagovoru je dolgoletna ravnateljica in glavna moč Vrtca Ribnica Andreja

Hojč govorila tudi o ciljih in nalogah vzgojiteljev in vrtca:

"...poiskati skrite zmožnosti, izostriti čute in osvoboditi edinstveno naravo posameznika, odkriti in/ali spodbuditi človekove nemeje in možnosti za učenje in ustvarjalnost."

kateri je sodelovalo / nastopalo kar 191 staršev, 261 otrok in 34 vzgojiteljic. In ne morem mimo tega, koliko truda, časa, energije, znanja... je bilo vložene v samo prireditev. Nastopale pa so naslednje skupine: Čebele (O medvedku in dečku), Pajkci (Piščanček Pik), Račke (Volk in sedem kozličkov), Zajčki (Janko in Metka), Srne (Kdo ima čas za medvedka), Želve (Pepelka), Metulji (Medvedek išče pestunjo), Žabe (Veveriček posebne sorte), Mravljice (Kdo je napravil Vidku srajčico), Ptički (Tomi in Maša), Gosenice (Oglarjev medvedek), Pikapolonice in Petelinčki (Pika Nogavička). Gledalcev pa toliko, da je bilo veselje! Prišle so babice, dedki, sestrice in bratje, bratrance in sestrične, strici in tete, pa bivši vrtčarji in vzgojiteljice, gosti od vsepovsod - nihče ni želel tega zamuditi. Bilo je lepo in doživeto, marsikdo si verjetno ni mislil, česa vsega so otroci sposobni... Pa so!

Dolgoletnemu delu, trudu, znanju, energiji vzgojiteljicam in vodstvu se je s čestitkami zahvalil tudi ribniški župan Alojz Marn, ki je izpostavil želje in pričakovanja staršev in skupnosti ter pomen vrtca za vsakogar. Dejal je, da "je bilo v začetku devetdesetih v vrtcu 407 oz. 42% predšolskih otrok, danes pa je vanj vključenih 310 oz. kar 70 % predšolskih otrok... Vrtec Ribnica je s svojim kadrom usposobljen, lokalna skupnost pa mora zagotavljati njegovo nemoteno delovanje, in to ne samo na področju financ..."

Čestitkam za jubilej so se pisno pridružili tudi minister Gaber in državna sekretarka na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport RS, predsednica skupnosti vrtcev v Sloveniji Štefanija Meršnik, Združenje ravnateljev in ravnateljic Slovenije, Srednja vzgojiteljska šola, številni vrtci iz Slovenije od Kočevja, Šentvida - Ljubljane, Celja, Jesenic, Ptuj, Domžal, Grosuplje do Hrastnika itd. Svetovalka na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport Vida Starič Holobar pa je še posebej poudarila uspešno delo ribniškega vrtca in

kršene. Otrokove pravice so zapisane v Konvenciji o otrokovih pravicah, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela novembra 1989, Slovenija pa je tudi ena izmed podpisnic. Vsakemu otroku brez izjeme morajo biti zagotovljene vse pravice. Država mora ščititi vsakega otroka brez izjeme in pred vsemi oblikami razlikovanja. Cilj konvencije je namreč določiti merila za zaščito otrok pred zanemarjanjem in zlorabo, s čimer se na različnih stopnjah soočajo v vseh državah sveta vsak dan. Konvencija dopušča in upošteva v državah različne kulturne, politične in materialne okoliščine, najpomembnejše vodilo pa je otrokova korist. Pravice, razglašene v Konvenciji, lahko okviro razdelimo v tri skupine (skrbstvo, varovanje in soudeležba pri odločitvah). Otroci imajo npr. pravico biti s svojimi družinami ali s tistimi, ki bodo najbolje skrbeli za njih, imajo pravico do zadostne količine hrane in do čiste vode, do ustrezne življenjske ravni, do zdravstvenega varstva. Otroci s posebnimi potrebami imajo pravico do posebne skrbi in do usposabljanja. Otroci imajo pravico do igre, do brezplačnega izobraževanja, do varnosti in do zaščite pred poškodbami in zanemarjanjem, ne smejo biti poceni delovna sila ali vojaki, mora jim biti dovoljeno govoriti materni jezik in izražati lastno vero in kulturo, imajo pravico do izražanja lastnega mnenja in do druženja ter izmenjevanja

To je zahtevna naloga vzgojiteljev in vrtca za čas, ki prihaja, še zlasti zato, ker se je predšolsko obdobje skrčilo še za eno leto.

Prav zato vrtec ostaja in postaja vse bolj aktualen, saj sta igra in učenje v predšolskem obdobju temelj vseživljenjskega učenja. Vrtčevo okolje in strokovno kompetentni vzgojitelji lahko omogočajo in spodbujajo tiste dejavnike učenja, ki so dolgoročno bistveni za razvoj otrokovega pozitivnega odnosa do učenja. Med te dejavnike sodijo: čustveno dobro počutje, notranja motivacija, spoštovanje do sebe in drugih, razvoj sposobnosti in kritičnega mišljenja. Ob pomoči nacionalnega kurikula za vrtce in strokovnjakov, ki učijo nas vzgojitelje, se naš vrtec razvija in uveljavlja kakovost - kakovost dela in življenja za vse udeležence vrtca: otroke, vzgojitelje in starše."

Ja, tudi starši so pomembni člani vrtca - aktivno se udeležujejo v najrazličnejših oblikah sodelovanja. To je bilo razvidno tudi na res prisrčni prireditvi, na

dejala, da "kar smo danes videli, je temu težko še kaj dodati. Gotovo pa to govori o uspešni poti tudi vnaprej!"

V jeseni bo vrtec izdal tudi jubilejno publikacijo z naslovom "Otrok je oče odraslega". Do takrat pa bodo otroci še naprej pridno hodili v vrtec in malo šolo, vse ostalo sorodstvo -s starši na čelu - pa jih bo spremljalo na njihovih poteh, pri igrah, delu...

Navdušena gledala in fotografirala
Zdenka Mihelič

Medobmočna pevska revija ZAPELO 11 MLADINSKIH ZBOROV

11 zborov osrednje slovenske regije ter kar 381 pevsko nadarjenih otrok se je 9. maja zbralo v dvorani Ideal, kamor jih je na medobmočno revijo mladinskih pevskih zborov pritegnila območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Nastopali so že izbrani glasovi, ki so se predhodno izkazali na območnih revijah, strokovna spremljevalka Branka Potočnik pa naj bi prispevala svojo oceno o najboljših, ki bi bili primerni za državno prireditev v Zagorju.

Pevski živzav je bil le zunaj dvorane, ko so otroci napeto čakali na svoj nastop, nato pa je bilo treba na odru kar najbolj zepeti tri pesmi. Med zbori je bil zadnji nastopajoči Mladinski pevski zbor Vesna iz Zagorja, pod vodstvom Riharda Majcna, najbolj renomiran, saj je nosilec prve Zlate Gallusove plakete v Sloveniji in zbor, ki si je leta 1991 pridobil certifikat 1. svetovnega zbora mladih na Japonskem. Lansko leto je bil v kategoriji superior v Olomucu najvišje uvrščeni zbor v dekliških sestavih med 198 zbori iz celega sveta.

Najbolj renomirani nastopajoči zbor je bil Vesna iz Zagorja

Mala vokalna skupina slepih in slabovidnih

Nastopa so se udeležili še zbori iz območnih izpostav JSKD: Cerknica, Ivančna Gorica, Kočevje, Ljubljana - okolica, Logatec, Ribnica, Trbovlje in Zagorje. Litija in Vrhnika sta umanjkali. Medobmočna revija, ki je bila tokrat prvič organizirana v Ribnici, je bila posebna še po nečem. Uvedel jo je Komorni zbor p. Stanislav Škrabec, ki je z letošnjega državnega tekmovanja slovenskih pevskih zborov Naša pesem v Mariboru prinesel bronasto priznanje. Prireditve se je udeležila tudi mala pevska skupina z OŠ pri Zavodu za slepo in slabovidno mladino iz Ljubljane, ki deluje tretje leto. Vodja izpostave Jože Lampe jo je povabil zato, ker takšne male skupine nimajo ravno veliko priložnosti za nastopanje, znajo pa v prireditve vnesti obilico dobrega duha. Popotnico za čim boljši nastop in pozdravne besede je zborom namenil tudi ribniški župan Alojz Marn.

Ribniška območna izpostava JSK si vsako leto uspe priboriti vsaj dve medobmočni prireditvi, in tako pritegniti večjo pozornost državnega sklada, ki po novem finančno podpira le prireditve medobmočnega značaja in širše. Junija Ribnico tako čaka še razstava mladih likovnih ustvarjalcev.

Kulturne drobtinice zbrala **A. Pahulje**
Foto Marko Burger

IGRALCEM PRVIČ PODELJENE ZLATE LINHARTOVE ZNAČKE

Dramska skupina KUD Sv. Gregor je bila z veseloigro Ljubezen in ljubosumnost prav neumorna, saj so se predstave po Ribnici, Sodražici, Velikih Laščah, Dobropolju, Črnomlju... nizale od marca do maja. 25. aprila, ko je skupina igrala v dvorani Ideal, pa so bile prvič v Ribnici podeljene tudi zlate

Nagrajenca Jože Škulj in Metod Jaklič

Linhartove značke. Razlog ni v tem, da tu ne bi obstajali amaterski igralci, ki se z gledališko dejavnostjo ukvarjajo že 30 let ali več, marveč zato, ker se nikoli ni pojavilo društvo ali posameznik, ki bi te ljudi predlagal za omejena priznanja. Dolg je poplačala območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in Jožetu Škulju ter Metodu Jakliču pripela zlati znački. Glede na to, da je Jaklič predsednik sveta območne izpostave in tudi podpisnik takih priznanj, je bilo tokrat treba nalogo izvesti 'na skrivaj', da je bilo Jakličevo presenečenje na odru lahko popolno.

SKOZI STEKLO V PESEK

Takšna razstava, ki bi obiskovalca presenetila z vsebinskega in estetskega vidika, ob samem odprtju 9. maja, iz Galerije Miklova hiša ni bila najavljena. Redkim je bilo prišepnjeno, da je postavitev in domislica nenavadna in da se je ne sme obiti. V fizičnem smislu se jo je moralo, zakaj vstop na razstavo Alena Ožbolta Odprto zaprto, je bil preprečen s steklom. Ko si pokukal v drug svet, je bilo razumljivo zakaj. Na tleh so se razprostirali nežni valovi peska, se prelivali preko čipk presejani vzorci, ki so delovali kot iz peska stkana preproga. Rahel piš in odnesel bi vse delo s seboj. Avtor

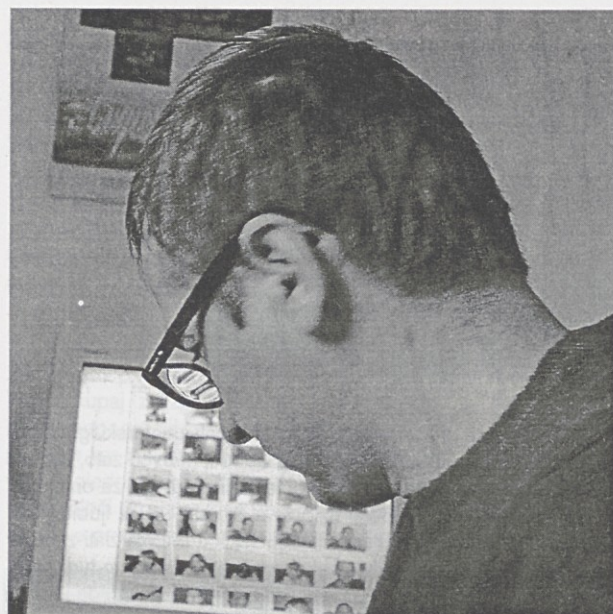

Avtor pri ustvarjanju nenavadne peščene podobe

se je tri dni trudil, da je presejal pesek in dopustil le njegovim najbolj dovršenim elementom spustiti se na tla, kjer je ustvarjal pisavo peska. Ožbolt je s svojo idejo posegel v naravo na način, ki je pri vsakem obiskovalcu sprožil isto reakcijo: navdušujoče začudenje. Pustite radovednemu duhu pristo pot in vstopite v Galerijo Miklova hiša do 8. junija!

V miselnem domovanju
ribniškega človeka

JANEZ ZOBEC, arhitekt

Janez je NAS, bi rekli ortodoksni Ribničani, ki priseljencem 'ribniškega državljanstva' ne bi podelili niti po 20 letih njihovega bivanja tu in kljub temu, da so se navzven zllili z našim okoljem. Janez pa je res naš; po rodu doma iz Dan, osnovno šolanje dokončal v rodnem kraju, se po študiju zaradi visoke lokalne zavesti vrnil domov in se s srcem predal delu arhitekta v Ribnici. Ker je pripadnik tiste generacije, ki so jo domači na študij v Ljubljano še pospremili s ponosnimi besedami: "Naš gre pa študirat! Arhitekt bo!" in so mu tako občudovanje naklonili tudi rojaki, je verjel, da bo s svojim strokovnim znanjem lahko Ribnici vdahnil neko novo kvaliteto bivanja. Mladostna zagnanost ga je malo po tridesetem sicer malo minila, ker jo je okolje spregledalo, kot je prezrlo tudi vrsto drugih, ki so zato raje ostali zunaj ribniških, celo slovenskih meja. Vendar njegov glas in njegova misel nista zamrla. Želja po tem, da bi svoje dobro, kar ima, dal ribniškemu okolju, se razplamt vsakokrat, ko se naš kraj loteva vitalnih projektov, in globoko se ga je dotaknila tudi zamisel o gradnji doma ostarelih, ki se po več letih še kar ne more odlepiti od svojega sanjavega jedra in pohiteti k uresničitvi.

"Ribničani smo morda premalo domislili ta projekt in ga prehitro spustili na svetlo, namesto da bi se ga kot odločujočega projekta družbenega pomena lotili trezno, preudarno in premišljeno. Premajhen krog ljudi se je ubadal z njim in tako spregledal želje potencialnih varovancev, argumente stroke, najsibo socialne najsibo arhitekturne, in zapostavil mnenje javnosti. Z domom ne postavljamo le fizičnega objekta, marveč dvigujemo nivo socialnega vidika naše družbe. Družba pa zajema vsakogar izmed nas, in zato je za tak projekt potrebna podpora in vključitev širše javnosti. Navsezadnje gre za velika javna sredstva, ki bodo porabljena, zato se moramo lotevati takšnih stvari s polno odgovornostjo."

Torej se bolj nagibate k temu, da bi Občina prevzela krovstvo nad tem projektom, bila njen snavatelj, lastnik in upravitelj ali pa dopuščate tudi možnost zasebne iniciative?

"Dom je družbena ustanova že po svoji funkciji, zato bi nosilec projekta morala biti Občina, saj pri zasebnikih bolj kot socialni prevladuje profitabilni vidik. Sodelovanja med Občino in zasebniki pa vsekakor ne izključujem; slednji bi bili morda posebej dobrodošli pri nudenju nadstandardnih storitev. Odvisno je, na kakšen odziv bi Občina naletela v okolju, ko bi se projekta res na široko lotila."

Izbrana lokacija za zdravstvenim domom se trenutno zdi še najbolj dodelana prvi korak, zatika se pa pri tem, kakšen dom hočemo.

"Lokacija za ZD je naravnost idealna. Je povsem neobremenilno okolje, hkrati pa je smiselno, da so institucije s sorodno vsebino zbrane na kupu, predvsem tista, ki bi varovancem lahko nudila še zdravstvene storitve. Bi se pa sam opredelil za manjši dom, z možnostjo dograditve. Potrebno je, da je prvi korak pravilen, potem lahko naredimo še dva, tri in naprej. Če bi se izkazalo za smotno, bi domove lahko razpršili na več lokacij in jim iz centralnega, poleg ZD, nudili potrebno dnevno oskrbo. Vsekakor bi bilo za človekove duševne potrebe najbolj idealno, da bi imel vsak manjši kraj svoj dom za ostarele. Bistveno za ostarelega je namreč, da ostane v svojem domačem okolju, gleda znane obraze in ostane v stiku s svojimi bližnjimi, svojo zemljo, lastnino. Tukaj bo potreben korak naprej v našem osebnem razmišljanju. Razvita družba je napredovala v dojemanju potreb ljudi in Ribničani bomo morali preseči robotost, ki nam jo vsiljuje preteklost. Razumeti moramo, da drugačno mišljenje ni sovražen napad na našo identiteto, ampak dobrina, ki nas dela pestre."

Tako kot pri osmislitvi ustreznega doma, se tudi pri dojemanju drugačnega marsikateremu Ribničanu zatika. Videli ste zadnji idejni projekt doma za 150 varovancev in slišali: "To pa v Ribnico ne paše".

"Večina izmed redkih, ki smo to make-to in idejo videli, jo je res zavrgla s temi besedami, čeprav se meni zdi projekt-na rešitev sodobna in času primerna. To je današnja arhitekturna govorica in se uporablja povsod pri nas in v svetu in to na vseh področjih (stanovanjska gradnja, javna gradnja, poslovni objekti...). Specifičnost kraja in sam namen objekta pa bi morala biti bolj poudarjena. Dandanes je tendenca, da se stare ljudi bolj vključuje v okolje, poudarja neinstitutionalni videz in ambientalne rešitve, ne pa da se ostarele strpa v neko sanatorično institucionalno obliko, kot jo vidimo marsikje po Sloveniji. Z mislijo o gradnji doma moramo razvijati tudi poseben občutek za starejše ljudi in jim dati vedeti, da s tem, ko bodo prestopili prag doma, ne bodo končali svojega življenja. Dom, ki ga želimo dati našim staršem, mora biti tak, kot naj bi bil tisti, v katerega bi tudi mi kot ostareli želeli vstopiti čez desetletja. Glede zunanje podobe doma pa še nekaj: Ribničani si bomočasoma morali privoščiti tudi sodobne urbanis-

tične, arhitekturne in komunalne rešitve. Osnovnih in edinstvenih kvalitete Ribnice s tem ne bi rušili, le 'ponucan gvan' bomo zamenjali s svežo preobleko. Naš urbanistični načrt razvoja je premalo dodelan in domišljen, tako se zdi, da Ribničani sicer vseskozi sanjamo, a odnehamo, preden sanje uresničimo. Ne trudimo se dobiti optimalnega za tisti trenutek."

Kaj nam narekuje trenutek, ki ga imamo pred seboj, kaj zahtevajo sanje o gradnji doma, da bodo objekt postale?

"V Ribnici se spuščamo v rešitve, o katerih veliko govorimo, a niso transparentne, ker projekte vodi ozka skupina ljudi in ne vključuje široke javnosti. Preko analize potreb in želja okolja moramo poiskati, kaj rabimo in kaj hočemo, nato je treba zbrati ustrezne akterje, ki jih je dovolj tudi v domačem okolju, nasvet pa lahko pridobimo tudi od zunanjih strokovnjakov, če bo treba. Ta dom mora biti narejen za nas, Ribničane, in mora upoštevati način življenja ter strukturo in značaj tukajšnjih ljudi. Ta priprava je temelj za uresničevanje optimalnega projekta. Nič ni še zamujenega. Na izgubi so seveda tisti, ki bi v dom že radi vstopili, a se morajo razseliti tja, kjer fi domovi že so, ali pa ostajajo v neustreznih okoljih. Če bo strokovna skupina pripravila dobro programsko rešitev, bodo projektanti lahko naredili ustrezen idejni projekt ali pa se pripravi javni natečaj. Do spomladi 2004 bi bilo možno pripraviti programsko shemo in pripraviti razpis, približno dve leti pa je tista doba, ki je potrebna za pripravo tako zahtevnega projekta.

SANACIJA PRIGORIŠKEGA JEZU KONČANA OKTOBRA

Po dveh letih pregovorov Agencije za okolje in prostor z drugimi pristojnimi državnimi organi se je 15. aprila vendarle začela sanacija zadrževalnika v Prigorici. Investicijo, vredno 153 mio SIT, bo v celoti financirala država. K sreči je Podjetju za urejanje hudournikov in Cestnemu podjetju

ta. Glede na omejena sredstva bi se ta dom gradil fazno; to bi morali upoštevati že pri zasnovi programa in izdelavi projekta."

Lahko Ribnica, če se bo pripravljena prenoviti v urbanističnem smislu in vnesti drugačne prvine še v svoj miselni svet, postane bolj privlačna za ljudi, ki so jo že zapustili in vaba za nove?

"Ribnica je bila nekdaj res bolj lokalno okolje, iz katerega so bežali vsi tisti, ki so se razvili v bolj urbane ljudi. Zdaj pa se Ljubljana vse bolj bliža. Ljudje sicer delajo v Ljubljani, ker določen segment ljudi tu nikoli ne bo našel primerne zaposlitve, toda vsak dan se vračajo živeti v ribniško okolje, ker nudi drugačno, bolj umirjeno in cenejšo raven bivanja. Tu Ribnica lahko najde svojo kapaciteto v bodoče. Če bo država malo bolj raztegnila prometno kačo še v to smer, je pričakovati razvoj vseh gospodarskih vej: industrije, obrti, turizma, trgovine... Sedanja prometna povezava z Ljubljano tudi več ne zadošča, saj ustvarja prevelike zastoje. Nov prometni status magistralke bi bil še ena pomembna razsežnost ribniškega razvoja. In ne se zaradi boljše komunikacije bati prišlekov in sprememb. Del svoje identitete bomo gotovo izgubili, del pa jo bo v transformirani obliki možno prenesti v bodoče. Družba bo postala bolj barvita, koliko bogatega lokalnega značaja nam bo uspelo ohraniti, pa je odvisno samo od našega spoštovanja do sebe in drugih, skratka, predvsem od naše zavesti."

Pogovarjala sem se **Alenka Pahulje**
Foto archiv J. Zobca

Ljubljana, ki dela izvajata, vreme naklonjeno. Sušno obdobje je bilo dobrodošlo tudi v zadnjih dveh letih, ko so pogajanja za čimprejšnjo sanacijo potekala, saj bi obilno deževje nevarno ogrozilo varnost pregrade. Ta je morala biti prenovljena zato, ker je bila v času izgradnje predvidena za drugačne hidrološke pojave, kot so se začeli pojavljati v devetdesetih letih, je dejal Franci Šala, pomočnik direktorja Agencije. Voda se je namesto 10 dni v zadrževalniku polnila kar 40 dni, če se spomnimo deževja v letu 2000. Alarmantne razmere so se ponovile 3-krat v zadnjih 10 letih, prigorški zadrževalnik pa se je tako naglo polnil tudi zato, ker so nekateri stanovalci na Bistrici napravili še dodatno pregrado, ki je ovirala normalen pretok vode. Prigorški zadrževalnik za takšne količine in pritiske vode nasploh ni bil napravljen, tako da ga je Vodnogospodarski inštitut iz Ljubljane prilagodil novim potrebam.

Obnova starega jezua poteka celostno in naj bi bila zaključena oktobra. Nadzor nad njo opravlja Družba za državne ceste.

Z neprepustnim slojem na vodni strani pregrade, ki naj bi ga ustvarila glinena membrana in betonski temelji, naj bi bila pregrada povsem varna. Celoten izpustni del objekta bo po novem opremljen tudi z avtomatizacijo.

A. Pahulje
Foto Jože Pahulje

FINANČNA NEDISCIPLINA POVZROČA SIVE LASE OBRTNIKOM

V Portorožu so se 15. in 16. maja odvijali dnevi slovenske obrti, ki sta jih organizirali Obrtna zbornica Slovenije in Društvo ekonomistov Slovenije.

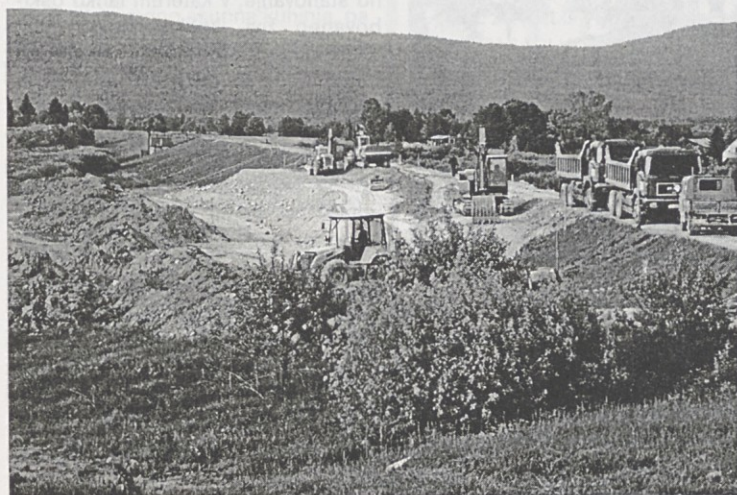
Prisotni so bili tudi finančni minister Mramor, ministrica za gospodarstvo Petrinova, minister za socialo in družino Dimovski ter nekateri sekretarji iz omenjenih ministrstev.

Predsednik OZS Miroslav Klun in predsednik Upravnega odbora OZS Štefan Pavljinek sta v imenu obrtnikov prisotno oblast opozorila na bistvene težave, s katerimi se obrt spopada v zadnjem času. Največji problem je finančna nedisciplina, sledi siva ekonomija, sploh v zadnjem času, vse več je administriranja, zakonodaja, obravnava velikih in malih podjetij pod istimi pogoji, zelo nestimulativno pa deluje neprijazna davčna zakonodaja.

Na podlagi analiz je obrt sposobna zaposliti od 60 do 70 tisoč novih delavcev, seveda pod pogojem, da država poskrbi za primerno okolje. Novo vodstvo OZS prisotnim ministrom ni le naštevalo problemov, ampak je za vse podalo tudi možne rešitve. Obrtništvo samo se zaveda konkurenčnosti z vstopom v EU, hkrati pa optimistično pričakuje skupni evropski trg, če ne zaradi drugega, zaradi zakonodaje, ki se bo morala uskladiti z evropsko, in bo s tem malega podjetnika v nekaterih pogledih postavila že na izhodišču v konkurenčen položaj.

Obrtniki so opozorili tudi na množični pojav invalidskega upokojevanja, saj je v Sloveniji ogromno primerov, ko si povsem zdravi ljudje pridobijo status invalida, vseeno pa opravljajo dela in vodijo firme, ki so sicer last družinskih članov. V zvezi z navedenim je minister Dimovski povedal, da so se akcije preverjanja takih primerov že začele. Finančni minister Mramor je obrtništvo obvestil, da se zakonodaja s področja plačilnega prometa dograjuje, da se bodo poročila za AJPES poenostavila, pa tudi davčna zakonodaja naj bi vgradila nekatere stimulacije za obrtnike, predvsem začetnike. Obrtna zbornica bo v naslednjih številkah občinskih glasil v občinah Ribnica, Sodražica in Loški Potok podrobneje pisala o posameznih problemih s področja obrti.

Pavel Hočevar

KOŠČEK PO KOŠČEK IZ ŠVEDSKE

piše Alenka Pahulje

Tudi starost je lepa...

Družba, najsi bo slovenska ali švedska, ribniška ali landskronska, se pusti voditi podobnim načelom, ki naj bi prebivalcem zagotavljala nek dobrobit in višji standard življenja. Domovi za ostarele, ki jih ponekod zaradi njihovega togega ustroja še vedno imenujejo hiše za umiranje, so eden od pokazateljev skrbi družbe za starejši del populacije.

Ta skrb, če ni umetno spoducirana in projektno ter vsebinsko površno zastavljena, lahko 'hišo za umiranje' preobrazi v dom, v katerega vstop čakajo varovanci vsaj po tri mesece ali več. Zato, ker so ti domovi dom, kjer ne objokuješ mladosti, ne čakaš smrti in ne tarniš nad starostjo, marveč jo polno živiš. Kot v Landskroni.

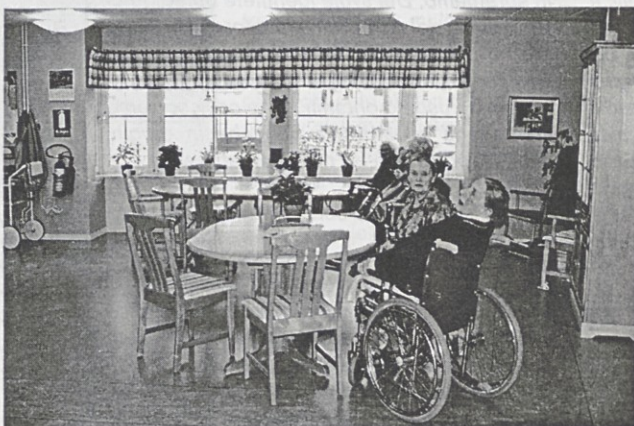
V tem mestu, s 35. 800 prebivalci, obstaja že šest domov s 15 zgradbami, eden pa je ravno v gradnji. S tem je zagotovljenih 200 stanovanj, obstajajo pa tudi skupinska stanovanja, v katerih je poskrbljeno za nego ljudi z umskimi in fizičnimi težavami.

To južno švedsko obalno mesto ima v poprečju več starostnikov kot ostali deli te skandinavske dežele, vzrok za to pa je, da so se po zaprtju ladjedelnice leta 1975 mladi izselili iz mesta in svoje življenjske priložnosti poiskali drugje. V domovih trenutno biva 2200 oskrbovancev. Njihovo število je nekoliko večje zato, ker so se pred 10 leti zaprle vse psihiatrične klinike in so ljudi poslali v domove.

Medtem ko se v Sloveniji domovi za ostarele množično gradijo s pomočjo države, je na Švedskem gradnja le-teh v pristojnosti občin. Država se vmeša le takrat, če je očitno, da mora občina zaradi velikega števila starostnikov, tujcev ali slabega finančnega položaja poiskati še državno podporo. V Landskroni je kar 1150 ljudi zaposlenih v zdravstvu in pri negi starejših, med temi jih 750 konkretno dela s starejšimi ljudmi. Pomoč na domu trenutno nudijo na 1200 lokacijah, 950 oskrbovancev pa je tudi takšnih, ki imajo kar na roki vgrajen poseben alarm za nujno pomoč, na katerega se odzovejo dežurni delavci. Landskronska občina svojo socialno naravnost kaže tudi s

Največji dom za ostarele v Landskroni

Tisti, ki želi, si lahko svojo sobo opremi z domačim pohištvo, da se ne bi počutil preveč odtujenega, le kopalnico mu že prej priredijo, da se vanjo lahko namesti tudi ustrezne tehnične in zdravstvene pripomočke.

Pohištvo je delano iz lesa, ki sam po sebi deluje bolj toplo, prostori so barviti in tudi že v osnovi drugačni od slovenskih, kot je tudi švedski način dojemanja sveta in okolja okrog sebe.

tem, da domove za ostarele večinsko financira. Letno zanje porabi 430 mio kron (proračun znaša 1,7 mlrd kron), na prihodek od oskrbovancev pa ne more resno računati, saj zneso le 5 mio kron na leto. Največ varovancev je takšnih, ki oskrbovalnine sploh ne plačujejo.

Glede na to, da se toliko besed vrti tudi okoli

gradnje doma v Ribnici in se ne ve, kolikšen plaz stroškov bi za seboj potegnila gradnja, je primerjava naslednja: v Landskroni za dom oz. hišo, kjer je na razpolago 40 stanovanj (največ za eno osebo, so pa tudi takšna, v katerem lahko oskrbovanec živi skupaj s partnerjem), občina porabi 35-40 mio kron, oprema jo stane nadaljnjih 1,7 mio kron, vodenje objekta pa 15 mio kron letno (1 krona je 25,3 SIT).

Notranji sistem deluje tako, da se z vsakim varovancem podpisuje pogodba, po kateri je dolžan polno stanarino (ta znaša 60.000 SIT) plačati le, če je to finančno zmožen. Po poplačilu hrane, stanovanja in režijskih stroškov mu mora namreč v žepu še vedno ostati 1800 kron mesečno. V nasprotnem primeru plača toliko, kolikor zmore. Landskrona se drži načela, da na račun težav drugih ne želi služiti denarja. Tako se tudi ne poslužuje terjatve dolgov na način, da bi se vključila v proces dedovanja premoženja, če varovavec ni bil zmožen kriti stroškov. "Ne želimo se ukvarjati še s premoženjem teh ljudi. Niti po smrti varovancev se občina ne vmešava v dedovanja in se ne obesi na nepremičnine, da bi tako povrnila stroške bivanja negovanca," je dejal Gosta Nilsson, landskronski župan. Občina novim stanovalcem omogoči celo polletno brezplačno bivanje v domu, da si lahko uredijo premoženjskopravne zadeve, saj pred odhodom v dom lastniki prodajo hiše ali stanovanja.

Tako močan socialni čut Švedska lažje udejanjajo zato, ker se zaveda, da otroci ne bodo skrbeli za svoje starše. Tako odrasli celo življenje plačujejo davke v namen za prihodnje bivanje v domu, kar mesečno zneso dobrih 30 % bruto plače. Toda tudi pri davkih je država pravična: tisti, ki ima podprečno plačo, ne plača državnega davka, luknjo pa država popolni z bogatejšim slojem in mu odvzame ne 30, marveč celo od 40 do 45% plače, ki se potem porazdeli tako državi kot občini. Sistem sloni na solidarnosti in pravičnosti: več imaš, več lahko daš.

Sicer pa nega starejših zajema širok spekter pomoči, kamor sodijo posebno stanovanje, v katerem lahko oskrbovanec živi, kolikor dolgo želi; 'kratkodobno' stanovanje, v katerem bivajo bolni in npr. operirani, ki si začasno sami ne morejo streči; pogosto se zgodi, da partner svoje ljubljene osebe ne zmore več oskrbovati in je začasno pošlje v dom; pomoč na domu v smislu skoka v trgovino, banko, lekarno in manjša opravila...

Domovi so tesno povezani tudi z zdravstvenimi ustanovami, čeprav sami zaposlujejo kar 65 bolniških sester, le zdravniško pomoč v smislu zdravnika nudijo zdravstveni domovi.

Domovi so že na oko prijetni in topli, in ni čudno, da si prebivalci Landskrona starost želijo preživeti v njih.

Delavci v domovih za ostarele uporabljajo najmodernejšo pripomočnik za nego oskrbovancev, najsi bo kot pomoč pri kopanju, premikanju...Imajo celo motorni voziček za sprehod fizično nezmožnih za dve osebi, napravo, ki omogoča prenos stola z oskrbovancem vred in še kup drugih pomagal. Vodstvo je namreč odkrilo, da je nega starejših tudi fizično zahtevna naloga, zato poskušajo svoje delavce ustrezno zaščititi, oskrbovancem pa ne odrekati nege, ki po svoji vsebini in raznolikosti daleč presega običajne norme, saj so domovi prijazni in organizirani v prid starejšim osebam.

Stanovanja so pogosto celo lepša, kot so jih bili navajeni doma in že arhitekturno je poskrbljeno, da je udobje čim večje. Švedi niso pozabili vgraditi celo čutne note: največji dom, ki smo si ga ogledali, je imel tudi atrijski del, s pogledom na drevje. "Zato, da naši varovanci lahko spremljajo, kako se spreminja narava...kdaj prihaja pomlad in kdaj se bo odela v bel plašč..." Upravitelji so spoznali, da tako ni nič moteče, če so določena stanovanja obrnjena naravnost na cesto, kajti starejši ne želijo biti odrezani od vsakodnevnega dogajanja in želijo opazovati vrvež na cesti. V hišah za starejše občane je vedno skupna kuhinja, pa vendar je stanovalec v sobi na voljo tudi manjša osebna kuhinja, če jim skupni prostori niso pogodni. Domovi so ponavadi štirinadstropni, eno izmed nadstropij pa je rezervirano za osebe s psihičnimi ali fizičnimi motnjami, ker mora biti prilagojeno njihovim potrebam.

Tako celovito zasnovan sistem potrebuje množico usposobljenega kadra, tega pa tudi v Landskroni primanjkuje, zato krepko računa na priseljenke, ki so pripravljene poprijeti tudi za nižje plačana dela, kamor javne storitve vsekakor sodijo.

Prebudite se!

ALKOHOL - ZAHREBTNI SOVRAŽNIK

Ovisnost od alkohola je bolezen, saj v marsičem uniči človekov organizem. Alkoholik lahko še tako obljublja, kako bo nehal piti ali da lahko neha kadarkoli, dejstvo je, da brez alkohola ne more živeti. Alkohol kmalu postane del njegovega kemičnega ustroja in zato pijačo nujno potrebuje. Dokler si tega odkrito ne prizna, bo ostal zasvojen, oz. dokler družina ne sprevidi, da je pomoč nujna, bo alkoholik nadaljeval po tej poti. Torej šele na osnovi tega priznanja se lahko začne uspešno zdravljenje.

ALI SEM ODVIŠEN OD ALKOHOLA?

TU JE NEKAJ VPRAŠANJ ZA TISTE, KI NE VEDO, ALI SO ODVISNI OD ALKOHOLA.

ODVIŠEN JE LAHKO TISTI, KDOR:

- ČUTI MOČNO ŽELJO ALI POTREBO (KOT KADILEC PO CIGARETI) PO ALKOHOLU,
- SLABO OBVLADUJE KOLIČINO POPITE PIJAČE,
- PIJE ALKOHOLNE PIJAČE VSAK DAN,
- PIJE VEDNO ISTO PIJAČO, NA ISTEM KRAJU, Z ISTIMI LJUDMI,
- KO ZAČNE PITI, TEŽKO PRENEHA,
- PIJE VSE VEČ, DA BI DOSEGEL ISTI UČINEK,
- PO PITJU GA PEČE VEST ALI IMA OBČUTEK KRIVDE,
- SLABE VOLJE JE, ČE MU KDO KAJ PRIPOMNI O NJEGOVEM PITJU,
- POČASI ZAČNE ZANEMARJATI VSAKDANJE DOLŽNOSTI IN DAJE PREDNOST PIJAČI,
- VSE MANJ SKRBI ZA SVOJ ZUNANJI VIDEZ,
- ODNOSI Z BLIŽNJI MI SO VSE SLABŠI, POSTAJA NASILEN,
- VSE DRUGO RAZEN PIJAČE MU NI VEČ MAR,
- ŠE POSEBEJ NAJ SE ZAMISLI TISTI, KI JE BIL ŽE (CELO VEČKRAT) KAZNOVAN ZARADI VOŽNJE POD VPLIVOM ALKOHOLA!

Če ste za zadnje leto pri sebi našli več kot tri odgovore, ki bi veljali tudi za vas, dobro premislite in poiščite prvo pomoč pri vašem osebnem zdravniku ali na centru za socialno delo. NIKOLI NI PREPOZNO! Klub zdravljenih alkoholikov ZARJA Ribnica se sestaja v sejni sobi Centra za socialno delo Ribnica, Škrabčev trg 17, Ribnica (tel. 8361-003). Klub pokriva območje občin Ribnice, Loškega Potoka, Sodražice, Velikih Lašč.

Veronika Tanko, terapevtka

JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

Meditacija samoanalize (III)

Meditiramo kadarkoli v teku dneva. Za to se odločimo pred asanami in pranajamo, lahko tudi po tem. Sicer pa jogiji pravijo, da je najbolje izvajati jogo ob sončnem vzhodu ali zahodu, ko je prisotne največ prane - energije.

"Človek deluje na štirih ravneh zavesti:

- nezavedno,
- podzavest,
- zavest in
- nadzavest.

V nezavednem so karmične sledi preteklih inkarnacij. V podzavesti se kopičijo izkušnje in vtisi iz sedanjega življenja - vsa doživetja, spoznanja (zavestne in nezavedne zaznave). Zapisovanje se je začelo, ko je duša vstopila v maternico. Podzavest lahko primerjamo z magnetoskim trakom.

Le-ta posname vse zvoke, ki jih zazna mikrofoni. Podzavest shranjuje vse, lepa in vesela doživetja, nerešene težave, dvome, nasilnost, strahove, žalost, upanje, želje - vse to so semena naših prihodnjih misli, besed in dejanj. Če se v meditaciji potopimo globoko vase, lahko ozavestimo našta semena. Z razčlenjevanjem in s prepoznanjem vzrokov in posledic pa lahko odstranimo vsa slaba semena. Na primer človek, ki ga preganjajo (na videz) neutemeljeni strahovi, gre k psihiatru. Analiza preteklosti kaže, da povzroča težave dogodek iz otroštva. Ko spozna vzrok, strah izgubi moč in lahko se ga zavestno osvobodi.

Pretekli dogodki, ki se jih ne zavedamo, nas ovirajo. Vendar le, dokler ne odkrijemo povezave med vzroki in posledicami. Ko posveti luč znanja, te sence izginejo.

Pri meditaciji samoanalize raziskujemo svoj notranji svet in spoznavamo delovanje uma, ki povezuje podzavest in zavest.

Človekov um lahko primerjamo z mogočno reko. Njenega toka ne moremo ustaviti. Če na reki zgradimo jez brez odtočnega kanala, voda zastane za njim. To lahko povzroči katastrofo. Jez popusti, in deroča reka prestopi bregove. Torej, kdor prestrogo brzda svoj um in zatira želje, čustva, tvega, da se napetost, nakopičena v podzavesti, nenadzorovano sprosti.

Uma ne moremo ustaviti, lahko ga le usmerjamo - kot reko, da ne bi prestopila bregov in povzročila škode. Z meditacijo samoanalize se učimo nadzirati orodja zavesti (um in čutila), ne da bi ovirali njihovo delovanje. Sposobnost razčlenjevanja je neizogiben pogoj za razumevanje sebe in notranjih vzgibov.

Z njo lahko pravočasno ukrepamo in preprečimo razvoj misli, ki bi morda pozneje povzročile težave in trpljenje.

Meditacija samoanalize nas uči razumeti sebe in druge ljudi ter odpuščati sebi in drugim. Z njo čistimo podzavest in postopno odpravljamo notranje zavore in predsodke.

Misli se zjasnijo in uredijo, izognemo se težavam oziroma jih premagamo. S to meditacijo lahko spoznamo najvišji cilj in smisel življenja - svojo Bit.

Razmislimo o svojem življenju. Ali si prizadevamo le za materialne dobrine ali stremimo po spoznanju in duhovnem znanju? Živali se v svojem življenju le prehranjujejo, pijejo, spijo in se razmnožujejo.

Če delamo le to, in si ne prizadevamo spoznati česa višjega, zapravljamo svoje človeške zmogljivosti.

Kdor začuti dragoceno priložnost, ki jo je dobil kot človek, najde čas za molitev in meditacijo, ne glede na veroizpoved.

"Joga v vsakdanjem življenju in meditacija samoanalize nas vodita k razsvetljenju in združitvi z Bitjo."

(Paramhans Swami Maheshwarananda: Sistem Joga v vsakdanjem življenju, str. 327-328)

Darinka Suljević, inštruktorica joge

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

ŠTEFANA ŠTEBLJAJA

iz Dolenje vasi

se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno pisno ali ustno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvala velja tudi vsem, ki so se v mislih ali osebno poslovili od njega na njegovi zadnji poti.

Najlepša hvala njegovim prijateljem za poslovilne besede in spremstvo ter gospodu kaplanu Igorju za lepo opravljen obred.

Žalujoci vsi njegovi

DELO Z MLADIMI MED POLETNIMI POČITNICAMI

V gasilskem društvu Ribnica smo se odločili, da med počitnicami organiziramo druženje z mladimi iz Ribnice.

Druženje bo potekalo med počitnicami vsako soboto popoldne pri gasilskem domu v Ribnici. Organiziramo ga z namenom, da mladim od 7. do 15. leta starosti prikažemo delo gasilcev. Pri tem se bodo mladi lahko marsikaj naučili o požarni preventivi. Naučili jih bomo tudi raznih spretnosti, kot so vezanje vozlov in njihova praktična uporaba, gašenje s priročnimi gasilnimi sredstvi in z raznimi drugimi spretnostmi, ki so primerne za mlade.

Na druženja so vabljeni tudi starši, ki želijo, da se njihovi otroci naučijo nekaj praktičnega, hkrati pa prebijejo sobotno popoldne v okolju, v katerem bodo varno spoznavali gasilske veščine.

V začetku počitnic bomo prvo soboto organizirali dan odprtih vrat v gasilskem društvu Ribnica za vse prebivalce Ribnice. Ta dan bomo vsem, ki nas boste obiskali, prikazali vso opremo, s katero razpolagamo. Prikazali bomo tudi delovanje le-te. To bo hkrati tudi priložnost, da se s starši pogovorimo o organiziranju sobotnih popoldnevov z mladimi.

O samem dnevu odprtih vrat v gasilskem društvu Ribnica boste krajani obveščeni preko občinskega glasila Rešeto, radia Univox in plakatov, ki jih bomo razdelili po Ribnici in njenih soseskah.

Vabljeni vsi zainteresirani starši, otroci in simpatizerji gasilstva.

Upravni odbor PGD Ribnica

RIBNIŠKA ROKOMETNA ŠOLA

**Rokometno društvo
INLES - RIKO
RIBNICA
SLOVENIJA**

RD INLES RIKO Ribnica - Ribniška rokometna šola v mesecu juniju 2003 organizira že sedmo rokometno šolo mladih rokometasiv in rokometasiv. V letošnjem poletju nameravamo otroke popeljati v slovensko primorje, in sicer na Debeli rtič. Rokometna šola bo potekala v času od 21. 06. do 01. 07., in sicer v dveh petdnevih izmenah.

V navedenih datumih otrokom ponujamo naslednje:

- strokovno vodeni treningi (2 x dnevno) ribniških trenerjev (Radič, Ilc, Karpov, Gelze...),
- namestitve v bungalovih za štiri osebe,
- hrana (zajtrk, kosilo in večerja),
- stalna medicinska oskrba klubskega fizioterapevta in zdravniškega osebja,
- zavarovanje v času rokometne šole,
- osvežilne napitke (sokovi in energijski napitki),
- izlet z ladjo Slovenske vojaške mornarice (patruljni čoln „ANKARAN“),
- majico, skupinsko fotografijo in diplomo rokometne šole,
- v prostem času jih nameravamo zaposliti še z drugimi aktivnostmi, saj je v bližini morje, košarkarsko in odbojgarsko igrišče ter prostor za balinanje.
- poleg navedenega pa predvidevamo, da nas bodo na morju obiskali nekateri slovenski rokometni reprezentantje.

Cena bivanja v Ribniški rokometni šoli je 25. 000 SIT.

V vsaki izmeni smo omejeni na število 52 otrok (kapacitete bungalovov). Vplačilo prvega obroka (10. 000 SIT) je ob oddaji prijavnice, drugi del (15. 000 SIT) pa ob prihodu na Debeli rtič.

Po prispelih prijavih bomo organizirali skupine približno iste starosti, v katerih bo treniralo 15 rokometasiv in rokometasiv.

Za dodatne informacije lahko pokličete Cirila Andoljška, po tel.: 041 84 28 60 ali Janka Ilca, po tel.: 040 27 95 15.

*Vodja rokometne šole:
Janko ILC*

3. TURNIR ABAKOŠ V TROJKAH pri "KRAJCARJU" v Podskrajniku pri Cerknici

V soboto, 14. 6. 2003, ob 10. uri

Igrajo moške in ženske ekipe (3+1). Prijavnina 5.000 SIT.

Število ekip je omejeno.

Prijave sprejema Miha na tel.: 041 362 675.

Nagrade bodo za ekipe kot tudi za posameznike (met trojk, najdaljši Abakoš, metanje balona v koš...).

Konjeniški klub Ribnica vas vabi na

Poletno srečanje jezdecev in konjarjev

**na dan državnosti, v sredo, 25. junija 2003, ob 12. uri
v Otavica, v obori Alojza Andoljška - Lobajnce.**

Privezi za konje bodo pripravljani.

Vsi, ki boste prijezdili ali se pripeljali s konji, boste postreženi.

Na podlagi 12. člena Odloka o podelitvi priznanj in nagrad Občine Ribnica (Ur.l. RS, št. 44/98) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

POZIV

ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRAD OBČINE RIBNICA ZA LETO 2003

Priznanja in nagrade Občine Ribnica so:

- naziv častni občan,
- Urbanova nagrada,
- Gallusovo priznanje,
- Priznanje Občine Ribnica.

NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan se podeli za pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju, ker s tem predstavlja občino doma in v svetu. Naziv častni občan se lahko podeli tudi tujcu.

URBANOVA NAGRADA

Urbanova nagrada se podeli posameznikom za življenjsko delo, delovnim skupinam, podjetjem in drugim organizacijam in skupnostim za izjemne uspehe na posameznih področjih gospodarskega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine Ribnica.

GALLUSOVO PRIZNANJE

Gallusovo priznanje se podeli posameznikom, skupini posameznikov, organizaciji in skupnosti za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter vidne dosežke trajnejšega pomena s področja kulturnih in drugih družbenih dejavnosti v občini in širšem družbenem prostoru.

PRIZNANJE OBČINE RIBNICA

Priznanje Občine Ribnica se podeli posameznikom, podjetjem, zavodom ter organizacijam in društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za enkratne - izjemne dosežke in kot vzpodbudo za nadaljnje strokovno delo in aktivnosti na posameznih področjih življenja in dela.

Podeli se lahko največ eno priznanje častnega občana, ena Urbanova nagrada, do dve Gallusovi priznanji in do dve priznanji Občine Ribnica.

Predlog mora vsebovati:

- ime in priimek ter naslov (za fizične osebe),
- naziv ter naslov (za pravne osebe),
- obrazložitev.

Predloge za podelitev razpisanih priznanj in nagrad Občine Ribnica z obrazložitvijo v zaprti kuverti z oznako "OBČINSKE NAGRADE IN PRIZNANJA" zbira Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pri Občini Ribnica do vključno 12.09.2003.

Dotatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Ribnica (tel. 837 20 03).

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Franc Češarek, predsednik

MLADI USTVARJALCI, POZOR!

PROZA IN POEZIJA!

Ribniški študentje smo se odločili, da vzpodbudimo vse tiste študente in dijake, ki imate interes, smisel in predvsem voljo do ustvarjanja, da vaše pesmi, eseje, krajše povesti in druge vrste prozo zberemo in objavimo enkrat letno v knjižni obliki.

Torej vsi tisti, ki imate vsaj malo Prešerna v sebi, pošljite svoje prispevke po pošti, e-mailu ali pa osebno prinesite v RŠK.

Vsem tistim, ki bi želeli ostati anonimni, bomo ugodili.

Ob tej priložnosti naj povabimo tudi vse tiste, ki ustvarjate karkoli (grafiti, fotografija, lončarjenje...), da svoje izdelke fotografirate, kajti v prihodnosti želimo naš klub obogatiti z vašimi izdelki.

Idejno se tudi zastavlja zasnova za mesečni bilten RŠK-ja. Vsi zainteresirani se oglasite v klubu in z veseljem bomo sprejeli vaše predloge in pomoč.

RIBNIŠKI
ŠTUDENTSKI KLUB

FOTOGRAFIJA!

Študentsko in dijaško življenje prinese veliko divjih žurov, ki jih velikokrat ovekovečimo z raznimi fotkami. Razpisujemo nagrado za najboljšo party fotko. Vse fotografije bomo izobesili v klubskih prostorih, najboljši tri bomo nagradili z dvema vstopninama za ogled kino predstave v Koloseju in s fotografiskimi filmi.

Mladi študentje, na nas stoji kultura, ki jo bodo občudovali naši otroci, zato ne dopustite, da bi kakšen umetnik ostal neodkrit!

Točen naslov:

Ribniški študentski klub
Sekcija za kulturo
Knafļjev trg 2
Maruša Prelesnik
1310 Ribnica
e-mail: rsk@siol.net

VOZNIKI, POZOR!

Če niste prepričani, da imate še veljavno vozniško dovoljenje, to takoj preverite.

Iz računalniške evidence je namreč razvidno, da veliko števil voznikov poseduje neveljavno vozniško dovoljenje.

Podaljšanje lahko opravite na Oddelku za upravne notranje zadeve UE Ribnica, Gorenjska c. 9, v času uradnih ur: pon. od 7. do 14.30; sre. od 7. do 16.30 ure in pet. od 7. do 13.30.

Cena znaša 2.230 SIT. Fotografija ni potrebna.

OPOZORILO IMETNIKOM OROŽNIH LISTIN!

Sedmega januarja je potekel dveletni zakonski rok za zamenjavo orožnih listin, zato so vse stare orožne listine neveljavne. Neveljavne orožne listine lahko zamenjate na UE Ribnica - Oddelek za upravne notranje zadeve, v času zgoraj navedenih uradnih ur.

POZIV VSEM ORGANIZATORJEM RAZNIH PRIREDITEV!

Ena izmed nalog Turistično-informacijskega centra je INFORMIRANJE ljudi. Da bo ta naloga kar najbolj izpolnjena, pozivam vse ORGANIZATORJE RAZNIH PRIREDITEV, DRUŠTVA, ŠOLE, ... da mi posredujejo informacije o prireditvah, ki jih nameravajo organizirati. Že nekaj let ima ribniška občina svojo spletno stran (www.ribnica.si), kamor se lahko vpisujejo tudi aktualni dogodki (kot so razne prireditve, tekmovanja, razstave...), do katerih ima dostop za vpis tudi TIC Ribnica, ki sodeluje tudi z drugimi TIC-i po Sloveniji in si izmenjuje te vrste informacij (spletna stran je zelo obiskana!). Menimo, da bi bila tudi obveščena med Ribničani večja, če bi TIC dobil več informacij, ki bi jih lahko posredoval naprej. Obvestila o prireditvah mi lahko posredujete na: tel.&fax: 836 93 35, naslov: TIC: Škrabčev trg 23; 1310 Ribnica, E-mail: turizem.ribnica@siol.net.

*Danica Čampa Marinč, TIC
Ribnica*

Srečanje prebivalcev pod- krimskih in podmokrških vasi z borci NOV v Zapotoku pod Kureščkom

Zveza združenj borcev in udeležencev NOB Ljubljana, Združenje borcev in udeležencev NOB Golo-Zapotok, Kulturno društvo Mokrc, Turistično društvo Kurešček in sveti vaških skupnosti organizirajo srečanje ob 60-letnici ustanovitve Ljubljanske brigade in 60-letnici drugega pregona prebivalcev ter ponovnega požiga vasi izpod Mokrc

**v soboto, 7. junija 2003, ob 16.
uri, v Zapotoku pod Kureščkom**

na tradicionalno srečanje borcev in prebivalcev teh vasi, v spomin na nasilje okupatorja in njegovih sodelavcev nad prebivalci, na delovanje in nastanek partizanskih brigad, divizij in korpusov v teh krajih.

Vabljeni!

*Janko Heberle
predsednik*

OSNOVNA ŠOLA ZBORA ODPOSLANCEV KOČEVJE

POČENI IN ODKRHNJENI LONCI SO POSTALI KOT NOVI V ROKAH KOČEVSKIH OTROK

Od januarja do marca 2003 smo učenci 4. razreda Osnovne šole Zbora odposlancev iz Kočevja kolo časa zavrteli nazaj. V obliki projektnega učnega dela smo odkrivali in spoznavali zgodovino domače pokrajine in življenje v preteklosti.

Vsebine iz spoznavanja družbe smo povezovali s slovenskim jezikom, glasbeno vzgojo in plesom ter likovnim ustvarjanjem. Tu nam je na pomoč priskočil mojster lončarske obrti gospod Janez Bojč iz Dolenje vasi. Velikodušno nam je odstopil svoje glinene izdelke. Ko smo se lotili dela, so malce počeni ali odkrhnjeni lonci in vrčki postali kot novi.

Pri likovnem krožku smo jih prebarvali, poslikali ali polepili s prtički, prelakirali. Zasijali so v novi preobleki. Obnovljene glinene posode in vaze smo že razstavili in tudi prodali na božično-novoletnem sejmu naše šole. Za sodelovanje in pripravljenost se gospodu Bojču najlepše zahvaljujemo.

Učenci in Alenka Vilicer

PIRA

Kot večina žit tudi pira izvira iz območja Prednje Azije, vendar tam sprva ni bila pomembno žito. S prilagoditvijo hladnim in vlažnim razmeram je pridobila uporabno vrednost predvsem na območju severozahodnih Alp. V srednjo Evropo so jo zanesli v četrtem tisočletju pred Kristusom. Pri preučevanju selitve pire so našli samoraslo piro tudi na območju Črne gore, Bosne in Srbije.

V naših krajih je bila nekdanj kar razširjena in so jo sejali na približno 1000 ha. Domače ime za piro je tudi pirica, pirjevica in sevka. Je večzrno ozimno žito, ki ga je priporočljivo sejati v času od 15. okt. do 15. novembra. Sejemo jo neoluščeno, 160 do 250 kg na ha.

Glede na izkušnje na našem področju je ni potrebno založno gnojiti niti spomladi dognojovati, saj če ima na razpolago preveč dušika, rada poleže, zato je zelo primerna za ekološko kmetovanje.

Največ pire so nekdanj pridelovali na višje ležečih območjih Koroške, Goričkega, Kozjanskega, na Dolenjskem in v Beli krajini. Pira ima krhko in vretenčasto lomljivo klasno vreteno in je to prednost samoraslih vrst pšenice še vedno obdržala.

Po drugi svetovni vojni, ko je količina pridelka odločala o izbiri vrste in sorte pri setvi, so začeli piro opuščati. Pridelovanje pire se je obdržalo le na območjih hribovite srednje Evrope. V zadnjem času postaja pira pomembna kot alternativna poljščina, posebno so zanimive pirine jedi iz zrn in moke, pripravljene po starih receptih. Uporabni in privlačni so izdelki iz plev, posebno blazine, katerim pripisujejo zdravilne učinke.

Videz pira je podoben pšenici, vendar je pira višja, saj zraste od 120 do 170 cm. V primerjavi s pšenico je pirina bil močnejša, listi so ožji in daljši, pri rasti oblikuje več stranskih poganjkov kot pšenica. V klasku se redko oblikujeta več kot dve zrnji, klas je redek, zato je zrno pira bolj podolgovato in na hrbtni strani trebušasto. Pri mlačvi se klasno vreteno razlomi na posamezne klaske, zrno pira ostane v plevah.

Pira je zelo odporna proti mrazu, tudi pod -20° C, dolgotrajna ter debela snežna odeja ji ne škoduje tako kot pšenici in zelo dobro prezimi. Vso rastno dobo potrebuje okoli 16° C, rast in razvoj pa sta podobna navadni pšenici. Zelo priporočljivo je piro spomladi prečesati s česalom. S tem jo razrahljamo in tudi uničimo nekatere plevle. Rezultati opazovanj kažejo, da je pira v primerjavi z navadno pšenico odpornejša proti bolezni, kar gre pripisati manjši razširjenosti in njeni prilagojenosti na ostrejšo klimatske razmere.

Pira dozori konec julija do začetka avgusta. Žanjemo jo s kombajnom, da preprečimo izgube zaradi lomljivosti klasov, žanjemo pred polno zrelostjo. V primerjavi s pridelkom

navadne pšenice je pridelek pira manjši in znaša od 2,5 do 4t na ha. Pira naj po žetvi ostane v plevah, dokler se ne posuši. Za prehrano ljudi jo je potrebno oluščiti na posebnih strojih; dobimo od 60 do 70 % oluščene zrnja. Stroj za luščenje pira imamo tudi na našem področju, točneje v Rakitnici. V preteklosti so piro luščili v stopah, tako kot ječmen in proso. Piro skladiščimo pri 13- do 14-odstotni vlažnosti. Oluščeno piro lahko porabimo: cela zrna - obrušena v kašo, toplotno obdelana in stisnjena - v kosmiče ali zmlata - v polnovredno ali presejano belo moko. Po vsebnosti beljakovin spada pira v sam vrh med žiti, saj jih vsebuje 14 do 19 %, kar je precej več, kot jih je v zrnju navadne pšenice (8 do 14 %). V kalčku in pod semensko lupino najdemo 2 do 3 % maščob, vsebnosti pa so pomembni vitamini skupine B. Kalček vsebuje nenasičene maščobne kisline, ki varovalno vplivajo na zdravje srca in ožilja. Piro lahko uporabljamo pri dietah, pri katerih moramo izključiti pšenico (alergija na pšenične beljakovine), vendar pa je ne smejo uživati bolniki s celiakijo. Klorofilni sok iz mladih pirinih listov lahko izboljša počutje in poveča odpornost oslabelega organizma.

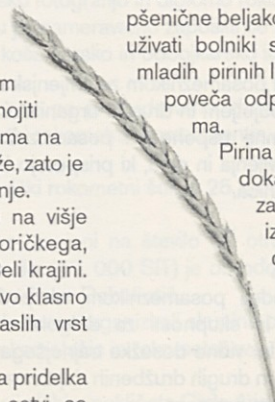
Pirina slama, ki je čvrsta, prožna in dokaj dolga, je iskana surovina za prekrivanje streh in tudi za izdelavo okrasnih predmetov domače obrti. Cvetličarji lahko uporabljajo sveže ali suhe pirine klase za izdelavo cvetličnih aranžmajev. Zrezano slamo se uporablja za nastilj domačim živalim, za zavarovanje zelenjadnic, sadik in okrasnih rastlin pred mrazom. Podorana pirina slama pa poveča vsebnost organskih snovi v tleh, in s tem izboljša rodovitnost tal.

V primerjavi s celimi zrnji ima nakaljeno žitno zrno večjo vitaminsko vrednost in boljšo prebavljivost, zato tudi zdrava pirina zrna lahko nakalimo in pridobimo pirine kalčke. Z njimi lahko popestrimo solate, omake, juhe, narastke in testenine. Oluščenim pirinim zrnem pravimo pirin riž, ki ga lahko uporabimo za rižote in narastke. Posebno dobra je pirina rižota s piščancem in paprikovo omako, pirin riž s tetelino in sadni pirin riž, obložen z jagodami.

Pira je po svoji lastnosti zelo odporna rastlina in za uspešno pridelavo niso potrebni moderni agrotehnični ukrepi, primerna je za ekološko pridelavo. Na našem področju se na več ekoloških kmetijah prideluje že kar nekaj let, zato imajo pridelovalci že nekaj izkušenj in spoznanj, da se pira pri nas dobro obnese z zadovoljivim pridelkom. Tudi prodaja ekološko pridelane pira ni vprašljiva, saj gre dobro v prodajo po dokaj ugodni ceni, če primerjamo ceno v trgovini. Tudi pirini vzglavniki ugodno učinkujejo na spanje, glavobol, bolečine v vratu; zelo zanimivi so za uporabo, in jih je mogoče kupiti pri nekaterih naših ekoloških kmetih.

Janez Gorše

Vir: Darja Kocjan Ačko; Pozabljene poljščine

**Večnamenski
fotokopirni
stroj**

**7000 KOPIJ
GRATIS**

ZELO UGODNO!
274.830,00 SIT +DDV

Tiskanje

Telefax

Kopiranje

ViboR

SLIKA NI SIMBOLIČNA!

URADNI ZASTOPNIK IN SERVISER:
VIBOR d.o.o., Brnčičeva 11b, 1231 Ljubljana
tel.: 01/561 33 21, fax: 01/561 12 54
E-mail: info@vibor.si
p.e.: Maribor, tel.: 02/250 29 40

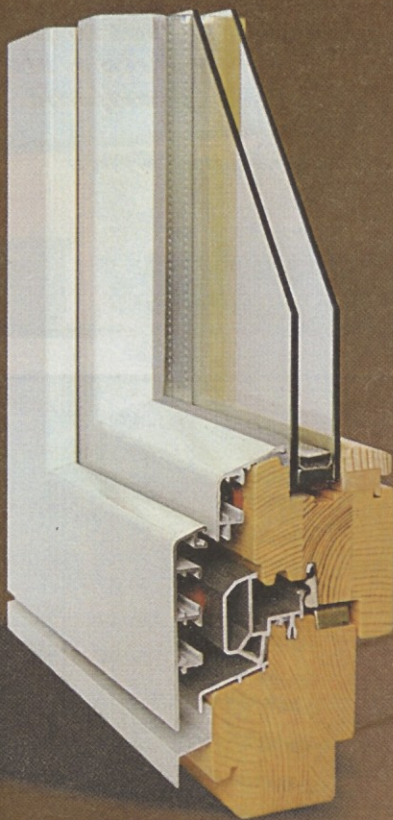
Pooblaščen prodajalec in serviser:
TRIXIN d.o.o., Obrtniška 5, Koper, tel.: 05/625 91 10
SECOP d.o.o., Vojkova 77, Ljubljana, tel.: 01/565 73 80

Pooblaščen prodajalec:
DIGITAL LOGIC d.o.o., Kranj, tel.: 04/236 56 66
TRUECAD d.o.o., Ravne na Koroškem, tel.: 02/821 77 60
BITIS d.o.o., Ribnica, tel.: 01/836 97 90
DZS d.d., Ljubljana, PE po Sloveniji

LESENA OKNA INO-68 PLUS

Kombinacija lesenega okna na notranji strani z aluminij profili na zunanji strani;

- toplina lesa znotraj prostora omogoča prijetno bivanje
- aluminij na zunanji strani pomeni enostavno vzdrževanje
- dolga življenjska doba aluminija
- velika izbira barv aluminija, ki ustrezajo barvi vaše fasade
- materiali za 100% recikliranje

- lesena okna in vrata
- aluminij/ les okna
- pvc okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- aluminij okna in vrata
- polkna, rolete, komarniki

- svetovanje - izmera - montaža - servis
- 5% gotovinski popust
- brezplačen prevoz do 100 km
- ugodni kreditni pogoji TOM+0

INLES d.d.
SI - 1310 Ribnica, Kolodvorska 22

Maloprodaja Ribnica
01 8377 162, fax: 01 8377 331
e-mail: info@inles.si

inles OKNA
VRATA

RENAULT minuta

- Vzdrževanje brez naročanja
- Menjava olja
- Izpušni sistemi
- Akumulatorji
- Amortizerji
- Pnevmatike
- Zavore
- Dodatna oprema

Za vozila vseh znamk!

NOVOST

100% Renault
Renault storitve

AVTOCENTER
RUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444
Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

INTERALTA

PVC OKNA IN VRATA

Ugodni krediti

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višje kulturo bivanja

ELSTAR

SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

Garažna in industrijska avtomatska vrata na daljinsko upravljanje

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

OPTIKA ANITA

Majnikova 1, Ribnica (poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

blesk2

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM: 041 643 004

PRODAMO

HISE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslojem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1948, vel. parc. ca 500 m², takoj vseljiva, klas. ogrevanje, el. voda, cena 9,5 mio SIT ali 44.000 EUR.

- LOŠKI POTOK - Hrib, center - stanovanjska stavba 11 x 11 m, zgrajena 1948, vel. parc. ca 500 m², takoj vseljiva, klas. ogrevanje, el. voda, cena 9,5 mio SIT ali 44.000 EUR.

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, obnovljena 1995, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,0 mio SIT ali 30.000 EUR.

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m² - trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko posloje 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlji. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko posloje pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

- OSILNICA - Padovo - Kolpa, kmetija primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.

- RIBNICA - Sodražica, center, starejša stan. hiša 12 x 14 m, zgrajen 1926, z gospodarskim poslojem, potrebna adaptacije, dok. pridobljena, vel. parc. cca 1668 m², cena 10,95 mio SIT (48.000 EUR).

- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajen a 1980, III. gradb. faza z gospodarskim poslojem in travnikom, v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- STARA CERKEV - Koblarij, novejša stan. hiša, 9 x 11 m, zgrajena 1980, kompletno opremljena, dve garaži, CK ogrevanje na olje, vel. parc. cca 1000 m², takoj vseljiva, lepa lokacija, cena 18,0 mio SIT ali 78.500 EUR.

- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12x10 m, zgrajena 1980, novejša, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.

- RIBNICA - Rakitnica, obnovljena stanovanjska hiška 6 x 8 m, obnovljena 1999, z diravnico in garažo, vel. parcele 714 m², zanimiva lokacija, cena 12,4 mio SIT ali 53.500 EUR.

- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanovi), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.

STANOVANJA:

NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 meseca.

- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.

- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali 29.122 EUR.

- RIBNICA - center, dvosobno 63,16 m², zgrajeno 1985, v visokem pritličju, lepo ohranjeno, mirna lokacija, z dosti dodatne opreme, TEL, KT, CK, vseljivo v enem mesecu, cena 11,64 mio SIT ali 49.950 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslojem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - bivša Oprema - okrepčevalnica v izgradnji v nadstropju, vel. cca 100 m², 10 x 10 m, obnovljena 1992, z ustreznimi prostori, kot jih predvideva zakon o gostinstvu. Cena 10,7 mio SIT ali 47.500 EUR.

- KOČEVJE - Stara Cerkev, gostinski lokal ob glavni cesti, potreben obnove, 16 x 12 m, zgrajen 1950, cena 22,5 mio SIT ali 97.000 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mirna dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 69,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrašče, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL. voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.

VIKENDI:

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8 x 8 m, zgrajena 1995, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,0 mio SIT ali 30.000 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Tovarno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el. voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- RIBNICA - center, oddamo VILO na zelo dobri lokaciji za mirne dejavnosti, ca 330 m² koristne površine, vel. parc. 1635 m², cena po dogovoru.

- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

ALOJZ PUGELJ S.P., LEPOVČE 23, 1310 RIBNICA
TEL.: 01/8361 189 ALI 01/8361-665
GSM: 031/760-697

**SPREJEMAMO REZERVACIJE
ZA DRUŽINSKA SREČANJA**

- ZAKLJUČENE DRUŽBE

- OBLETNICE VALET, MATUR

- KRSTI

- ROJSTNI DNEVI

- POROKE

- OBLETNICE

- POGREBŠČINE

Polo poletni.

- klimatska naprava
- električni paket
- spogledljivi modni dodatki
- prihranek 260.000 SIT

Polo

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo 1.2 47 kW, 1.4 55 kW comfortline, 5V, meh. klima, dnevne luči, zrcal. srebrna barva, radio beta letnik 2003

VW Polo 1.9 SDI, 47 kW, basis, 1.2 47 kW trendline 3 in 5V, meh. klima, dnevne luči, el. paket

VW Golf 1.9 SDI, 50 kW 1.9 TDI, 74 kW edition, 5V, radio Beta, dnevne luči, el. paket, zrcal. srebrna kov., letnik 2003

VW Golf 1.4 55 kW, 1.9 SDI 50 kW, 1.9 TDI 74 kW ocean, 5V, el. paket, srebrna kov. letnik 2003

VW Bora 1.9 TDI, 74 kW, avt. klima, vihar. bež barva, letnik 2003

VW Transporter T4 Krpan Plus 2,5 TDI DMR, meh. klima, dalj. cent. zakl. alarm, letnik 2001

POSEBNA PONUDBA

VW Polo 1.4, 55 kW, comfortline, 5V, rumena barva, letnik 2002

VW Polo 1.2, comfortline, 5V, modra biserna barva, letnik 2002

TESTNA VOZILA

VW Polo 1.9, SDI basis., 5V, srebrna barva, letnik 2003

VW Golf 1.9 TDI, 66 kW, ocean, 5V, dnevne luči, el. paket, radio Beta, vihar. bež kovinske barve, letnik 2003

RABLJENA VOZILA

VW Golf 1.4 generacija, modro biserna barva, letnik 2000

VW Polo, 1.0, 3V, letnik 1997

SERVISNE STORITVE

Novost v našem servisu:

NOTRANJE ČIŠČENJE BENCINSKIH IN DIZELSKIH MOTORJEV

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

V soboto, 7. junija vabljeni na predstavitev novega TOURANA v trgovskem centru TUŠ

Vabimo vas

Restavracija MAROF

v Kočevju, Rožna ulica 39
tel: 01 895 49 83, faks: 031 682 974

Restavracija JAGER

v Kočevski Reki 20
tel: 01 894 03 11, faks: 041 629 834

Vsakodnevno nudimo več vrst toplih malic, kosil, tudi dostava hrane na zeleno lokacijo, bodisi v poslovne ali domače prostore oz. izjerkoi v naravi (catering).

Sprejemamo naročila za turistične skupine, zaključene družbe (birme, obhajila, poročna in družinska srečanja, poslovna srečanja, predavanja, maturantske in elitne plesne, piknike).

iP

Ribnica d.o.o., Merharjeva 3, 1310 Ribnica

AKCIJA

nova SEAT CORDOBA

do 450.000 SIT popusta
(količina vozil omejena)

NUDIMO PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Joras Center

SEAT

Prodaja in servis vozil SEAT
Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

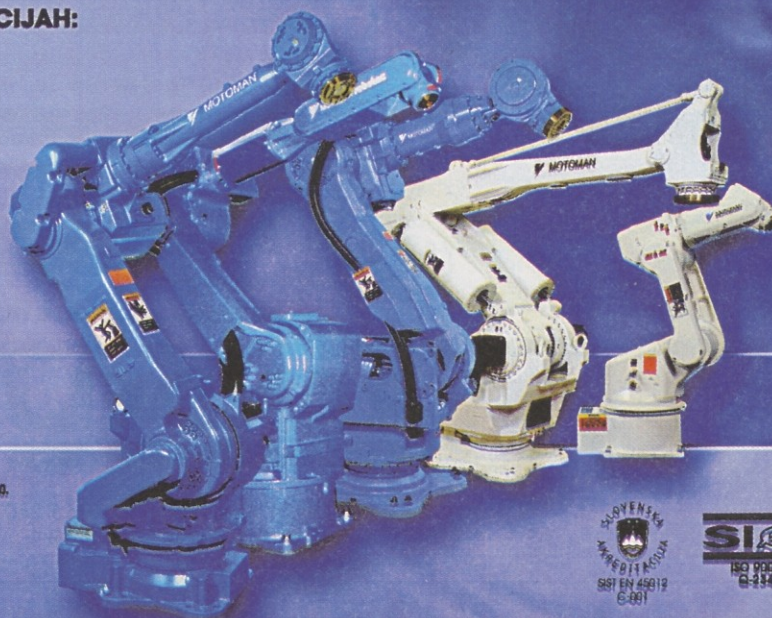
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

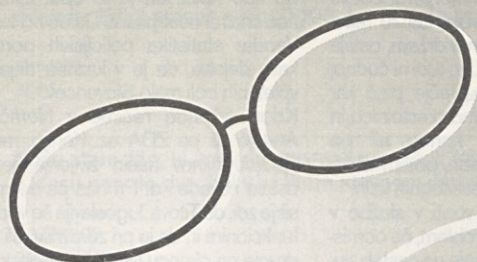
OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3

1310 Ribnica

TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

**DOBRAVHRANA
IN PIJAČA SE PRI
URŠNJKU OBRČA!**

**SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA
ZAKLJUČENE DRUŽBE,
OBLETNICE, POROKE**

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

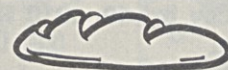
MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

MENJALNICA

MIKEL IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- § odkup in prodaja deviz EUR, HRK ...
- § odprto od 8^h do 18^h (non-stop)
- § hitro opravljene storitve, brez vrst
- § ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 8955-558

TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA

Informativni biro
Škrabčev trg 13
1310 Ribnica

Turistično društvo Ribnica obvešča vse klube, društva, podjetja, javne ustanove, interesne skupnosti, gostince, posameznike, ki načrtujete svojo udeležbo na letošnjem tradicionalnem 28. semnju suhe robe in lončarstva, da svoje programe, aktivnosti, nastopajoče sporočite v pisarno Turističnega društva najkasneje do 30. junija 2003.

Prijave potrebujemo zaradi oblikovanja celostne programske podobe, promocijskih aktivnosti, v tednu od 1. do 7. septembra 2003.

Informacije: tel.: 01/836 19 86, Andrej Klemenc
GSM: 041/536 889, Marko Modrej

MicroERA

**ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica
Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779
e-mail: js@amls.net, http://home.amls.net/microera/

Slikopleskarstvo BOJČ

Peter Bojč, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 01 8634 -533
GSM: 041 712 103

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **12. junija 2003**.

Pravilna rešitev iz 4. številke Rešeta je:

MAJ, MESEC LJUBEZNI

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme:
MARINKA SMOLIČ, Grčarice 21, 1331 DOLENJA VAS.
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme:
JURIJ KOŽAR, Podkraj 6, 1315 VELIKE LAŠČE.
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme:
JOŽE KLJUN, Zapuže 3, 1310 RIBNICA.
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme:
MILKA GORNIK, Na Pesek 38, 1317 SODRAŽICA.
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme:
ANITA KLUN, Rakitnica 65, 1331 DOLENJA VAS.

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

RIBNICA, MESTO TRADICIJE (ali Oaza miru)

Že nekaj časa lahko ugotavljamo, da postaja Ribnica spalno naselje ljudi, ki hodijo na delo v Ljubljano, Novo mesto oz. drugam.

V Ribnici pač ni dela za izobražen (in ostali) kader, ki na veliko odteka proti prestolnici. Ljubljana po številu prebivalcev ob vsakem štetju pridobi precej števil, in sicer lahko obstoječo številko pomnožimo kar nekajkrat. Življenje v Ljubljani poteka v primerjavi z ostalo Slovenijo čisto po svoje. Lahko rečemo, da je Ljubljana ena država, ostala Slovenija pa druga. Zato tudi ni čudno, da je slovensko povprečje plač kar solidno. Če primerjamo prestolnico in Prekmurje, bovški konec ali pa pogledamo okrog sebe, potem lahko razlike merimo kar v svetlobnih letih.

Dandanašnji pa se voziti v službo v Ljubljano ni noben problem, če odmislimo katastrofalno stanje na cestah zjutraj in popoldne, ko se v center in iz njega tako hudo mudi tudi tovornjakom. Res so izjeme možakarji v tovornih vozilih, ki se umaknejo koloni za sabo. Potem pa še avtobusi, ki ustavljajo kar sredi ceste itd. Pač zgubiš kilogram živcev že navsezgodaj, kar se povrne potem, ko kupiš nekaj zelenjave in ugotoviš, da je precej boljša in za manj denarja kot v Ribnici. Torej delati v Ljubljani, spat v Ribnici, bi bilo ob boljši cesti kar v redu. Trgovine z 'evropsko ponudbo' so tako in tako le v Ljubljani. Po službi nakupiš in prideš v Ribnico.

Zdi se, da razni inšpektorji, opazovalci iz Bruslja, merijo uspešnost le v prestolnici, pa še kakšen izlet v Kranj, Novo mesto, Koper, Celje jim privošči, jih peljejo na kosilo na Bled, ostalo pa kar malce prikrijejo.

Je pa stanje v naši dolini idealno za počitek, za popoldanske sprehode po trgu, spanje... Zdi se, da bolj in hitreje kot se kraj razvija, več potegne za seboj tudi kriminala. Ne smemo si metati peska v oči, da v Ribnici ni kriminala, drog. Je in so, in to veliko preveč.

Ampak v Ljubljani pa v Kranju, Velenju, Kopru in bližnjem Kočevju je stanje v primerjavi z Ribnico povsem drugačno. Otroci si ne upajo v šolo, da ne bi bili tepeni, ustrahovani, skorajda morajo pouk nadzorovati varnostniki in policija. Vodstva šol molčijo. Katastrofaln in če pogledamo, katera območja so najnevarnejša, vidimo, da tista, kjer živi največ priseljencev. Da ne bo kdo rekel, da je to spet kakšna nacionalna nestrpnost. Daleč od tega! Vendar statistika policijskih poročil kaže dejstva, da je v kazniva dejanja vpletenih bolj malo Slovencev.

Kdorkoli pride recimo v Nemčijo, Avstrijo ali pa ZDA oz. Kenijo, mora sprejeti njihov način življenja, jezik, ostale navade itd. Pri nas pa se marsikje zdi, da Titova Jugoslavija še vedno funkcionira in da je pri zdravniku ali kje drugje pri okencu javnih ustanov uradni jezik srbohrvaški.

Tako pač se je struktura prebivalstva oblikovala vse od razpada Avstro-Ogrske, s to razliko, da Jugoslavije, kraljevske in bratske pač ni več.

Ne nazadnje, če se vrnemo k uvodu, pa življenje teče v Ribnici dokaj mirno, tradicionalno, lepo. Veseli smo lahko, da smo, nekateri rojeni, drugi 'prišleki', v tej lepi dolini, ki za zdaj ostaja neokrnjena, čista in privlačna. Problem je le ta, da dejansko vedno več ljudi hodi na delo v prestolnico in pretehtati je treba, kaj je bolje. Se odločiti za sprejemanje vse industrijske navlake novega sveta in s tem tudi nevarnosti na vsakem koraku ali živeti v za ta čas precej mimem in prijaznem okolju? Jasno, vsakdo ima svoje mnenje, svoj pogled. Tako je tudi prav!

Pa jasen pogled po kvizu in hitro klikanje z možgani ter čim manj opeklina na soncu, pa čimveč pozitivnega razmišljanja in prijetnih dni v mesecu, ki je pred nami!

Marko Modrej

KINO IDEAL

Kolodvorska 9a

MAJ 2003

Sobota, 7. junij, ob 22 h

Rekrut

ameriški akcijski triler

* * *

Sobota, 14. junij, ob 22 h

Državna varnost

ameriška akcijska komedija

* * *

Sobota, 21. junij, ob 22 h

Sončeve solze

ameriški vojni film

* * *

Sobota, 28. junij, ob 22 h

Možje "X" II

ameriški akcijski film

KVIZ KRESNE NOČI

(ko tudi petelin spregovori)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s ...

1. Na mladih svet stoji. Vsakdo začne svojo pot z rojstvom in stopa po svoji poti življenja. Tudi na nebu luna prične svoj tedenski cikel z mlajem. Edini mesec v letu 2003, ko se luna rodi kar dvakrat, je...

D januar
A april
J maj

2. Novo staro žito, ki smo ga spoznali v prejšnji številki Rešeta in ima v klasu eno do dve zrni v vsakem klasnem vretenu, se imenuje...

B dvoznica
U enozrnica
T albanska pšenica

3. Že v prejšnji številki smo se malce poigrali z rimskimi številkami. Dobili smo naslov našega časopisa, tokrat bomo iz dobljene rešitve enačbe izvedeli letnik Rešeta.

$$M - D : C \times XX : X - V + II$$

T IV
K VIII
N VII

4. In že je tukaj vsakomesečni pregovor. Tokrat imamo pregovor za rožnik, ki pravi: Če sta Peter in Pavel jasna...,

Z jesen bo bolj špasna
F bo noč zelo opasna
I bo letina krasna

5. Ne vem, kdo ga je postavil na stran 33 v prejšnjem Rešetu. Je to bila ideja Petra Kočevarja, vodje tekmovanja MLMN oz. našega oblikovalca Sama? Bil pač je in zdaj je tukaj, virtualni ZZ TOP. Kaj za vruga pa MLMN pomeni?

G malo levo malo naravnost
D medobčinska liga v malem nogometu
H malinov, limonin, mango napitek

6. Jutri, zadnjega maja, bo rojstni dan praznoval znani in uspešni filmski igralec, ki smo ga velikokrat videli tudi v domačem kinu v Ribnici. Kdo je ta model?

A Clint Eastwood
Z Omar Sharif
I Drago Milinovič

7. Bi si upali, ne da pogledate v atlas, naštetih pravilen vrstni red najvišjih slovenskih vrhov?

J Triglav, Veliki Mangart, Jalovec
R Triglav, Škrlatica, Veliki Mangart
K Škrlatica, Triglav, Grmada

8. 7. vprašanje se nanaša na najvišje slovenske vrhove. Na 7. mestu po višini naših slapov pa je Slap Savica, ki v višino meri oz. seže ...

N 120 m
Z 72 m
S 65 m

9. A smo al' nismo? Smo, kajpak, pa odpujsajmo naprej. Tale kratka vam je pa zelo znana. No, predvidevam in mislim, da boste potrebovali borih 9 sekund za odgovor!

O imaginarni poslanci
V invalidsko podjetje
M ikre na parkirišču

10. Minister za zdravje opozarja: KAJENJE UBIJA! To je to in mednarodni dan boja proti kajenju je prav ...

O jutri
Z danes
P me ne zanima

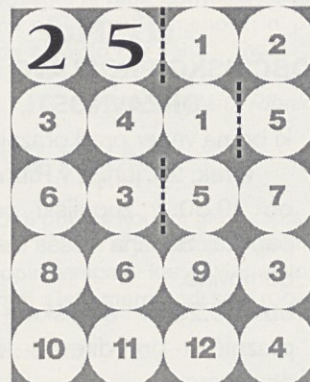
11. Junij je prav zanimiv mesec. Doživeli bomo kresno noč, pa najdaljši dan v letu, pa 13. praznovali ...

M dan samostojnosti
S dan državnosti
C dan pehtrana

12. Tudi tokratni kviz je bil kar... Nadaljevanje sledi. Vsem slavljencem v rožniku vse najboljše, pa enega spijte še v našem imenu (minister opozarja drugič: Samo po deseti dopoldne)! Mogoče veste, kdo od naštetih ne goduje danes?

E Nande
R Ferdo
T Polde

Pravilne rešitve
napišite na
kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na
dopisnici
najkasneje do
12. junija.

Med pravilnimi rešitvami
bomo ponovno izžrebali 5
lepih nagrad.

MALI OGLASI

V Šmarju-Sapu prodamo hišo; dvonadstropna s prizidkom garaže in z vrtom. Velikost parcele 1.200 m². Tel.: 041 / 565 052.

V Sodražici, Podklanec, prodam starejšo hišo (voda, elektrika v hiši), dodatne informacije: tel.: 031 / 207 718 oz. 01 / 836 03 35.

Prodam rabljeno čelado za odraslega motorista. Tel.: 01 / 836 04 57.

V najem oddam trgovski lokal z mešanim blagom. Možna je tudi mirna obrt oz. pisarne. Tel.: 01 / 836 31 20.

Inštruiram matematiko in angleščino za osnovno šolo. Informacije po 16. uri na tel.: 041 / 605 463.

Na svojem domu vam pazim otroka. Lahko dopoldne in popoldne. Tel.: 040 / 341 888.

Obnova, popravilo knjig in vezava revij. Tel.: 041 / 580 402.

Nudim varstvo otrok na svojem domu. Podrobnejše informacije dobite na številki: 040 / 549 878.

IP
Ribnica

JSKD

vljudno vabi

na

odprtje

MEDOBMOČNE RAZSTAVE MLADIH LIKOVNIH USTVARJALCEV,

ki bo v četrtek, 5. junija, ob 18. uri, v
avli Osnovne šole
dr. Franceta Prešerna Ribnica,

na

28. SREČANJE PEVSKIH ZBOROV ZAHODNE DOLEN- JSKE,

ki bo v soboto, 7. junija, ob 20. uri, v
dvorani DC - 16, v Dolenji vasi.

in na

OBČINSKO PROSLAVO DNEVA DRŽAVNOSTI,

ki bo na večer pred praznikom, v
torek, 24. junija, v Ribnici:

- ob 19.30 v župnijski cerkvi sv. papeža Štefana maša za mir in domovino,
- ob 20.20 v ribniškem Gradu praznična prireditev s kulturnim programom.

**Če bo deževalo, bo praznična
prireditev v dvorani centra Ideal!**

Jože Lampe

vodja Območne izpostave JSKD Ribnica

NIŽJA GIMNAZIJA V RIBNICI

Piše mag. Brane Kozina

Iz uredništva

Po krajši prekinitvi nadaljujemo s podlistkom mag. Braneta Kozine o nižji gimnaziji v Ribnici. Prvi del obravnava obdobje od ustanovitve do leta 1945, drugi pa se bo nanašal na čas od osvoboditve do ukinitve nižje gimnazije leta 1958.

Predhodnica gimnazije v Ribnici je bila meščanska šola, ki je bila ustanovljena na seji Višjega šolskega sveta v Ljubljani, dne 12. septembra 1919. Pobudo za ustanovitev so dali predvsem domači gospodarstveniki. V tem času je bila namreč v Kočevju ukinjena strokovna lesna šola. Želja ribniških "gospodarskih krogov" je bila, da se omenjena šola preseli v Ribnico - središče lesne industrije in šola naj bi dala kader za domačo industrijo. Šola je bila res ustanovljena, predvsem iz potreb gospodarstva.

V prvih letih je imela meščanska šola nemalo težav. Boriti se je morala predvsem za učne prostore, nemalokrat je morala učilnice iskati pri zasebnikih, deloma pa je bila nastanjena na deški osnovni šoli.

bil sprejem "zelo hladen".

V Ribnici se je začelo osvobodilno gibanje, eden od članov je bil tudi učitelj Anton Majnik.

Po maju leta 1942 se je začelo množično zapiranje civilistov, odpeljani so bili tudi učitelji meščanske šole. Ladislav Vanič, Jože Turk, Jože Košorok. Andrej Petek in Stane Kodrič. V tem letu so padli prvi talci, med njimi učitelj F. Repič, ki je poučeval v lesno-obrtnem tečaju na ribniški meščanski šoli.

Že 1. novembra 1941 je bil na meščanski šoli imenovan za učitelja obveznega italijanskega jezika šoli fašist J. Gombassaro, ki pa se je bolj kot s šolstvom ukvarjal s politiko. Čeprav je bil bolj politik kot učitelj, mu kljub vsem naporom ni uspelo vključiti večjega števila mladine v organizacijo GJIL.

Spomladi leta 1943 je tudi v Ribnico prišla večja pošiljka italijanskih knjig, ki pa jih je mladina sprejela zelo hladno, saj je bilo znanje italijanščine zelo skromno. Ob zaključku šolskega leta - pred zaključnim izpitom IV. razreda - je prišlo do aretacije 12 učencev (-k) zaradi domnevnega sodelovanja z OF.

Ob kapitulaciji Italije, 8. septembra 1943, so se skupaj z dijaki veselili tudi vojaki. Kapitulacija je bila objavljena prav pred meščansko šolo.

Po italijanski okupaciji je prišla v Ribnico partizanska vojska. Za to obdobje naj omenim samo odlok Oseka za narodno vzgojo z dne 17. oktobra 1943, ki vsebuje navodila glede učnega načrta meščanske šole na osvobojenem ozemlju.

Obdobje od ustanovitve (l.1919) do 1945

Obstoj šole je bil zagotovljen šele s sklepom in obveznostjo ribniške Posojilnice (l.1923), ki se je odločila, da zgradi za šolo ustrezno zgradbo. To se je leta 1935 tudi zgodilo. Posojilnico je k temu vodila misel na strokovni kader, ki bo v bodoče povrnil vložena sredstva.

Število učencev je iz leta v leto naraščalo. V šolskem letu 1940/41 je meščansko šolo obiskovalo 67 dečkov in 78 deklic, skupaj torej 145 učencev. Ob napadu na Jugoslavijo je bil pouk ukinjen. V šoli se je nastanil 37. pehotni polk. Razkroju jugoslovanske vojske je sledila italijanska okupacija. Na veliko nedeljo, 13. aprila ob 3. uri popoldan, so prišli v Ribnico prvi italijanski vojaki. Ti so nadaljevali pot proti Kolpi, kjer so se združili s četami, ki so prišle na Hrvaško.

Poslopje meščanske šole je zasedlo poveljstvo XI. okupacijske armade z generalom Robottijem. Vojska je ostala v šoli do 1. maja, v tem času pa je iz šole izginil skoraj ves inventar - oprema iz šolske kuhinje, šolskih delavnic, iz fizikalne učilnice...

Dne 3. maja se je ponovno začel pouk, ki je trajal do 26. maja, ko je bilo po naredbi civilnega komisarja za kočevski okraj šolsko leto zaključeno. Nemško prebivalstvo omenjenega okraja je že začelo s pripravami za izselitev.

Dne 22. junija, oh nemškem napadu na Sovjetsko zvezo, je prišel v Ribnico Emilio Grazioli. Šolska mladina ga je morala "uradno" sprejeti, vendar je

Glavne točke: težišče sloni na slovenskem jeziku, zelo važen predmet postane zgodovina, v tekočem šolskem letu naj se predava le slovenska narodna zgodovina z upoštevanjem zgodovine drugih jugoslovanskih narodov in SZ, uvede se posebna narodna ura, kjer naj se poučuje zgodovina osvobodilnega gibanja, pri zemljepisu naj se obravnava predvsem svobodno slovensko ozemlje ter ozemlje drugih slovanskih narodov, uvajata se ruščina in angleščina, verouk je splošno obvezen, vendar imajo starši pravico, da učenca odtegnejo od tega pouka, telovadba naj bo tesno navezana na vojaško vzgojo. Iz predmetnika pa izpadejo higiena, lepomis in državljanski nauk.

Dne 2. novembra 1943 so prišli v Ribnico številni nemški oddelki, temu so sledili spopadi s partizani. Ubit je bil Anton Majnik.

V noči od 5. na 6. januar 1944 so partizani (iz vojaških razlogov) zažgali poslopje meščanske šole. Zgorela je šolska oprema, zbirka učil in šolska knjižnica. Pouk se je sicer nadaljeval v zgradbi sodišča, kasneje pa v zasebni hiši, vse do 16. marca 1944, ko je prišla v Ribnico stalna nemška posadka.

Zaradi nevarnosti bombnih napadov se je šola preselila v Sajevec in Breže. Razredi so imeli pouk izmenoma, vsak drugi dan, kar je trajalo do osvoboditve.

POVABILO

KOMORNI ZBOR

"p. STANISLAV ŠKRABEC"

vas vabi na **LETNI KONCERT,**
ki bo v petek, 20. junija, ob
20.00 uri, pri Novi Štifti.

Ukrep o prepovedi predvajati pornografijo je v medijih spodbudil prvo širšo razpravo o pornografskih programih v državi. Ne glede na koristi, ki jih prinaša vsako obelodanjenje družbeno pomembnih tem, pa je potrebno opozoriti na zavajajoče trditve. V prvi vrsti gre za argumentacije, da so težnje k regulaciji pornografije nazadnjaške (tudi zadnja februarjska Sobotna priloga s prispevkom Matije Graha "Morala dnevne sobe in država") in v nasprotju s trendi (nekaterih) drugih evropskih držav. Ponavljanje teh tako prikazovanih "dejstev" ni v skladu s stvarnostjo in se izreka v imenu pornografskega pridobitništva in zlorablajoče falokratske moči.

Pred slabimi štirimi leti je bilo v Švici srečanje Evropske platforme zakonodajnih oblasti (EPRA) z naslovom "Seksualnost na ekranu". Material za razpravo je vključeval podatke o regulaciji pornografije s strani enaindvajsetih evropskih nacionalnih institucij za regulacijo radiodifuzije. Slovenija ni imela nič, kar bi lahko pokazala, edina med udeleženkami je bila navajana zgolj v negativnem smislu (tj. nobenega monitoringa seksualnosti na televiziji in nobene razprave o pornografiji v ustreznih institucionalnih okvirih, nobenih obravnavanih pritožb), čeprav so bile poleg tudi države v podobni ali slabši družbenopolitični situaciji (Slovaška, Češka, Madžarska, Latvija, Makedonija).

Trajnejši povratak v slovensko pornografsko stihijo ni več možen, a kljub temu si velja ogledati javno precej popularizirano interpretacijo pornografije kot nečesa, kar je možno opredeliti zgolj v skladu s subjektivnimi kriteriji in je težko ločljivo od erotike. Premišljeno opredeljevanje in primerjalne študije (ne)definiranja pornografije in drugih reprezentacij seksualnosti je/bo v prid tudi pristojnim za regulacijo pornografije. V tem smislu ni nujno, da je obstoječi člen ZMED, ki zaradi zaščite otrok in mladostnikov/ic prepoveduje pornografijo na televiziji in dovoljuje erotiko v zamejenem terminu, konfuzen, čeprav ne vključuje definicije pornografije in erotike.

Med medijskimi zakoni držav, ki so sodelovale v omenjenem srečanju EPRA, ni nobeden vključeval definicije pornografije, slednja je prisotna zgolj v nekaterih kazenskih zakonikih (npr. Malta, Slovaška). Razlog za ne-definiranje je po našem mnenju v dejstvu, da je pornografija žanr (s tem se strinjajo tudi najbolj goreči zagovorniki deregulacije pornografije in strastni konzumenti le-te). Žanr pa konstituira ravno občni konsenz o njegovih karakteristikah. Če vzamemo v zakup žanrstvo, 84. člen zakona o medijih ne more povzročati dilem. Pornografija na televiziji je potemtakem (za zdaj?) pri nas prepovedana (kot na primer v Nemčiji), dovoljene (časovno zamejeno) pa so reprezentacije seksualnosti, ki se nanašajo na erotiko, torej čutno-čustven in estetski splet bivanja. Delo se pričanja od tu naprej. Tako, ki zadeva upravljanje s pornografijo na TV, kot tisto z regulacijo pornografije v tisku, na videu in internetu.

Renata Šribar, Ljubljana

Ali ima vsako stanovanje v več stanovanjskih naseljih parkirni prostor in kdo od lastnikov stanovanj ima kupljen parkirni prostor?

Med stanovalci večkrat prihaja do nesoglasij, kje kdo lahko parkira (v Ljubljani je prišlo celo do streljanja) in posamezni stanovalec trdi, da je z nakupom stanovanja 'pridobil' (ali kupil) tudi parkirni prostor. Znano pa je, da je parkirnih prostorov premalo celo za stanovalce, kaj šele za obiskovalce.

Ali smeti v zabojnike, ki stojijo pred posameznim objektom, lahko odlagajo tudi stanovalci drugega objekta ali celo vozijo smeti od drugod?

Tako mislijo ljudje zato, ker je pred kratkim podjetje Komunala Ribnica nabavilo kontejnerje na račun stanovalcev - lastnikov in menda ti ne dovolijo metati smeti v te zabojnike!

Ali nekateri mislijo, da vsak turist, ki prihaja od drugod, vozi smeti domov ali pa želimo ljudi dejansko navaditi, da pospravijo smeti za seboj in jih odložijo v zabojnike, ki so jim pri roki?

Vprašanja naslavljamo županu in občinskim svetnikom.

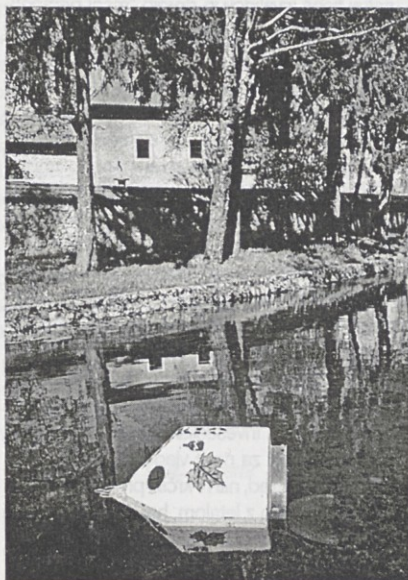
Razmišljujoči občani

REPLIKA, PROSIM!

V februarjski številki Rešeta je bil objavljen članek Matije Maležiča z naslovom Pričanje v starem časopisu, kjer v tretjem odstavku citira dnevnik Slovenski dom:

"Na begu pred domobranci je 25. 3. 1944 zadela krogla 38-letnega Franca Košoroka, komunističnega organizatorja in nasilnika z Brega." Po zbranih pričevanjih in dokumentaciji lahko zatrdim, da ta citat ne drži. Tega dne so ga domobranci odpeljali iz domače hiše in ustrelili pri Zogarjevem kozolcu na Bregu. Resnica je torej, da ni bil ustreljen na begu.

Pastorka Franca Košoroka Anica Vintar

SVET IN RIBNICA STA LAHKO ŠE BOLJŠA

Svet se bo vedno vrтел..., zdaj je, kakršen je, in marsikomu tak niti najmanj ni všeč, ker se zdi, da je oropan marsičesa lepega in dobrega. Čeprav tudi to nosi v sebi, bomo z rubriko Vredni lepih besed poskušali izpostaviti tisto dobro, ki se dogaja med nami in v našem najbližjem okolju; kar razveseli naše srce in navda naš korak v nov dan z lahkotnostjo in razvedri pogled na svet.

Razmišljali smo, ali bi dodali še rubriko Prisluzili so si pikro, saj je kriticizma v najslabšem pomenu, ko se razvednoti delo posameznika ali institucije samo zaradi predsodkov ali pomanjkanja vedenja, danes še preveč. Vnesli smo rubriko, a z drugačnim imenom, ki sam po sebi nakazuje svojo dobronamernost: Zato, da bomo boljši. Ne bodite žaljivi, temveč korektni. S tem ko boste izpostavili določen problem, vedite, čemu služi kritika: da bomo ljudje drug do drugega bolj prijazni in da bo okolje zaradi našega pozitivnega in ustvarjalnega odnosa lahko boljše, kot je.

VREDNI LEPIH BESED

Nekaj naredimo premalokrat: ne zahvalimo se. Čutim dolžnost in veselje, da se lahko zahvalim za prijaznost in lep odnos do nas kupcev - bolnikov osebju Lekarne Ribnica. Še posebej bi rada pohvalila gospo Alenko Adamič, ki mi s svojim nasmehom in prijaznostjo "pomaga", da zdravilo res deluje. Hvala.

Zdenka Partl, Ribnica

ZATO, DA BOMO BOLJŠI

Pavle Rak je v knjigi Zlati ptič na kobrini glavi zapisal: "Človek, ki so ga država in tisti, ki jih varuje, v piramidnih mahinacijah oropali vsega, v kar je vlagal upe, je pripravljen družbi vrniti z isto mero: tudi sam ropati. Prepričan, da je upravičen."

Bodimo boljši kot je sistem...

Urednica

Opomba uredništva: Dolžina teksta naj ne presega 400 znakov (s presledki) oz. 70 besed.

CVETKA

NE ŽE SPET!

Res ni prvič, da se je zabojnik za smeti znašel v Bistrici.

Ne sam od sebe, objestneži so ga vrgli v vodo.

Vprašanje je, kdaj jih bo kdo ulovil in jih kaznoval za tako vedenje.

Vprašanje pa je tudi, kdaj se bo Komunala domislila bolj primerne mesta za postavitve zabojnikov, kot je mesto tik ob vodi?

Ljudje poleg postavijo akumulatorje, ti se precucnejo, strupe na vsebina pa odteče naravnost v Bistrico.

A se zdrava pamet dandanes nič več ne uporablja kot pripomoček za lažje in bolj znanos življenje?

Urednica
Foto Marko Burger

AZBESTNA VODOVODNA OMREŽJA OSTAJAJO BREMENA OBČIN

Kljub temu, da so v razvitih državah že pred desetletji zamenjali zdravju nevarne azbestne vodovodne cevi, bomo Slovenci še dolgo pili vodo, ki bo pritekala prav po njih.

Poslanski kolega Branko Kelemina (SDS) je že pred več leti vložil v zakonodajni postopek zakon, v katerem je predvidel, da bi v 5 letih postopno zamenjali nevarne, rakotvorne azbestne vodovodne cevi s cevmi iz sodobnejših, vamejših materialov. Za zamenjavo bi bilo potrebnih okrog 30 milijard sit, najmanj polovico potrebnega denarja bi morala zagotoviti vlada, preostala sredstva pa lokalne skupnosti.

Glede na to, da se zadnje čase veliko govori o varni in zdravi prehrani in da se vse več vladnih resorjev ukvarja s problemi zdravstva, s problemi oskrbe potrošnikov z vamo hrano, s problemi varovanja in zaščite potrošnikov - naj ob tem omenim samo cirkus s kloramfenikolom, pa recimo tobačni in alkoholni (Kebrov) zakon - in glede na to, da se je s tem predlogom zakona poskušalo pospešeno zmanjšati in na koncu odpraviti škodljive vplive in posledice zastarelih tehnologij, je bilo pričakovati, da bo zakon dobil nedeljeno podporo kolegov poslancev. Še posebej ob dejstvu, da je nevaren in rakotvoren in da so ga povsod v razvitem svetu več ali manj že zdavnaj izločili iz uporabe. Vendar se je ponovno zgodilo drugače. Večina v državnem zboru je predlog zavmila in pokazala, da ji je za zdravje državljanov prav malo mar.

Azbest je material, ki deluje na organizme zelo počasi. Negativni učinki se pojavijo šele po daljšem obdobju, po 10-ih ali še več letih in morda prav zato probleme, povezane z azbestom, odvrhamo in se jih obravnava tako površno in omalovažujoče. Dopusča se, da je še vedno veliko število prebivalcev prisiljenih ne samo uporabljati, ampak celo uživati azbest. Tega zaužijejo z uživanjem "zdrave" pitne vode iz azbestnih omrežij.

Kljub temu, da gre za veliko okoljsko in zdravstveno breme ter za stalne negativne učinke na zdravje državljanov, do sedaj nista posvetila zadostne pozornosti niti ministristvo za okolje niti vlada. Nihče iz oblastne strukture ni naredil ničesar, da bi se zamenjale cevi, po katerih se transportira zdrava pitna voda.

Leta 1996 je bil sicer sprejet zakon, s katerim se je začelo reševati del problemov, povezanih z azbestom. Zakon se nanaša na odpravljanje posledic proizvodnje in prometa s tem zdravju škodljivim materialom, vključno s finančnimi sredstvi za prestrukturiranje proizvodnje ter za odškodnine in nadomestila delavcem, ki so imeli v proizvodnji neposreden stik z azbestom.

Ta, Keleminov zakon pa je vsebinsko pomenil nadaljevanje zakona o prestrukturiranju azbestne proizvodnje, saj je poskušal urediti še preostali del problemov, povezanih z azbestom. Občine bi z izdatno pomočjo države nadomestile zastarela in škodljiva azbestna omrežja s sodobnejšimi in zdravju bolj prijaznimi materiali, s čimer bi preprečili nadaljnje zastrupljanje prebivalcev velikega dela Slovenije z rakotvornim azbestom. Vlaganja v zamenjavo teh omrežij so vlaganja v zdravje državljanov in bi se zagotovo izdatno povmila, neposredno in posredno.

Čeprav se na načelni ravni vse stranke zavzemajo za občane in državljanke in jim vneto sadijo rožice, pa je njihovo konkretno delo in odločanje praviloma povsem drugačno. Celo tako imenovani "zeleni" in zdravniki, večina zdravnikov v oblastnih strankah, ki se morajo s problemi zdravlja ljudi in zdravega okolja ukvarjati po profesionalni in etični plati, zakona ni podprla. Slišati je bilo, da zaradi denarja.

Smešno. Prav tisti, ki so povzročili velika zapravljanja denarja za prestiž in luksus, npr. za nepotrebno in preveliko letalo, za gromozanske nagrade raznim menedžerjem, privilegije, prav tisti ne zmorejo zagotoviti sredstev za najobčnejše in najnujnejše preventivne programe, ki bi obvarovali škodljivih posledic velikega števila državljanov.

Zavrnitev tega zakona je to ponovno potrdila.

Jože Tanko, poslanec v DZ

PRAZNOVANJA PO SLOVENSKO

Letošnji prvomajski prazniki so pokazali, da v Sloveniji še naprej nadaljujemo z enakimi rituali kot pred dvajsetimi leti. Tudi govorniki so bili večinoma iste osebe, ki so sicer v

poosamoosvojitvenem obdobju zamenjali svoj status. Iz "proletarca" so se prelevili v premožnega državljana, če že ne kapitalista, ki se ne meni za stiske ljudi iz obrobja kot tudi ne za delavce. Potrpežljivo ljudstvo ni nič opazilo - pomembni so nageljni in kres.

Sindikati so se pred majsko "vročino" umaknili v senco. Včasih so z vso odločnostjo nastopili proti ugašanju podjetij in ukinjanju delovnih mest, sedaj so tiho. Iz dremeža jih ni premaknila niti napoved, da v Sloveniji pričakujemo ukinitve nekaj tisoč delovnih mest, predvsem v tekstilni in usnjarski industriji. Ob stečajih podjetij, ki se v zadnjih tednih kar vrstijo, ne rečejo nič in so samozadovoljni - morda zato, ker so si uredili solidne plače - po plačah jih prekašajo le še lekarniške dejavnosti - ali zato, ker je na oblasti "njihova opcija". Brez odziva je tudi vlada, vključno z ministristvom za gospodarstvo in delo, ki je pred letom s ponosom oznanila, da je pripravila in sprejela program prestrukturiranja tekstilne in usnjarske industrije, pri katerem sem še v okviru prejšnje zaposlitve tudi jaz sodeloval. Žal, ostale so samo črke na papirju.

Da je slovenska stvarnost drugačna od napovedi in zapisanih besed, kažejo tudi statistični podatki o brezposelnosti. Podatki iz zadnjega popisa prebivalcev kažejo, da je v Sloveniji brez dela 130 tisoč ljudi. Minister za delo je uvedel "ciljno brezposelnost", ne glede na stvama gibanja. Če se gibanja ne skladajo z njegovimi cilji, potrebno število ljudi brez dela postavi v pomožno evidenco brezperspektivnih. Na ta način je spravlil iz evidence tudi nekaj tisoč invalidov in drugih "manj perspektivnih oseb" ter močno polepšal statistično sliko. Temu se reče prikrojjevanje podatkov ali statistična prevara. Nekaj časa sicer ljudje morda verjamejo v takšne trike, dolgo pa ne.

Z namenom leporečja in zavajanja ljudi se uporabljala še en znanstveni izraz "implementacijski deficit". Tega bi lahko uporabili pri utemeljevanju proračunskega rebalansa - popravka proračuna. V praksi se stvarno stanje ne sklada z napovedmi vlade, ki jih je z nasmehom predstavila koncem lanskega leta. Čeprav smo jo opozarjali, da so napovedi napačne, se je hotela postaviti z zdravjem našega gospodarstva. S tem pa se ni zadosti zavzela za uvajanje ukrepov spodbujanja gospodarstva, investicijami v infrastrukturo, glasno odpiranja za nova vlaganja, plačilno disciplino in tržni red, niti ni krčila pri lastnih potratnih zapravljanih z letalom, hangarjem ter še s čim.

Majski rebalans proračuna se je izkazal kot

odvečno opravilo, s katerim so vlada in državni uslužbenci izgubili dva meseca in naredili vrsto nepotrebnih stroškov, namesto da bi se ukvarjali z bolj potrebnimi zadevami. Se še spominjate, kako se je postavljala vlada z dvoletnimi proračuni - ti so resnično brez kakršnekoli veljave, saj se spreminjajo po tekočem traku. Ob nepomembnem sprejemanju proračuna pa se odvijajo bolj pomembne stvari, in sicer opuščanje kriterijev za nadzor v smislu zagotavljanja zdravega poslovanja naših bank (posledica je škandal s SIB banko), nedopustne koncentracije kapitalskih deležev enih in istih oseb, ki so si mimo zakonov z nezakonitimi načini prisvojili ogromno bogastvo v milijardah. Pomemben je zakon o bančništvu, trgu vrednostnih papirjev... Tu pa se javnost žal premakne šele, ko nastane škandal.

Na majski seji državnega zbora je dnevi red zelo kratek, le nekaj nad 10 točk, čeprav bi morali do vključitve v EU sprejeti še približno 70 zakonov, ki so vezani na to našo pozitivno državljansko odločitev. Vlada pač ni pripravila potrebne zakonodaje. Morda se nakazuje že volilno leto in ji je upadel ritem. Po drugi strani pa nikakor ne dovoli opoziciji, da bi bili njeni vloženi zakoni obravnavani ali sprejeti. Svojo zadrego opravičuje z izgovorom, da bo pripravila bolj celovito zakonodajo - te pa ni od nikoder. Tako je izločila kar nekaj zakonov, ki sem jih tudi sam pripravil za obravnavo in so bili primerljivi z evropskimi: Zakon o pospeševanju zaposlovanja invalidov, zakon dobrodelnih in humanitarnih organizacijah, zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, zakon o izjemnem znižanju davčnih obveznosti. Videti je, da se bodo z raznimi "manevri" pošiljanja referendumskega vprašanja na ustavno sodišče poskusili izogniti tudi zakonu o trgovini, s katerim sem predložil urejanje odpiralnih časov trgovin. S sprejetjem tega predloga bi se izognili nepotrebnemu referendumu in stroškom v višini 600 milijonov SIT, ki bi jih lahko namenili za gradnjo doma za ostarele v Ribnici. Ampak to je že druga zgodba, ki jo pišejo LDS in njeni koalicijski partnerji.

Vladajoča koalicija si je ob takšni veliki premoči že ob podpisu koalicijske pogodbe zadala najpomembnejšo nalogo - spremembo ustave, s katero je želela popraviti skoraj polovico ustavnih določb (grb, zastava, upokojenski in invalidski členi, enakost žensk, referendum, postavitve vlade, sodnikov...). Glede na sedanji potek se bo morda uresničila ena samcata sprememba, in sicer glede enakega zastopanja žensk in moških v volilnem sistemu, pa še ta se utegne zatakiniti pri izvedbi, saj lahko postane v nasprotju z ostalimi ustavnimi določbami glede enakosti ne glede na spol, raso, vero...

Kot kaže, imamo opraviti z "virtualno" resničnostjo - v nasprotju s tistimi, kar doživljajo državljani. Ti živijo vsakdanjo trdo resničnost s težko prisluženimi plačami, če jih sploh dobijo, podražitvami in...

Lep pozdrav,

Janez Drobnič,
poslanec DZ

ENTUZIAZEM IN IDEALIZEM OSTAJATA

Te dni mineva 15 let, odkar sem postal Ribničan. Maja 1988 sem se namreč preselil iz Štajerske dežele v

Ribnico, natančneje v Nemsko vas, v hišo svoje žene. Kar ne morem verjeti, da je vse skupaj tako hitro minilo! V začetku, kakšno leto, je bilo malce težko, a ker sem prilagodljiv, sem se zelo hitro navadil. In v teh letih sem vzljubil to dolino, njene okoliške hribe in predvsem ljudi. Ribnica je postala moj dom. Tukaj so moja družina, moji prijatelji, sosjedje, ki jih spoštujem, pa zemlja, ki jo imam rad.

Morda je nenavadno, da pišem o svojih nekoliko bolj osebnih stvareh. A teh 15 let me navdaja s posebnim občutkom odgovornosti do občank in občanov, s katerimi delim svoje življenje, zlasti, ker opravljam javno odgovorno delo. Mnogo vam dolgujem, saj se je vse skupaj začelo na osnovi vašega zaupanja, po volitvah leta 1996. Od takrat, ko sem aktivneje vstopil v politiko, je moje delovanje javno, postavljeno na ogled. Vedno sem želel, da tudi odkrito in kar se da pošteno.

V teh letih sem skorajda 300 dni preživel v Bruslju ali drugih evropskih prestolnicah. Tam smo poskušali državi Sloveniji ob vstopanju v Evropsko unijo izpogajati čim več. Pri tem smo bili uspešni. Upam in verjamem, da sem k temu prispeval. Izpogajano bo v korist države, njeni finančni poziciji, zaradi tega bomo od EU več prejeli, kot ji bomo plačali. Predvsem pa, kar sem delal, je bilo narejeno z najboljšimi nameni. Veliko neprespanih noči je vtkanih v to, pa še več usklajevanj, dogovarjanj in predvsem veliko energije. Tak sem, po naravi, da z delom, ki ga opravljam, moram živeti.

Ampak je že tako v človeški naravi, da je tiste, ki se zavedajo svoje odgovornosti in ki so pripravljeni iskati usklajene rešitve, potrebno kaznovati. To, kar sem sam doživljal in še doživljam zadnje tedne in mesece, je potrditev tega. Najprej poskus popolnega izničenja naporov in rezultatov pogajanj. Nenadoma se je želelo pokazati, da je vse skupaj nič, da gre za denar, ki ga bodo dobili pogoltni kmetje ali pa razne nenasitne institucije. Kako krivično, kako daleč od resnice. Denar Evropske unije bodo prejimali tisti, ki bodo želeli narediti nekaj novega, izpeljati investicijo v prihodnost, seve-

da pa tudi kmetje, če bodo obdelali zemljo, pa tudi občine za svoje razvojne programe. Preko teh sredstev je že tako občina Ribnica pridobila pomoč za vodovod v Lipovec, letos pa naj bi zgradili vodovod iz Dolenje vasi v Grčarice. Tudi v prihodnje bo veliko priložnosti.

Res ne vem, v čigavem interesu je in kdo želi črniti moje delo in delo tistih, ki smo vsa ta leta odgovorno, predvsem pa z entuziazmom in idealizmom verjeli v tisto, kar počnemo. Hvala bogu, energije in idealizma je ostalo še veliko za naprej! Kljub raznim anonimkam, ki polne neresnic in laži zadnje tedne krožijo po Sloveniji. Res nenavadno, ravno Buta je treba očrniti, ravno anonimna pisanja resnemu ministrstvu, ki ga on vodi, je treba dajati veliko javne pozornosti! Zmedeni pisci tedensko pošiljajo nepodpisana, anonimna pisma raznim ministrom, politikom in drugim javnim delavcem. Večina jih roma v koš, kar si anonimke tudi edinele zaslužijo. Le tiste, ki so namenjene ministru Butu in njegovemu resorju, morajo biti objavljene, o njih se mora razpravljati, pa predvsem ministra Buta je treba očrniti! Ne vem, kdo to počne, v čigavem interesu je to, kdo je lahko tako nekorekten. Sam nisem pristaš anonimk, zaslužijo si le prezir. Kdor ima kaj povedati, naj to stori javno. Vrata moje pisarne, pa tudi mojega doma, so vedno odprta! Ampak, jaz se ne dam! Tudi to bo minilo. Če imaš pošteno glavo, si upaš vsakomur pogledati v oči, potem mimo spiš! Seveda ni prijetno vsak dan odpreti, praviloma vedno en in isti dnevni časopis, ki napiše zopet novo neresnico in grd komentar. Ampak, takšno je življenje. In, hvala bogu, z leti dobi človek trdo kožo.

Res sem želel vse to napisati, ker se že dolgo leta počutim del velike družine bralcev našega Rešeta. In teh mojih prvih 15 let bivanja v Ribnici je priložnost za to. Kdor dela, tudi greši. Nikoli ne moreš narediti vsega, vedno bi lahko bilo bolje. Nikoli ne moreš pomagati vsakomur, tudi če si želiš pomagati najti zaposlitev vsem, ki so brez dela, tudi če bi rad. Sam se bom trudil naprej, po svojih močeh. Moja vrata bodo še naprej odprta. Včasih nam pa vendarle uspe. In to me navdaja z optimizmom. In ne nazadnje, 15 let se vsako noč vračam v Ribnico. Iz daljnega Bruslja ali bližnje Ljubljane. Ker rad pridem tja, kamor spadam. V Ribnico, med svoje ljudi.

Mag. Franc But, minister

Vrh LDS in slovenske vlade zbran v Ribnici

Ribniški liberalni demokraciji je kljub kratko prehojeni poti, saj je na ribniški politični sceni komaj od lanskih jenskih volitev, že uspel veliki met.

Na njeno povabilo, da tudi Ribnica postane politično viden prostor, se je 9. maja odzval celoten strankarski vrh LDS. Svet stranke se je na zaprti seji v dvorani Ideal sestal na temo volilne zakonodaje ter se opredelil za večjo transparentnost volitev in bistveno večji vpliv volivcev na izvolitev posameznih kandidatov za poslance.

Po seji sveta LDS je predsednik sveta Gregor Golobič dejal, da je LDS odločena, da do volitev prihodnje leto doseže omenjeno spremembo volilnega sistema.

V družabnem delu političnega srečanja, ki je bilo v Škrabčevem skednju v Hrovači, so potekali tudi konkretni pogovori najvišjih predstavnikov LDS z ribniškimi svetniki LDS. Ribnica še ni doživela takšnega politično odmevnega 'booma', da bi se hkrati v njej zbrali predsednik vlade in kopica ministrov iz vladajoče stranke ter ostalih političnih veljakov, kot ga je 9. maja. Dušan Erčulj, vodja svetniške skupine LDS, je dejal, da je ribniška LDS "počaščena, ker gosti tako pomembno srečanje in da ji je to v svojevrstno priznanje za delo ob zadnjih volitvah."

Začela naj bi se z ukinitvijo sedanjih 88 volilnih okrajev, ohranile naj bi se volilne enote, zagotovila ustrezna regionalna razporejenost poslancev ter uvedel absolutni preferenčni glas. Volivci bi morali imeti po mnenju LDS največji možni vpliv na to, kateri od kandidatov na posamezni strankarski listi naj bi bil izvoljen v parlament, in kaže, da je posluš pri političnih strankah za volivcem prijazno zakonodajo razmeroma velik, je dodal Golobič. Predsednik LDS Anton Rop je v

izjavi za medije ocenil, da so si v LDS notni glede izpeljave ključnih projektov na gospodarskem in socialnem področju, "presenetljiva enotnost" pa se je izkazala tudi na področju volilne zakonodaje in regionalizma. Pogostejši sestanki različnih organov stranke so se po njegovem mnenju pokazali za koristne, kar je pokazala tudi razprava na svetu stranke, na katerem so "dobilni zagon za nadaljnje delo". Udeležila sta se je tudi ribniški svetnika Dušan Erčulj in Stanislav Škrabec.

Rop je kot predsednik vlade komentiral tudi 'relativno uspešno' izveden rebalans proračuna, s katerim poskuša vlada doseči stabilnost javnih financ, finančno disciplino in uravnotežen proračun. "Potrebno bo varčevanje, saj je splošna gospodarska situacija v svetu slaba in se ji mora prilagoditi tudi Slovenija." Sicer pa po Ropovem mnenju naša država trenutno prednjači pred Evropsko unijo, ker je "dosegla 3x hitrejšo rast".

Na vprašanje o padanju priljubljenosti LDS v zadnjih javnomnenjskih raziskavah pa je Rop odgovoril, da je bila visoka podpora največji vladni stranki neposredno po referendumih o članstvu v EU in Zvezi Nato pričakovana. Sedanja podpora pa je po njegovih besedah v okviru pričakovanih in primerljiva z odstotki v lanskem letu.

A. Pahulje
Foto Alenka Mihajlovič

OČE IN HČI, POZNANA RIBNIŠKA FOTOGRAFA

NAŠA GOSTA STA BILA DRAGO MOHAR in ALENKA MIHAJLOVIČ.

Ko sem bila sama prvošolka, je vsak Ribničan poznal fotografa Draga Moharja. Naj je šlo za krst, prvo obhajilo, birmo, poroko ali smrt, ovekovečenje javnih dogodkov ali proslav na prostem, pa slikanje za dokumente in še bi lahko naštevala.

Mogoče je nekoliko manj znano, da se fotografovanje nadaljuje preko otrok naprej, še vedno v smeri umetniške fotografije.

Z nami je bila tokrat Alenka Mihajlovič, Ulina mama, ki je otroke slikala portretno in napravila še skupinsko razredno fotografijo.

Priznati moram, da so ji njeni portreti mojih učencev zares čudovito uspeli. Razredna slika - taka pač je: smo videti na njej razposajeni in resni, kar precej nagajivi ali umirjeni, kot smo si različni tudi v resnici...

Otroci so bili zelo radovedni, ko so opazovali, kako si je fotografinja pripravila posebno stojalo (stativ) za fotoaparatus. Radovedni so bili, kakšen aparat je to in najraje bi kar sami napravili kak posnetek. Čeprav so nas zmotile sence oblakov na nebu, je Alenka uspela najti prostorček, kjer je dnevna svetloba pomagala primerno osvetliti obrazke. Hvaležni smo ji, da nas je obiskala in v čas ujela lepoto trenutka v prvem b razredu.

Zelo bi bili veseli, če bi nas obiskal tudi Ulin dedi, Drago Mohar, pa mu zaradi bolezni to, žal, ni uspelo. Ko sem fotografa pred časom srečala v dvorani centra Ideal, kjer je snemal neko prireditev, mi je obljubil, da bo otrokom pokazal nekaj starih fotoaparatus, ki so v primerjavi z današnjimi prav zanimivi... Morda pa nam bo to uspelo kdaj v prihodnje. Je pa kljub bolezni vseeno napisal nekaj odgovorov o svojem preteklem delu. Življenje pa je v primerjavi s tem zapisom mnogo obširnejše. Je kot zanimiva igra, ki jo moramo igrati, ali pa knjiga, ki še čaka na svoje stvarjenje.

Na podobna vprašanja pa je odgovarjala tudi Alenka.

Kako bi nam lahko v nekaj povedih opisali/predstavili sebe?

Drago Mohar: Že leta 1950 sem se začel ukvarjati s fotografijo. Tedaj sem bil po činu vodnik graničnega bataljona na meji na Tolminskem. S fotografijo vseh vrst sem se ukvarjal 9 let kot amater. To je do aprila 1959, ko sem napravil mojstrski izpit v Mariboru pri fotografskem mojstru HOŠTETERJU in tako postal fotografski mojster. S tem poklicem se ukvarjam vse do danes. To je več kot 50 let.

Alenka Mihajlovič: Najtežje vprašanje. Lažje bi me opisali drugi.

Drago Mohar, po Vaših "fotografskih stopinjah" so krenili tudi Vaši otroci. Kaj bi nam lahko povedali o tem?

Drago Mohar: S fotografijo se je ukvarjala moja žena. Po njeni smrti je Alenka napravila fotografsko šolo v Ljubljani, in sin Drago, ki je sedaj fotografski mojster s svojim studiem v Ljubljani. Alenka je pa v Ribnici.

Alenka, Vi ste iz "fotografske družine." Kaj bi nam lahko povedali o tem?

Alenka Mihajlovič: Meni se to ni zdelo nič drugače ali posebnega. Aparati, oprema, filmi in slike me obdajajo že od otroštva, sedaj pa tako živijo tudi

moji otroci.

Kako bi nam opisali svojo poklicno pot?

Drago Mohar: Začetek je bil zelo težak, ker je bilo težko priti do fotoaparata in fotomaterialov. V ateljeju, tu, v Ribnici, kjer sem začel samostojno fotografsko pot, sem slikal z aparatom na plošče - s črno krpo čez glavo - starih več kot 200 let. Z vztrajnim delom sem počasi napredoval s fotoaparati, ki so se počasi posodabljali. Lahko rečem, da sem poslikal na kilometre filmskega traku in raznih plošč, da bi lahko trak vlekel do Nemčije in nazaj do Ribnice.

Alenka Mihajlovič: Kar samoumevno je bilo, da sem se po koncu osnovne šole vpisala v šolo za oblikovanje in fotografijo. Po šoli sem ta poklic tudi opravljala, kasneje sem ga za nekaj let opustila

Alenka Mihajlovič

(zaradi druge službe), kaj kmalu pa sem ugotovila, da me fotografija veseli bolj, kot sem mislila.

Kaj bi nam lahko povedali o svojem delu, zanimanju?

Drago Mohar: Fotografiral sem razno: portrete ljudi, vojake in razne pokrajinske slike, poroke, obhajila, krste, gasilce in razne dogodke na območju Ribnice, Kočevja, Sodražice, Loškega Potoka, dolino Kolpe, Krke in še marsikaj drugega, kar se je dogajalo po Sloveniji - na tisoče posnetkov.

Alenka Mihajlovič: Moje delo je zelo dinamično, najbolj važno pa je, da ni klasična služba od osmih do treh, zato moja hči pravi, da jaz sploh nisem v nobeni službi, ampak samo "slikam".

Kako fotografirate?

Drago Mohar: Dober fotograf, ki ima veselje do svojega poklica, mora biti dober opazovalec. Videti moraš dosti več kot drugi, zato je potrebna dolgoletna praksa. Poznati moraš naravo; če slikaš ljudi, tudi njihovo psiho. Biti moraš ob pravem času na pravem mestu. Potreben je pravi pristop do ljudi in vsega, da napraviš vsebinsko lepo in bogato fotografijo; to se reče za tisoč oči - ko sliko gleda jo!

Alenka Mihajlovič: Odvisno, kaj je predmet fotografiranja.

Kateri motivi so Vam bili doslej najljubši?

Drago Mohar: Zanimiv je vsak motiv, če mu znaš vdihniti "dušo", bodisi v naravi ali med ljudmi. Nagibam se bolj k portretu ljudi in seveda na posebna vzdušja, ki se porajajo v naravi, so pa kratkotrajna in neponovljiva.

Alenka Mihajlovič: Narava in portreti.

Kaj Vas v življenju še zanima poleg umetniške fotografije?

Drago Mohar: Ker spada k mojemu poklicu, ki ga opravljam že pol stoletja, me predvsem navdušuje snemanje z videokamero, ker imaš z njo dogodke in vzdušja posnete v živo: sliko in besedo.

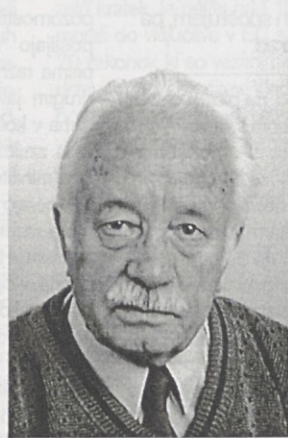
Alenka Mihajlovič: Kot večino ljudi.

Vse po malem.

Bi nam lahko zaupali kako zanimivo anekdoto v zvezi s poklicem?

Drago Mohar: Teh je nešteto. Ko sem slikal v Jelenovem žlebu, sem se spustil v brezno po plezalni vrvi. Dol je šlo vse lepo, iz brezna ven (ko sem notri že vse poslikal), pa nikakor. Ker nisem imel izkušenj s plezanjem po jamarski vrvi, sem se kar namučil, da sem prišel ven.

Ko sem slikal pozimi "Hotel na Jasnici", sem moral zlesti na visoko zasneženo smreko.

Fotograf Drago Mohar st.

Ko sem prišel do vrha, so mi roke ozeble in sem jih moral dolgo greti, da sem lahko s prstom pritisnil na fotoaparatus. Še in še bi lahko pripovedoval, saj se je v petdesetih letih slikanja zgodilo vse mogoče.

Vem, da vaše fotografije bogatijo tudi nekatere knjige.

Bi nam lahko povedali, kje vse ste objavili svoje fotografije?

Drago Mohar: Zelo mnogo sem slikal za razne časopise. Tudi za ribniško monografijo, za knjigo Zakladi Slovenije. Izdal sem prve barvne razglednice Kolpske doline, Ribnice, Sodražice, Loškega Potoka, Žužemberka, izvir Krke in še mnogo tega je šlo skozi moj fotoaparatus.

Alenka Mihajlovič: Moje fotografije so bile objavljene v različnih učbenikih za OŠ; pa v koledarjih, zbirankah, projektih...

Ste imeli tudi fotografske razstave/ kje, katere?

Drago Mohar: Imel sem že pred leti veliko razstavo v Loškem Potoku. Za kaj več pa ni bilo časa. Imam pa kar nekaj tega materiala deponiranega doma.

Alenka Mihajlovič: Ne.

Ali ste kaj hodili po svetu? Kateri kraji so se Vam posebej vtisnili v spomin? Zakaj?

Drago Mohar: Slovenijo sem obredel in v glavnem poslikal v celoti, kar me je zanimalo. Leta 1997 sem bil tudi z Ribniškimi oktetom v Ameriki - v San Franciscu, Los Angelesu, v Holywoodu - in v Kanadi. Posnel sem za 10 ur video kaset in seveda hkrati tudi fotografiral.

Alenka Mihajlovič: Kraji, kjer sem prvič, me ne očarajo tako kot kraji, ki jih poznam zelo dobro, saj podrobnosti in zanimivosti spoznaš počasi z budnim opazovanjem.

Kakšen je Vaš spomin na čas, ko ste sami hodili v prvi razred osnovne šole?

Drago Mohar: V šolo sem hodil v Loškem Potoku. Ko sem prvič stopil v prvi razred (se mi zdi, da se je pisalo leto 1932/33), sem imel v navadnem "škrmicelnu" - papirnati vrečki - en svinčnik, en zvezek in radirko. V zvezek smo v začetku pisali poševne in navpične črte /// - 111 - . No, seveda, takrat ni bilo nobene malice.

Alenka Mihajlovič: Iz prvega razreda OŠ imam bolj malo spominov. Rada pa se spomnim svoje prve učiteljice, ki sem jo imela zelo rada.

Katera je vaša najljubša knjiga in zakaj?

Drago Mohar: Največ sem se ukvarjal s strokovno literaturo in seveda še prejbral razne romane, rad Karla Maya.

Alenka Mihajlovič: Všeč mi je cel spekter knjig, ki se razlikujejo tako po avtorjih kot po vrsteh.

Imate kakšen moder nasvet za prvošolce?

Drago Mohar: Naj bodo marljivi v šoli in pozorni na vse, kar se dogaja okrog njih. Največ se naučiš, če si pozoren tisto uro, ko učiteljica pripoveduje in dopoveduje o vsem, kar jih zanima in kar zmorejo bistrice glavičice za nadaljnje učenje. Seveda je pa tudi odvisno, če znaš vzbuditi zanimanje otrok, da te poslušajo z odprtimi usti. Te izkušnje imam tudi sam.

Alenka Mihajlovič: Moder sicer ne bo, želim pa prvošolcem, naj v sebi zadržijo svojo otroškost in veselje, kar imamo vsi tako radi.

Kako bi razložili izraz: "fotogenično"?

Drago Mohar: To je pogled na človeka, ki mu na obrazu vidiš in iz njegove duše čutiš dobroto in veselje do sočloveka, da ti je že na prvi pogled simpatičen in prijateljski.

Alenka Mihajlovič: Fotogenična oseba je zelo ugodna za slikanje in je zanimiva iz različnih zornih kotov. Beseda pa nima prav nič opraviti z lepoto, kot večina ljudi misli. Za fotografije je fotogeničnost večjega pomena kot lepota.

Kaj je za vas lepo, najlepše?

Drago Mohar: Svoj rojstni kraj, kjer si odraščal z vsemi dobrimi občutki. Vse, kar se je dogajalo krog tebe, je bil tvoj prvi pogled na svet, pa čeravno je včasih bilo tudi hudo in težko v takem ali drugačnem pogledu.

Alenka Mihajlovič: Življenje.

Bi želeli še kaj povedati?

Drago Mohar: Vsak človek ima svojo zgodovino in vsak bi lahko napisal zanimivo unikatno knjigo od začetka svoje življenjske poti pa do konca, kolikor je pač posamezniku dano, da je živel v obdobju, ki mu je bilo namenjeno, da ga je preživel. Hkrati pa poskrbel, da se življenje nadaljuje v svojem potomstvu. To je življenje, ko pride in gre po svoji naravni poti.

Zabeležila in fotografirala:
Polona Golouh, prof. raz. p.

Fotografija Draga Moharja:
Alenka Mihajlovič

Ob praznovanju 50. obletnice predšolske vzgoje v občini Ribnica

NEŽKA ZBAŠNIK - upokojenka

Za veselje in sprostitiv

Zgovorna je, nasmehana; njen pogled je iskrič in hkrati intuitiven, globok.

Rada je prišla v vrtec na pogovor, saj je tu delala 15 let kot pomočnica vzgojiteljice, takratna varuhinja.

Gospa Nežka Zbašnik, naša upokojenka, že leta uspešno ustvarja. Svoje umetniške predstavitve priljubljenosti na razstavah podeželskih žena, odzvala se je na razpis v reviji Vzajemna in dobila 1. nagrado, z veseljem pa je sprejela tudi naše povabilo k samostojni razstavi, v prostorih bivše Manufakture.

Vedno rajši ustvarja, vedno več ima idej za ustvarjanje iz prešanega cvetja, za graviranje na steklo, slikanje in različne poslikave, ter praskanke na toniranih predmetih, za kvačkanje in pletenje.

Kot ustvarjalica in ljubiteljica ročnih spretnosti ste januarja 2001 poželi rubine prvonagrajenke. Od kod pobuda in zakaj odločitev?

"V reviji Vzajemna rubrike Ročne spretnosti me je pritegnila objava in povabilo z naslovom Prešano cvetje. Z izdelovanjem voščilnic in slik iz prešanega cvetja se namreč ukvarjam dobra tri leta, ta razpis pa mi je dal še dodatne spodbude za ustvarjanje."

Na povabilo je prišlo veliko lepih izdelkov, tako da je imela komisija (akademska slikarka Renata Bovhan, Maja Remic in Bojan Korsika) težko delo. Odločili so se tako, da prejmete 1. nagrado. Ste upali na nagrado in kakšna je ta bila?

"Na nagrado nisem upala. Bila sem zelo presenečena in vesela, tudi ponosna. Dobila sem čudovit zlat prstan z rubini in cirkoni."

Komisijo ste popolnoma prepričali s popolnostjo prešanega cvetja, zanimivimi idejnimi motivi, dobro kompozicijo cvetja in dovršeno celoto ter estetskim videzom. S katerimi motivi ste se predstavili?

"Poslala sem sliko morskega sveta, cvetje v vazi in miško. Ti izdelki so nastajali prav v času mojega posebnega ustvarjalnega navdiha in občutka za ustvarjanje ter doživljanje."

Kaj je pri Vašem izdelovanju iz prešanega cvetja najpomembnejše?

"Naberem lepo cvetje različnih barvnih odtenkov, trave in druge rastline, ki so zelo pestre in raznolike, potem prešam in naredim herbarij. Pazim, da se rastline ne poškodujejo. Tako pripravljeno cvetje ne potrebuje posebnega likovnega znanja, dovolj je občutek za lepo in ljubezen do vsega naravnega."

Na vas imamo v vrtcu lepe spomine. Za igro otrok ste vedno poskrbeli z različnimi igračami.

Kaj vse ste izdelovali takrat?

"Več let sem delala skupaj z Judito Kljun, ki je bila takrat vzgojiteljica/medicinska sestra v jaslih/1-3 oddelkov. Skupaj sva veliko ustvarjali. Veliko se je izdelalo prstnih lutk, ročnih lutk, različnih ljubkovalnih igračk, ki so jih imeli malčki še posebno radi. Kvačkani, pleteni in šivani medvedki, kužki, muce, žogice so še posebej popestrili igro otrok. Sešitih je bilo veliko oblačil, nastajale so različne dekoracije za igralnice, hodnike, darila in čestitke za različne priložnosti..."

Kaj Vam pravzaprav pomeni ta razstava, na katero smo Vas povabili v jubilejnem letu - 50 let predšolske vzgoje v občini Ribnica?

"Bilo mi je pravo presenečenje. Povabilo sem z veseljem sprejela in prav to mi je dalo dodatne energije in ustvarjalne domišljije, tako da sem izdelala še več izdelkov, kot bi jih sicer v tem času."

Počaščena sem, da sem lahko razstavljala svoje izdelke prav ob praznovanju Vrta in se vam tudi zahvaljujem. Predvsem pa čestitam celotnemu kolektivu za vse dosedanje dosežke in lepe prireditve. Ostanite še naprej tako ustvarjalni in delavni."

Tekst in foto **Darja Šilc**

"ANGELI SMO, A LE Z ENIM KRILOM. DA BI MOGLI POLETETI, SE MORAMO OBJETI,"

pravi avtor, ki je zamudil NAŠ OBJEM v nepozabni prireditvi, ki smo jo poklonili OTROKOM IN VRTCU ob 50. obletnici predšolske dejavnosti v Ribnici.

SPREJMI TE MOJE ISKRENE ČESTITKE ZA PREČUDOVIT NASTOP IN PRISRČNA HVALA: OTROKOM, STARŠEM, VSEM SODELAVKAM IN OBEMA SODELAVCEMA.

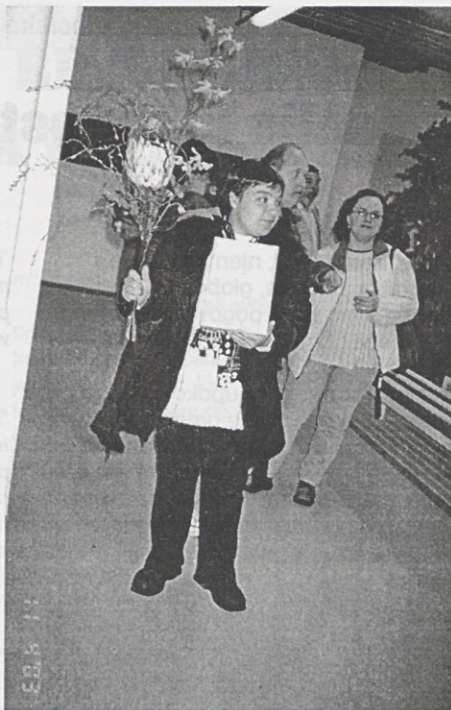
Andreja Hojč, ravnateljica

PRVA NAGRADA NA LIKOVNEM NATEČAJU

Januarja letos je podjetje Iskrteling iz Kranja objavilo likovni natečaj na temo Komunikacija v gozdu, ki je bil namenjen odraslim osebam z motnjo v duševnem in telesnem razvoju. Za natečaj so se odločili na podlagi prejšnjih izkušenj, saj so ugotovili, da imajo te osebe le redko možnost, da pokažejo širši javnosti svoje talente.

Iz ribniškega Varstveno delovnega centra smo na natečaj poslali štiri risbe varovanke Mojce Pucelj. Na razpis je prispelo kar 410 likovnih del 33 VDC-jev iz Slovenije. Zato smo bili še posebej veseli, ko smo izvedeli, da je risba z naslovom "Sreča v dvoje" avtorice Mojce Pucelj po mnenju strokovne žirije dobila prvo nagrado. Za ta uspeh Mojci iskreno čestitamo!

Nanča Mohar-Opeka
Vodja VDC Ribnica

Varovanci VDC Ribnica obiskali mlin na Muri

Polni pričakovanja smo se 9. maja zbrali pred VDC in pričakali avtobus, ki nas je odpeljal na izlet. Pot nas je vodila v Veržej, kjer smo si ogledali Babičev mlin na Muri. Nato smo se ustavili v Bogojini, kjer smo si ogledali Plečnikovo cerkev in od vodiča izvedeli marsikaj zanimivega. Ker je bil dan izredno vroč, se je prilegel počitek in kosilo na Puhanovi kmetiji. Popoldne smo odšli k lončarju v Filovce. Tam smo se seznanili z delom lončarja, si ogledali njihove izdelke in, kdor je želel, je tudi kaj kupil. Pot se je končala ob znanem, zelo prijetnem Bukovniškem jezeru.

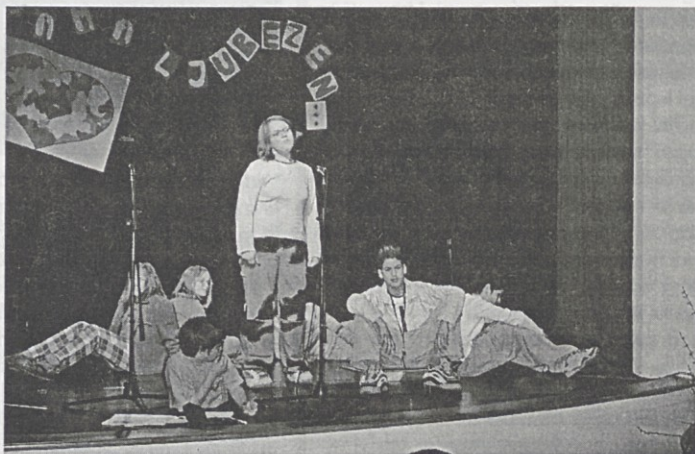
Polni novih vtisov smo se pozno popoldan vrnili domov. Varovanci in delavci VDC se zahvaljujemo podjetju INOTHERM d.o.o. za finančno pomoč, da smo lahko uresničili že dolgo načrtovani izlet.

Nanča Mohar - Opeka

... TO JE ENA SAMA LJUBEZEN...

Pod tem geslom smo učenci Osnovne šole Zbora odposlancev Kočevje v sodelovanju z Glasbeno šolo Ribnica 22. aprila v Šeškovem domu izvedli dobrodelno prireditev, katere prostovoljni prispevki so bili namenjeni šolskemu skladu za pomoč učencem v denarni stiski.

Na prireditvi smo se predstavili recitatorji, ki smo z užitkom recitali "fulaste pesmi" iz Pavčkovih Majnic. Sporočilo pesmi-to je ena sama ljubezen-so obogatile glasbene točke na violončelu in harmoniki v izvrstni izvedbi ge. Danice Kavrakove in ge. Slavice Marinkovič, profesorice Glasbene šole Ribnica, ter skladbe na klavirju, violini in violončelu, s katerimi so se predstavili učenci rib-

niške glasbene šole. O ljubezni je prepeval tudi naš starejši otroški pevski zbor pod vodstvom prof. Mojce Hribar. Gospod Franc Gornik, ravnatelj naše šole, je ob tej priložnosti slavnostno razglasil nagrajence Prešernovega nagradnega natečaja in jim podelil nagrade. Vsem nastopajočim je uspelo pričarati pravo spomladansko, skoraj majniško vzdušje. Ko so izzveneli zadnji verzi Pavčkove pesmi To ni pesem ob spremljavi Danice Kavrakove na violončelu, so nas obiskovalci nagradili z močnim aplavzom. Zadovoljni sta bili tudi naši mentorici in organizatorki prireditve, ga. Jadranka Zekić in ga. Nada Kovačič. S tem je bil naš trud poplačan!

Zadovoljni smo tudi, da smo naš šolski sklad obogatili s petindvajsetimi tisočaki. Vsem, ki ste darovali prispevke, in vsem, ki ste nas prišli gledat in poslušat, se iz srca zahvaljujemo.

Lana Ferhatbegović, 5.b, OŠ Zbora odposlancev Kočevje
Foto Iva Kaplan

KNJIŽNICA

PRIREJA

PRAVLJIČNE URE
ZA OTROKE OD 4. DO 6.
LETA STAROSTI.
LEPO VABLJENI V
SREDO,

18. junija

OB 17.30, V OTROŠKO SOBO
KNJIŽNICE V MIKLOVI
HIŠI.

Triatlon klub Ribnica je spet žel bogate sadove dela - postal je ekipni državni prvak v duatlonu. Poleg tega pa je organiziral zares dobro tekmo, le vreme jo je malo zagodlo. Vendar lahko rečemo: tisti pravi športniki, ki jim tudi dež ne more do živega, niso manjkali.

V nedeljo, 27. aprila letos, ko je bilo prej cel teden lepo vreme, pa je kot v zakleti pravljici začelo deževati že zjutraj in nič ni kazalo, da bi nehalo. Tako se je v ribniškem Gradu, ki je bil startni in ciljni kraj tekme v sprint duatlonu za člane ter super sprint duatlonu za kadete in mlajše mladince, zbralo 74 tekmovalcev, od tega 51 v članskih kategorijah. Organizator TK Ribnica je pričakoval resnično veliko udeležbo, vendar pa so zaradi dežja prišli le pravi zagriženi športniki, ki se ne stopijo na dežju. Zanimivo je bilo, da se je tekme želelo udeležiti tudi 7 hrvaških duatloncev, a jih na meji zaradi pretečene registracije kombija niso spustili v Slovenijo. Gotovo je bilo malo razočaranja, sploh pa, če pomislimo na lansko leto, ko se je v Gradu tekmovalcev kar trlo. Vendar gre vseeno pohvala organizatorjem, saj so pripravili lepo tekmo, še posebej pa so se izkazali z varnostjo, s toplim obrokom in majico za vse tekmovalce ter s postrežbo peciva, ki so ga napekle dobre mamice in žene ribniških tekmovalcev. S pohvalami ne smemo skopariti niti pri komentatorju Miru Kregarju, izvrstnemu triatloncu, ki je s svojim poznavanjem tekme in tekmovalcev pričaral pravo vzdušje, k čemur je za popestritev dodal tudi kakšno svojo prav posebno domislico. Ribniška tekma v sprint duatlonu "Ribnica 2003" (5 km tek, 20 km kolo, 2,5 km tek) je bila redna tekma v duatlonu (posamič), hkrati pa je bilo to tudi ekipno državno prvenstvo v duatlonu, na katerega se je prijavi 7 ekip v moški konkurenci in ena v ženski. Tudi tokrat so bili tekmovalci TK Ribnica nepremagljivi, saj so zmagali tako v moški absolutni konkurenci posamič kot tudi ekipno ter se ovenčali z naslovom "ekipni državni prvaki v duatlonu 2003".

V zmagoviti ekipi TK Ribnica I so bili: Bojan Cebin, Damijan Kromar, Matej Benčina in Miloš Petelin. Po tekmi nam je Bojan Cebin, absolutni zmagovalec, povedal, da "ja, je bilo precej deževno. Noge in prste imam čisto mrzle in trde, a lahko rečem, da je šlo vse po načrtih."

Za Cebina je bil ta dan res prav poseben - začelo se je tik pred startom, ko je ena izmed vestnih zapisovalk organizatoric opazila, da nima številke (3). V zadnjem trenutku jo je tekel iskat. Potem na 2. menjavi (kolo, tek), ko je bil tretji za Kromarjem in Semetom, nikakor ni mogel spraviti copat iz vrečke, čelade z glave... A očitno še take in drugačne ovire Bojana ne spravijo iz ravnotežja in suvereno opravi s konkurenco. Z mrazom in trdimi, ledenimi nogami in rokami so imeli opraviti vsi tekmovalci. "Zdajle na koncu nič ne čutim nog, samo boli še...", je povedal Kromar.

Le 4 min za Cebinom pa je v cilj pritekla že prva ženska, ki je tako postala zmagovalka v ženski konkurenci. In kaj nam je Mateja Šimic, članica tudi zmagovalne (edine) ženske ekipe, povedala? "To je moja prva letošnja tekma. Moj glavni namen udeležbe je bil, da preverim, kako dobro sem pripravljena. Že pred tekmo sem vedela, da sem v dobri formi in da nimam konkurence, kar se je videlo tudi na tekmi in sem ubrala svojo lastni tempo."

Kaj pa dež, vas je kaj motil?
"Ne, dež me ne moti, ker so za vse isti pogoji. Edino žensk bi bilo lahko več, mislim pa, da bi vseeno zmagala."

Kljub slabim vremenskim pogojem za tekmovalce, ko je bila cesta mokra in spolzka, pa ni bilo nobenih poškodb, in tako ekipa Pacienta iz Ljubljane na srečo ni imela nič dela.

Gotovo se že veselite naslednje tekme, ki pa bo triatlon v Kočevju (lani se ga je udeležil tudi Borut Pahor) in bo spadal v sklop tekmovalcev "Si upaš na triatlon?", s katerim so lani začeli TK Ribnica na triatlonu v Kočevju in spodbudili k aktivnejšemu življenju res veliko ljudi in organizatorjev, ki so se k temu priključili.

Cebin na cilju. Na 12. državnem prvenstvu v sprint duatlonu v Kamniku je Cebin postal tudi absolutni državni prvak! Foto Zdenka Mihelič

Kromar, pripravljen za tekmo v dežju.

Foto Zdenka Mihelič

ZMAGOVALCI:

- Ekipna uvrstitev: TK Ribnica I
- Moški absolutno: Bojan Cebin, TK Ribnica
- Kategorija M1: Bojan Cebin, TK Ribnica
- Kategorija M2: Uroš Seme, TK Sokol Tivoli
- Kategorija M3: Klemen Dolenc, Novice Extrem
- Kategorija M4: Viktor Ekart, Trisport
- Kategorija M5: Maks Stopar, TK Bohinj
- Ženske absolutno: Mateja Šimic, Trisport
- Kadeti absolutno: Simon Pogorelc, TK Ribnica
- Kategorija KM1: Andrej Pucelj, TK Ribnica
- Kategorija KM2: Matej Leskovšek, TK Ljubljana
- Kategorija MMM: Simon Pogorelc, TK Ribnica

Ekipni zmagovalci.

Foto Tone Tramte

Ribniško obarvan 4. aquatlon v ljubljanskem Tivoliju

Triatlon klub Ljubljana je 11. maja organiziral zdaj že tradicionalni aquatlon, katerega so se udeležili tudi naši triatlonci. In čeprav je tekmovalna sezona že v polnem razmahu in naše fante čaka vsak konec tedna kakšna tekma, so se na ljubljanskem aquatlonu odrezali zelo dobro. Prireditev je bila zelo zanimiva; predvsem po zaslugi več posamičnih startov - vsaka kategorija tekmovalcev posebej preplava, potem pa še preteče določeno razdaljo.

Med najmlajšimi udeleženci se je na 50 - metrski razdalji plavanja in na 500 m teka odlično znašel Nik Zobec in zmagal v kategoriji letnikov 1992. V naslednji skupini, ki se je pognala v vodo (100 m), in potem še po tivolskem parku (1 km), so prva tri mesta pobrali naši: Andrej Pucelj kot prvi, Luka Kaplan kot drugi ter mlajši Andrejev brat Vid Pucelj kot tretji - vsi v kategoriji letnikov 90-91. Sledila je dirka malo starejših; v kategoriji letnikov 88-89 je med dekleti na 200 m plavanja in 2 km teka prepričljivo zmagala Karin Žnidaršič, med fanti pa je Vid Oblak zasedel 4. mesto, Matej Šporar si je pritekel 5. in Peter Benčina 6. mesto. Z obetavnim časom plavanja (300 m) in teka (3 km) je v kategoriji letnikov 84-87 med fanti zmagal

Bojan Cebin kot drugi na aquatlonu

naš Nejc Arko, čedalje boljši Miha Zajc se je postavil na tretjo stopničko. V enaki dosciplini se je med dekleti izkazala tudi Maša Tramte - odnesla je zmago.

Pika na i je bilo soočenje najhitrejših - članske in veteranske kategorije. Tu si je naš up Bojan Cebin v že pravi opoldanski pripeki prigaral sijajno drugo mesto. Zmagal je izkušeni ljubljčan Uroš Seme, ostali naši fantje pa so na tej najdaljši razdalji (750 m plavanja in 5 km teka) prispevali 6. mesto - Simon Pogorelec, 7. mesto - Jure Tanko ter 8. mesto - Andrej Remic.

BK
Foto Đurđa Šporar

MLMN Občine Ribnica - SEZONA 2003 NAJBOLJE KAŽE PONIKVAM

Nadaljuje se pomladanski del tekmovanja v Medobčinski ligi v malem nogometu občine Ribnica.

Lanski viceprvak, ŠD Ponikve, je letošnjo sezono pričel odlično in na vseh sedmih tekmah v tej sezoni premagal svoje nasprotnike ter tako resno napovedal kandidaturo za svoj prvi naslov. Brez poraza je tudi ŠMD Turjak I., v vrhu pa sta tudi moštvi iz Sodražice (KMN Sodražica s tekmo manj). Čeprav je lanski prvak KMN Kot šele na 6. mestu, je trenutno najvišje uvrščeno moštvo iz naše občine.

Vse ljubitelje nogometa vabim k ogledu derbija 9. kroga, ko se bosta 30. maja ob 20:30 min v

Sodražici pomerili moštvi KMN Sodražica - ŠD Ponikve. Sicer pa si ostale tekme lahko ogledate ob petkih v večernih urah.

Rezultati 7. kroga:

MICO EXTREME : ŠD MOŠTIKEL 15 : 1 (8 : 0)
ŠD PONIKVE : A D' B' ? BAR 4 : 2 (2 : 0)
KMN V. POLJANE : KMN KOT 3 : 5 (2 : 3)
GRAFIT : KMN SODRAŽICA 4 : 8 (2 : 2)
DIVJI JEZDECI : LAŠKI PESJANI 0 : 8 (0 : 4)
KMN TORNADO : ŠMD TURJAK 3 : 4 (1 : 2)

Peter KOČEVAR
vodja tekmovanja MLMN

LESTVICA:

Mesto	Moštvo	T	Z	R	P	Goli	Točke	Razlika
1.	ŠD PONIKVE	7	7	0	0	30 : 7	21	+23
2.	ŠMD TURJAK I.	7	4	3	0	35 : 16	15	+19
3.	A D' B? BAR	7	4	2	1	24 : 16	14	+8
4.	MI&CO EXTREME	7	4	1	2	36 : 16	13	+20
5.	KMN SODRAŽICA	6	4	1	1	25 : 8	13	+17
6.	KMN KOT	7	4	1	2	30 : 19	13	+11
7.	GRAFIT	7	3	1	3	18 : 20	10	-2
8.	LAŠKI PESJANI	7	3	0	4	31 : 21	9	+10
9.	KMN TORNADO	6	2	0	4	24 : 22	6	+2
10.	KMN V. POLJANE	7	0	3	4	14 : 31	3	-17
11.	KMN DIVJI JEZDECI	7	0	0	7	7 : 39	0	-32
12.	ŠD MOŠTIKEL	7	0	0	7	10 : 69	0	-59

Na lestvici strelcev je s 16 zadetki v vodstvu Aleš Pirman (ŠMD Turjak I.) pred Mitjem Miheličem (MI&CO Extreme) in Romanom Klaričem (Laški pesjani), ki sta zadela 15-krat, na lestvici Fair-play pa vodi ta moštvi KMN Kot in KMN Velike Poljane, ki sta zbrali 2 kazenski točki.

"V takšnih urah navdaja našo dušo prav posebna vedrina; ne teži je ne skrb za sedanost in ne za prihodnost, ne skali je niti najdrobnejša misel; vsa se predaja prevzetosti in se dviga k najvišji sreči, proti vrhu gore. In ko je zgoraj, sicer ni v nebesih, vendar tudi ne več na zemlji." (Guido Rey)

JUNIJ

Datum: SOBOTA, 7. 6. 2003
Kam: na JEREBIKOVEC (1593 m)
Zahtevnost: LAHKA
Trajanje: 4 - 5 ur
Vodja pohoda: Marjana Rozman

Datum: SOBOTA, 14. 6. 2003
Kam: na PLANINSKO SREČANJE S TRŽAČANI (Ribnica - Sv. Ana)
Zahtevnost: LAHKA
Trajanje: 3 ure pohoda + veselo srečanje

Datum: SOBOTA - NEDELJA, 21. - 22. 6. 2003
Kam: na PRESTRELJNIK (2499m), VISOKI KANIN (2587m), ROMBON (2208m)
Zahtevnost: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje: 7 ur in 10 ur
Vodja pohoda: Zdenka Mihelič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz...).

PLANINSKA NOVIČKA

Planinska koča pri Sv. Ani na Mali gori letos praznuje že 10. obletnico, odkar je bila uradno odprta, ljubitelje narave pa gosti še kako leto več! Slovesno odprtje kočje je bilo 26. 6. 1993, v letu, ko je Planinska zveza Slovenije praznovala 100 let od ustanovitve Slovenskega planinskega društva. PD Ribnica bo imelo svoje praznovanje ob 10-letnici kočje v mesecu juliju, in sicer kar cel vikend!! Naj vas že sedaj povabim, da se nam pridružite! Program bo bogat - od predavanj do šole varne hoje za vse starosti! Več o programu praznovanja pa v naslednji številki!

Zdenka Mihelič

Obvestilo

Mali nogomet

Klub malega nogometa KMN KOT obvešča vaško-mestne skupnosti in osnovnošolske otroke občine Ribnica, da prireja v mesecu juliju že tradicionalno medvaško tekmovanje v malem nogometu občine Ribnica za Pokal Sušje in novo poskusno tekmovanje OTMN (otroško tekmovanje v malem nogometu) za osnovnošolce, brez delitve v kategorije.

Informacije o tekmovanju Pokal Sušje se dobi pri Alešu Miheliču na telefon: 031-543-204, o tekmovanju OTMN pa pri Franciji Miheliču na telefon: 041-580-587. Pohitite s prijavi.

Vabljeni!

KARATE: šport, samoobramba in veselje

Pri novinarskem krožku smo novinarke dobile novo nalogo. Napisale naj bi nekaj o karateju. Slišalo se je zanimivo, zato smo sklenile pripraviti intervju s trenerjem ribniških karateistov g. Tonetom Ančnikom in njegovim učencem Gašperjem Hrenom iz 8. razreda naše šole. Ogledali sva si tudi njihov trening, in bile nad njihovo predstavo navdušene. Bilo je kot v kakšnem filmu.

Karate res zahteva veliko energije, natančnosti, poslušnosti in potrpežljivosti.

Tone Ančnik, mojster karateja 6. Dan. (Dan seveda ne pomeni, da je mojster karateja šele šest dni. To je naziv mojstra, za katerega se je treba zelo potruditi.) Karate je začel trenirati pred 27 leti. Za to ga je navdušil znani Bruce Lee.

Karate je zanj šport, samoobramba in veselje. Ni gibčen, pravi. Imel je več učiteljev. Še vedno vadi tudi sam; svoje znanje pa prenaša tudi na druge. Še nobene veščine ni preizkusil na sestri ali bratu. Ima dve hčerki, ki sta nekaj časa trenirali karate, vendar se nista odločili zanj. Njegova družina gleda na karate tako, da je vedno zaposlen. Znanje karateja je namenjeno tudi temu, da se izogneš uličnemu pretepu in boju nasploh. Ne zna japonsko. Njegove poškodbe se kar nabirajo, ni nam pa izdal, katere so. Otrok naj bi začel s karatejem nekje pri 7-ih letih, vendar so

Trener Tone Ančnik natančno opazuje svoje učence pri vaji.

dobrodošli vsi. Telesna teža vpliva na karateista, vsak športnik mora biti lahek. Pri karateju lahko uspe vsak, ki ima veliko volje in talent. Karateisti imajo posebna oblačila - kimono. Kimono je povezan s pasom, ki je bele, rumene, oranžne, zelene, modre ali črne barve. Karateiste ščiti pred umazanijo, pred stikom s kožo in tako naprej. Trenirajo bos. Tone Ančnik trenira v karate klubu Črnuče, v Ribnici in že marsikoga je učil karate. Gašper Hren je učenec 8. a razreda. Karate trenira 5 let. Karate imajo 1-krat na teden, po eno uro v TVD Partizanu. Doma ne vadi, čeprav bi moral.

poskusil postati mojster karateja. Na koncu pa je svojega trenerja pohvalil, češ da je zelo dober in da veliko nauči.

Spoznali ste Toneta Ančnika, trenerja karateja, in Gašperja Hrena, enega izmed njegovih učencev. Če sta vas navdušila za karate, ste vsi osnovnošolci vabljeni med njih.

Ana Češarek, 6.b, in Gea El Habashy, 5. E,
novinarski krožek OŠ dr. Franceta Prešerna,
Ribnica

NEJC PRIPLAVAL MEDNARODNO SREBRO

Kopališče Ilirija, Ljubljana, 17. maj

Na mednarodnem mitingu Žolna je nastopilo preko 350 plavalcev. Odlično se je odrezal Nejc Lovšin, osvojil je srebrno medaljo na 50 m prsno s časom: 0:39.10. Na 50 m prosto je osvojil 6. mesto in na 50 m hrbtno 7. Tudi ostali člani ribniškega Plavalnega kluba so plavali odlično in

osvojili naslednja mesta: Keyla Andoljšek 50 m prsno 7. mesto, Toni Valčič 50 m prosto 10. mesto, Katarina Rajh 50 m hrbtno 10. mesto, Blaž Oražem 50 m prsno 12. mesto, Sebastijan Kočever 50 m delfin 13. mesto, Sara Oražem 50 m prosto 14. mesto. Za Ribnico so nastopili še: Nik Zobec, Ajda Dejak, Rebeka Babnik, Anja Topolovec, Samo Jeranko, Janja Starc, Nika Zobec, Ana Čampa in Kristijan Obranovič.

Karin Kočever
FOTO (Nejc Lovšin)

Plavalni tabor v Čatežu

V plavalnem klubu so tudi letos organizirali priprave plavanja v Čatežkih toplicah. Priprav se je udeležilo 28 otrok. Potekale so od 25. do 30. aprila. Trenirali so dvakrat dnevno pod strokovnim vodstvom trenerja Daretja in vaditeljice Darke. Prosti čas pa so izkoristili za igre z žogo, skakanje na trampolinah, spuščanje po toboganih, ... Pet dni je minilo, kot bi mignil, in domov smo se odpravili z veliko pridobljenega znanja v plavanju in prijetnim občutkom, da smo se družili, zabavali, igrali in tudi trenirali.

Tekst in foto **Karin Kočever**

PROŠNJA

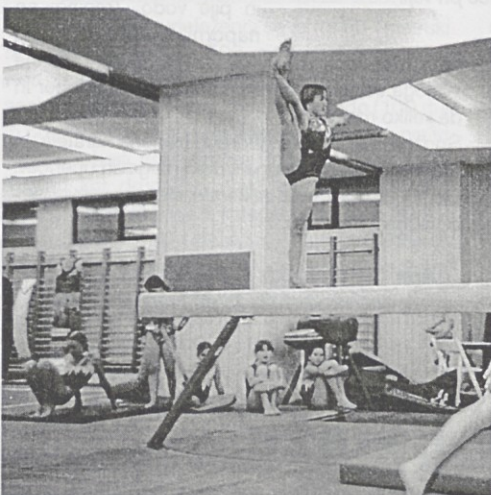
Pri pisanju diplomske naloge o podjetju JOR (Jerg'c Oražem, Ribnica) nujno potrebujem čim več podatkov o omenjenem podjetju, zato naprošam vse, ki le-te hranijo v kakršnikoli obliki (zapis, dnevnik, informacije), da mi sporočijo na tel. št: 041/634 650 (Miloš).

Za pripravljenost in sodelovanje se vam najlepše zahvaljujem.

ZLATO ZA GIMNASTIČARKO INO OBLAK

Ina Oblak, učenka četrtega razreda OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, je zmagovalka državnega šolskega prvenstva v športni gimnastiki za mlajše učenke in ker je prebivalka Slemen (Rigelj), ki sodijo v ribniško občino, si pozornost bralcev prav gotovo zasluži.

Kdaj si začela z vadbo gimnastike?
Dobro leto in pol je minilo, ko sem začela 2x na teden s treningom gimnastike v

Velikih Laščah. Z januarjem tega leta pa je moja trenerka Ana Peček prenehala s treniranjem v Velikih Laščah in trenira v Ljubljani. Ob odhodu je predlagala staršem, da bi enkrat do dvakrat tedensko prihajala na trening k njej v Ljubljano - GIB Šiška, kjer je tudi ona ena od trenerjev. Tako treniram od januarja dalje 1x do 2x tedensko v Ljubljani in 1x do 2x tedensko v Velikih Laščah, kjer je mesto trenerke prevzela Lucija Pori. Pogoji v Ljubljani so resnično izvrstni. Trening se začne ob 18:30 in traja do 20:30. Predno začnem z vajami na posameznih orodjih, imam 15 minut ogrevanja, po končanih vajah na orodjih pa sledi 10 minut raztezanja.

Letos si domov prinesla že kar nekaj kolajin. Kje si nastopala?

V mesecu marcu in aprilu so potekala šolska tekmovanja. Na prvem regijskem tekmovanju, ki je potekalo v Dobrovi 22. aprila, sem bila druga v mnogoboju, zmagala pa sem na gredi ter bila druga na bradlji. Polfinale državnega šolskega tekmovanja je potekal tako rekoč na domačem terenu, v Velikih Laščah. V mnogoboju sem si delila drugo mesto z učenko iz OŠ Riharda Jakopiča iz Ljubljane, zmagala pa sem na bradlji in bila tretja na gredi. Na obeh tekmah mi je ostalo kar nekaj rezerve, kajti nekatere

vaje na posameznih orodjih sem na treningih izvajala veliko bolj sigurno. Vendar tekma je tekma in popravnega izpita ni.

Tvoja zadnja tekma je bila državno šolsko tekmovanje. Kako je potekala?

Z mamico sva se 12. aprila ob 6. uri zjutraj odpeljali na finale državnega šolskega prvenstva v Maribor. Zame je bila ta tekma velika neznanka, saj sem poznala le tekmovalke iz Ljubljane in okolice, nisem pa vedela, kako dobre so tekmovalke s Štajerske, Primorske in Gorenjske. Ana mi je na zadnjem treningu pred tekmo povedala, da so tekmovalke zelo dobre, še posebej s Primorske, od koder prihaja zelo znana akrobatska skupina FLIP in je veliko deklic vključenih vanjo. Večer pred tekmo sem mamici zaupala svoja razmišljanja in zastavljeni cilj: "Če bom med prvimi desetimi, pa bo dobro."

Vendar mi je na državnem prvenstvu uspelo odtelovaditi najboljše doslej. Rezultat pa je bil naslednji: 1. mesto v mnogoboju in s tem osvojitve naslova državne prvakinja v športni gimnastiki pri mlajših učenkah na šolskem tekmovanju. Za mnogoboj se šteje seštevek točk na posameznih orodjih (bradlja, gred, parter in preskok). Na posameznih orodjih pa sem dosegla naslednje uvrstitve: 2. mesto na bradlji, 2. mesto na gredi ter 3. mesto v preskoku. Domov sem se vrnila s štirimi kolajinami, eno zlato, dvema srebrnima in eno bronasto. V gimnastiki največ velja medalja iz mnogoboja in že prvo leto tekmovanja med mlajšimi učenkami mi je uspelo osvojiti kar zlato. Že sedaj pa se zavedam, da naslova drugo leto nikakor ne bo lahko ubraniti.

Nam lahko zaupaš kakšno anekdoto?

V tistem tednu pred državnim tekmovanjem sem se domov vrnila s treninga kar v dresu in kratkih hlačkah, čeprav je bilo zunaj okrog 0 stopinj Celzija, ker mi je neka deklica zamenjala hlače. V garderobi sem obrnila vsak kottiček, vendar sem našla samo hlače, ki sem jih lahko spravila le do kolen. Ni mi preostalo drugega, kot da oblečem bundo in se obujem ter v kratkih telovadnih hlačkah in dresu stečem do avta in se odpeljem proti domu.

Še kakšna beseda ob koncu?

Zahvaliti se moram atiju in mamici, ki sta me usmerila v ta šport in me pri tem podpirata in mi pomagata, ter atu, ki je daleč največkrat na vrsti kot šofer. Seveda ne smem pozabiti trenerke Ane, v katero imam zelo veliko zaupanje, tako na tekmi kot na treningih pri osvajanju zahtevnih elementov športne gimnastike.

Nejc Oblak, Grič - Ribnica
Foto Nataša Oblak

16 ROKOMETNIH IGRALCEV ŽE 'VSTOPILO' V NOVO SEZONO

16 igralcev prve članske ekipe rokometnega kluba Inles-Riko je 16. maja že podpisalo pogodbe za sezono 2003/04, medtem ko se klub s štirimi igralci še dogovarja in pogodbe še niso pripravljene. Gre za okrepiteve naše mlade ekipe z ambicioznimi mladimi igralci, ki naj bi jih klub po začetku uradnega prestopnega roka -15. junija pridobil iz drugih slovenskih klubov; en izkušen tujec pa naj bi prišel iz bivše jugoslovanske republike. Trener ekipe ostaja Janko Ilc, njegov pomočnik je Ciril Andoljšek, tehnični vodja Anton Andoljšek - Pupaj, športni direktor Peter Karpov, tajnik Marjan Kovačič, predsednik pa Toni Prus, ki je z igralci tudi podpisal pogodbe. Te so nekoliko spremenjene, a 'štipendije' so menda še vedno v spodnjem plačilnem razredu glede na ostali slovenski rokomet. Znižan je osnovni znesek, medtem ko so premije oz. denarne nagrade višje predvsem v primeru zmage. Udari pa jih lahko po drugi plati, saj se jim znesek lahko zniža, če igrajo "brez volje". Ta dodani člen se je nekaj igralcem zdel sporen, ker ne vedo, kdo bo tisti, ki bo ugotavljal njihovo brezvoljnost na igrišču. Neljuba naloga bo dodeljena trenerju Ilcu, ki z majhnimi predahni člansko ekipo

Kapetan Damjan Škaper in predsednik kluba Toni Prus

Prva članska ekipa

vodi že osem let. Poleg kakšnega sijajnega motivatorja, ki bi znal ekipo spraviti v polet, si trener v prihajajoči sezoni želi še rešiti se nenehne borbe za obstanek v 1.A ligi in se umestiti nekje od 6. do 8. mesta. Upa, da bodo k uresničitvi cilja pripomogle dodatne okrepiteve moštva, ki je eno mlajših v ligi, saj je poprečna starost 22 let. Kljub temu, da veljajo za tehnično boljšo ekipo, jim v igri zaradi mladosti zmanjka fizične moči, je dejal Ilc. Zdaj, ko je dvorana zaradi obnove zaprta in aktualna sezona končana, bo vadba bolj rekreativnega značaja, julija celo individualna. Intenzivne priprave, ko bodo morali igralci trenirati tudi po dvakrat dnevno, se bodo spet začele pred pričetkom prvenstva v oktobru.

Trener Janko Ilc

Tekst in foto A. Pahljue

Ko smo ravno pri humorju, ne smemo pozabiti na Andreja Debeljaka - Pileta, ki je dolga leta deloval v Ribnici, predvsem na kulturnem področju, in bil znan tudi širše kot zelo uspešen humorist. V osemdesetih je kot dr. Pile v Rešetu polnil rubriko Človeška anatomija, kjer se je lotil analize telesnih organov:

"MOŽGANI

MOŽGANE IMA DANDANAŠNJI ČLOVEK ZA TO, DA Z NJIMI NIČ NE MISLI. V DAVNI PRAZGODOVINI JE BILO TO ČISTO DRUGAČE. TAKRAT JE ČLOVEK Z NJIMI OPRAVIL VELIKO ŠTEVILO DOBRIH DEL, KOT NA PRIMER IZUMIL OGENJ, OŠPOTAL ŽENO (DANES JE RAVNO NASPROTNO), IZUMIL KOLO, DOLGE GATE, DINOZAVRA NA RAŽNJU IN ŠE MNOGO KORISTNIH STVARI.

IZ ČESA SO SESTAVLJENI MOŽGANI, DO DANES ŠE NISEM MOGEL NATANČNO UGOTOVITI, KER DO SEDAJ ŠE NISEM IMEL PRILOŽNOSTI, DA BI NEKOMU NA VESELICI S SEKIRO ODPRL BUTICO.ČLOVEŠKI MOŽGANI SE DELIJO NA DVA DELA, IN SICER NA VELIKANSKE IN NA MAJČKENE. VELIKANSKI SO NAREJENI ZATO, DA POČENJAJO LUMPARIJE, MAJČKENI PA SO ZA DOBRA DELA. ENI KOT DRUGI SO USKLADIŠČENI V ZGORNJEM DELU ČLOVEKOVE BUČE, KI JI VČASIH REČEMO TUDI GLAVA. PRED ZUNANJIMI POŠKODBAMI SO ZAŠČITENI S POSEBNIM OKLEPOM, KI SE MU PRAVI KOŠČENA LOBANJA, TA PA JE PREKRITA S SLAMO, KI JI PRAVIMO FRIZURA. ZNANO JE, DA SO PLEŠČI OŠKODOVANI ZA TAKO ZAŠČITO LOBANJE IN SO TAKOJ DO KOŽE MOKI, ČE PADE NANJE SAMO ENA KAPLJA DEŽJA. MOŽGANI UPORABLJAJO ZA SVOJE DELOVANJE ELEKTRIKO. Z NJO SE NE NAPAJAJO IZ ELEKTRIČNEGA OMREŽJA ALI IZ BATERIJ, TEMVEČ JO ZARADI DANAŠNJE CENE ELEKTRIKE PROIZVAJAJO KAR SAMI. TO JE KONSTRUKCIJSKO ZELO ZAPLETEN SISTEM ELEKTRIČNIH GENERATORJEV, KI JIM PRAVIMO MOŽGANSKE CELICE, KI PA Z JETNIŠKIMI CELICAMI NIMAJO NOBENE ZVEZE. ČLOVEKOVI MOŽGANI NE DELUJEJO VEDNO ENAKOMERNO. TO JE ODVISNO OD ČLOVEKOVIH AKTIVNOSTI, KOT SO: LENOBA, POŽREŠNOST IN STOPNJA ALKOHOLA V KRVI. ČE GA IMA ČLOVEK V SEBI KAKŠNIH PET LITROV, SE MU MOŽGANI SKISAJO IN ZASPI. PO IZTREZNITVI PA MOŽGANI DO NASLEDNJEGA PIJANČEVANJA SPET NORMALNO DELUJEJO. ZNANO PA JE, DA NE ZA DOLGO ČASA."

Konec osemdesetih se je začela množična prenova ribniškega trga, ceste in tudi hiše so dobivale novo podobo.

Nov čas je bil pred vrati. Plebiscit, volitve v republiško skupščino, volitve predsednika republike, razglasitev samostojnosti, vojna... Devetdeseta leta so prinesla novo državo, novo demokracijo.

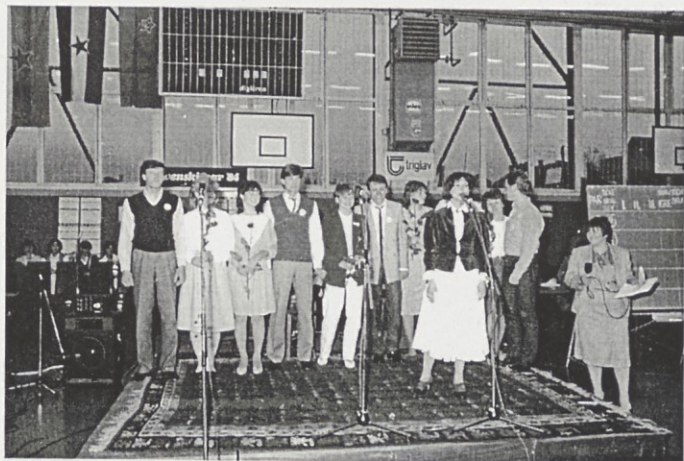

Tako poln je bil ribniški trg, ko se je kot predsedniški kandidat predstavljajl Ivan Kramberger.

Toliko za pokušino, kaj več pa si pridite pogledat na razstavo v ribniški grad "V fotografski objektiv ujeta Ribnica", ki bo odprta v juniju.

Vabljeni!

Pripravila **Marina Gradišnik**
Vse fotografije je posnel Drago Mohar.

Zbiranje slovenskega para v Športnem centru v Ribnici.

